

Zöldmező Utcai Általános Iskola,
Diákotthon és Speciális Szakiskola
Keszthely, Zöldmező u. 2.

Pedagógiai Program

2007

Tartalomjegyzék

Tartalomjegyzék.....	1
Bevezető.....	4
Pedagógiai program.....	5
Az iskola adatai.....	5
Az iskola szervezeti felépítése.....	6
NEVELÉSI PROGRAM.....	9
Az iskola nevelési programja.....	11
Az iskolai csoportok szervezése	12
Az általános iskola.....	14
Nevelés-oktatási és képzési célok életkori szakaszokhoz és a sajátos nevelési – oktatási igényekhez rendeltén	16
Az egységes alapokra épülő differenciálás megjelenése:	25
A tanulási esélyegyenlőség segítésének elveinek megjelenése:.....	25
A speciális szakiskola célkitűzései.....	26
Szakszolgálat	30
Logopédia	30
Gyógytestnevelés.....	36
A kollégium működése.....	38
A kollégium pedagógiai programja	38
Közösségfejlesztés	50
A pedagógiai program végrehajtásához szükséges, nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke	59
A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok.....	62
Iskolai könyvtár.....	64
Az iskola hagyományai	65
Az iskola környezeti nevelési programja.....	66
Egészségnevelési program	73
Az iskolában folyó nevelő-oktató munka ellenőrzési, mérési, értékelési, minőségbiztosítási rendszere.....	83
Az ellenőrzés	83
A mérés, értékelés.....	88
Az értékelés alapelvei.....	88

Az iskolai munka értékelésének céljai.....	88
Az értékelési területeket meghatározó iskolai folyamatok.....	88
A pedagógiai program megvalósulásának szabályozása.....	89
Minőségbiztosítás	97
HELYI TANTERV.....	99
MŰVELTSÉGI TERÜLETEK ÉS TANTÁRGYAK VISZONYA.....	102
Iskolaszervezet.....	104
Oktatásszervezési kérdések	118
Az oktatás rendje délelőtti és délutáni időkeretben.....	125

Bevezető

Az iskolánkban a nevelő-oktató munka a pedagógiai program alapján folyik. A közoktatási törvény szabályozásából következően minden jelenleg működő iskola rendelkezik pedagógiai programmal.

A pedagógiai program az iskola pedagógiai stratégiai terve, amely hosszú- illetve középtávra – az intézményben működő évfolyamok számához kapcsolódva legalább egy képzési ciklusra – határozza meg az iskolában folyó nevelés-oktatás rendszerét: céljait, feladatait és tevékenységeit.

A pedagógiai program ebből következően az iskola szakmai önmeghatározásának dokumentuma, egyben szakmai autonómiájának biztosítója is évente meg vannak határozva az aktuális célok és az ehhez kapcsolódó feladatok teljesülnek.

A pedagógiai program megvalósításának meghatározó feltétele az iskola éves, rövid távú pedagógiai célokat és feladatokat is tartalmazó munkatervének elkészítése és végrehajtása.

A pedagógiai program tartalmát a következő jogszabályok és dokumentumok határozzák meg:

- az 1993. évi LXXIX. Törvény a közoktatásról
- a NAT kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 243/2003. (XII.17.) kormányrendelet
- a kerettantervek kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 28/2000. (IX.21.) OM-rendelet,
- a 32/1997. (XI.5.) MKM-rendelet a nemzeti, etnikai kisebbség iskolai oktatásának irányelve kiadásáról
- a 11/1994. (VI.8.) MKM-rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről,
- a 2/2005. (III.1.) OM-rendelet 2. számú mellékleteként kiadott Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai nevelésének, oktatásának irányelvei,
- az intézmény alapító okirata

Pedagógiai program

Az iskola adatai

Az iskola hivatalos neve: **Zöldmező Utcai Általános Iskola és Diákotthon,
Speciális Szakiskola**

Az iskola fenntartója: Zala megye Önkormányzata

Az iskola alapító okirata: A saját intézményre vonatkozó adatokkal

Az intézmény földrajzi működési területe: Keszthely

Az iskola beiskolázási területe: Keszthely és Zala megye, de szülői kérésre, egyéni mérlegelés alapján, a megyehatárokon túlról is fogadunk gyerekeket.

Az intézmény bemutatása

Intézményünk 1984-ben nyitotta meg kapuját. A Zöldmező utcai épület az általános iskolának, szakiskolának és hétközi kollégiumnak ad helyet. Tanulóinkat, a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság javaslatai alapján vesszük fel. A gyógypedagógiai feladatok ellátására gyógypedagógiai tanárokat alkalmazunk.

A hét alapfeladatból és a jelentős számú többlétszolgáltatásból valamennyi pedagógusnak részt kell vállalnia. Optimális munkaszervezéssel kivédhető az egészségtelen túlterhelés. A tanórán kívüli és a rehabilitációs célú fejlesztési feladatokat a felkészültség (szakosodás, specializáció, tanfolyami képesítés, önképzés) az adottságok, az önkéntes vállalások alapján látják el a pedagógusok. A napköziben gyógypedagógiai feladatot végző tanáraink, tanítóink aktívan bekapcsolódnak a tanórák vezetésébe is, és az egyéni, a kiscsoportos fejlesztő munkába. Ugyanakkor a szaktárgyi rendszerben dolgozó gyógypedagógusok ellátnak napközis, tanulószobai és rehabilitációs feladatokat is.

A tanulók jelentős része hátrányos helyzetű családi milióból érkezik. Az iskola így fontos társadalmi kapcsolatot jelentő szintén a szülőknek, mert szinte naponta vagy szükség szerint találkozhatnak más szülőtársakkal, a pedagógusokkal, az iskola vezetőivel, és megoszthatják velük nyomasztó gondjaikat.

A kapott információkat, adatokat felhasználjuk nevelési céljaink kitűzésénél, az egyéni fejlesztő programok elkészítésénél - elsősorban a magatartás- és viselkedészavarokkal kapcsolatban a családok, a szülők megsegítésénél, a gyermekvédelmi munka tervezésénél, az osztályfőnöki feladatok kijelölésénél

A pedagógiai program a 202/2007. (VII.31.) Korm. Rendelet értelmében felülvizsgálatra került. A program átdolgozásában a tantestület több tagja kivette a részét.

A pedagógiai program magában foglalja:

- a nevelési programot

- egészségnevelési programot,
- környezeti nevelés programot,
- helyi tantervet

Az alapfokú nevelés-oktatás szakasza az első évfolyamon kezdődik, és a nyolcadik évfolyam végéig tart.

A szakképzés a 9. évfolyamon kezdődik és – a szakma képzési idejétől függően – legkésőbb a 13. évfolyamon fejeződik be.

Szakaszai:

- az első évfolyamon kezdődő és a második évfolyam végéig tartó bevezető,
- a harmadik évfolyamon kezdődő és a negyedik évfolyam végéig tartó kezdő,
- az ötödik évfolyamon kezdődő és a hatodik évfolyam végéig tartó alapozó,
- a hetedik évfolyamon kezdődő és a nyolcadik évfolyam végéig tartó fejlesztő szakasz
- a kilencedik évfolyamon kezdődő és a tizedik évfolyam végéig tartó megszilárdító, szakmai alapozó szakasz
- a tizenegyedik, tizenharmadik évfolyamokon a szakmai kompetenciákat megszerző és megszilárdító szakasz

Az iskola szervezeti felépítése

Az iskolaigazgató

Az iskola igazgatója az intézmény egyszemélyi felelős vezetője. Alapvetően ő felelős azért, hogy az iskola megfelelően, azaz szakszerűen és törvényesen működjön. Az iskolában felmerülő súlyosabb problémák megoldásában leginkább ő tud segíteni, intézkedni. Az iskola sikeres működtetéséhez párbeszédet folytat a szülőkkel és a diákokkal is. Az iskolaigazgatót az iskola fenntartója nevezi ki, de a kinevezésnél ki kell kérnie nem csak a pedagógusok, hanem a diákok és a szülők véleményét is. Az igazgató kinevezése általában öt évre szól, és a pozíciót komoly szakmai pályázattal lehet elnyerni.

A tantestület

Az iskolában a tantestületnek, hivatalos nevén a nevelőtestületnek is fontos döntési jogosítványai vannak. Az intézmény tanárai és a pedagógiai munkában résztvevő más alkalmazottak közösen döntenek a pedagógiai programról, az iskola helyi tantervéről és szervezeti –működési szabályzatáról. Ezek a dokumentumok az iskolai élet szinte minden mozzanatát meghatározzák. A nevelőtestület dönt a diákok felsőbb évfolyamra lépéséről is.

Az iskola tanárai szakmai munkaközösségeket is alkotnak. Ezek szakmai munkacsoportok, amelyben a tanárok egymás munkáját segítik.

Gyermekfelügyelők és gyógypedagógiai asszisztensek

A gyermekfelügyelők és gyógypedagógiai asszisztensek a nevelő –oktató munkában fontos szerepet töltenek be. Gondozási tevékenységükkel a gyerekek édesanyját pótolják a hétközi kollégiumban. Fontos segítői a pedagógusoknak a tanórák alatt és között. Háziasszonyi teendőket látnak el az iskolában.

Technikai dolgozók

Az intézmény működtetésében végeznek munkát (gondnok, takarítók, karbantartó, stb.)

A szülői szervezet (szülői munkaközösség)

Az iskolában tanuló diákok szülei szülői szervezetet, hagyományos nevén szülői munkaközösséget hoztak létre annak érdekében, hogy az iskolai élet minden területén véleményt nyilváníthassanak. Az iskolához kötődő szervezetek közül a szülői szervezet rendelkezik a legkevesebb jogos ítvánnyal, tekintettel arra, hogy tagjai nem személyesen, hanem áttételesen érintettek az intézményben.

A diákönkormányzat

A közoktatási törvény széleskörű jogos ítványokat ad az iskolai diákönkormányzatoknak. Az e mögött rejlő filozófia az, hogy az iskolában a diákok számukra komoly tétet jelentő ügyekben, amik azonban nem életbevágóak, megtanulhatják a demokrácia játékszabályait, és így az életben is képesek lesznek demokráciában élni.

A diákönkormányzat célja:

- a gyermek érdekeinek védelme
- a demokratikus jogok gyakorlása
- a gyerekek szabadidejének sokszínű eltöltése
- az iskolához való kötődés erősítése

Működésének fő szabályai:

- tagja: minden diák
- a munkát a diákönkormányzatot segítő pedagógus szervezi, irányítja
- minden osztály két fő diák-önkormányzati képviselőt választhat
- a diákönkormányzat évente háromszor ülésezik, melyről jegyzőkönyv készül (október, február, május)
- rendkívüli ülés összehívható, szükség szerint
- a munkában minden gyermek alanyi jogon részt vehet
- a diákönkormányzat javaslatot tehet programok tervezésére, jutalmak, büntetések odaítélésére, egy tanításmentes nap felhasználására, a tanulókat érintő dokumentumok tervezéséhez
- a speciális szakiskolások külön program szerint is szervezhetik szabadidejük eltöltését

A diákönkormányzat célja, hogy színes, élménydús programokat biztosítson a gyerekeknek, lehetőséget adjon a véleménycserére, serkentsen a tanulmányi munkát, ápolja az iskolai hagyományokat, erősítse az osztály- és iskolai közösségeket. Kikapcsolódást, szórakozást, művelődési lehetőségeket kínál tanulóinknak.

A diákönkormányzat ülésein osztályonként 2 – 2 gyerek vesz részt, akiket a közösség javasol. A diákönkormányzat tagjai az osztályuk véleményét képviselik, beleszólnak az éves program összeállításába, aktívan részt vesznek annak

előkészítésében, lebonyolításában és értékelésében. Javasataikat, ötleteiket figyelembe vesszük.

Az iskolánk pénzgazdálkodása

Az intézményünk a fenntartó által biztosított források felhasználására készített költségvetés alapján gazdálkodik, amelyet a fenntartó hagy jóvá. Az Értelmi Fogyatékos Gyermekekért Alapítványunk, valamint az Autista Gyermekekért Alapítvány és pályázatokon nyert összegek egészítik ki a bevételeket. Az alapítványok bevételeit a hátrányos helyzetű tanulók segítésére és a pedagógusok szakmai továbbképzésére fordítjuk.

Az iskolánk időgazdálkodása

A közoktatási törvény meghatározza a tanítási év során a tanítási napok számát, a napi és heti elfoglaltságok felső határát. A gyerekeket életkoruknak megfelelően terheljük a délelőtti és délutáni időkeretben, ennek részletezése a helyi tantervünkben és az éves munkatervben szerepel.

A tanév kezdetét és végét, a szünetek időpontját és a vizsgaidőpontokat minden évben, miniszteri rendeletben határozzák meg. Szükség szerint (az éves munkarendben meghatározottak alapján) az iskolánk ettől csak korlátozott mértékben tér el.

A felhasználható további öt nap tanítási szünetet területi szavalóverseny szervezésére, továbbképzésekre, értekezletre használjuk fel, amely napokból egynek a programjáról (Ifjúsági Nap) a diákok döntenek.

NEVELÉSI PROGRAM

Az iskola pedagógiai programja és a Nemzeti alaptanterv kiemelt fejlesztési feladatai

A Nemzeti alaptanterv kiemelt fejlesztési feladatai a kulcskompetenciákra épülnek. Összekötik a műveltségterületek bevezetőit és fejlesztési feladatait.

Énkép, önismeret

Az egyén önmagához való viszonyának alakításában alapvető célként tűzhető ki az önmegismerés és önkontroll, a felelősség önmagunkért, az önállóság, az önkifejezés igénye és az erre irányuló tevékenységek, valamint mindezek eredményeként a személyes méltóság.

Hon- és népismeret

Elengedhetetlen, hogy a tanulók ismerjék népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságait, nemzeti kultúránk nagy múltú értékeit. Fontos feladat a harmonikus kapcsolat elősegítése a természeti és a társadalmi környezettel, a nemzettudat megalapozása, nemzeti önismeret, a hazaszeretet elmélyítése és ettől elválaszthatatlan módon a hazánkban és szomszédságunkban élő más népek, népcsoportok értékeinek, történelmének, hagyományainak megbecsülése.

Európai azonosságtudat – egyetemes kultúra

Európa a magyarság tágabb hazája. A tanulók magyarságtudatukat megőrizve váljanak európai polgárokká. Ismerjék meg az egyetemes emberi civilizáció legjellemzőbb, legnagyobb hatású eredményeit.

Aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállamban a társadalom fejlődésének és az egyén sikerességének, boldogulásának s nem ritkán boldogságának is egyik fontos feltétele az egyén részvétele, a civil társadalom, a lakóhelyi, szakmai, kulturális közösség életében és/vagy, politikai életben. Az aktív állampolgári léthez ismeretek, képességek, megfelelő beállítottság és motiváltság szükséges.

Gazdasági nevelés

A gazdálkodás és a pénz világára vonatkozó tudás nélkül nem érthetjük meg a bennünket körülvevő világ számunkra fontos folyamatainak jelentős hányadát. Az iskolai nevelésnek alapvető szerepe van abban, hogy a tanulók tudatos fogyasztókká váljanak, mérlegelni tudják a döntéseikkel járó kockázatokat, a hasznot vagy a költségeket.

Környezettudatosságra nevelés

A nevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezetmegővésre, elősegítve ezzel az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntartható fejlődését.

A tanulás tanítása

A tanulás a pszichikum tartós módosulása külső tényezők hatására, tehát nem csupán ismeretsajátítás és figyelem, emlékezet működtetése, hanem valamennyi értelmi képesség és az egész személyiség fejlődését, fejlesztését magában foglalja. A pedagógus fontos feladata, hogy megismerje a tanulók sajátos tanulási módjait, stratégiáit, stílusát, szokásait.

Testi és lelki egészség

Az iskola nagy feladata és felelőssége, hogy a felnövekvő nemzedékeket egészséges életmódra nevelje, valamint minden tevékenységével szolgálni kell a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését. Személyi és tárgyi környezetével segítse azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek a gyerekek, fiatalok egészséges életvitellel kapcsolatos szemléletét és magatartását fejlesztik.

Felkészülés a felnőttléti szerepeire

Fontos eleme a pályorientáció, amelynek célja, hogy segítse a tanulók további iskola- és pályaválasztását. Az iskolának átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Kiemelt figyelmet igényel a rugalmasság, az együttműködés és a bizonytalanság kezelésének a képessége egyéni és társadalmi szinten egyaránt. A tanulók hatékony társadalmi beilleszkedéséhez, az együttéléshez és a részvételhez elengedhetetlenül szükséges a szociális és állampolgári kompetencia tudatos, pedagógiaileg tervezett fejlesztése.

Intézményünk feladatköre

- 1. ellátjuk a Keszthelyen és Zala megyében élő, tanulásban és értelmükben akadályozott tanköteles tanulók iskolai nevelését, oktatását,**
- 2. 1986 óta a speciális szakiskolában tanulók szakképzését,**
- 3. 1993 óta az autista gyermekekkel való foglalkozást,**
- 4. a városi, intézményi szakszolgáltatást,**
- 5. a vidéki gyerekek kollégiumi elhelyezését.**
- 6. a sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztését.**
- 7. értelmileg akadályozott gyermekek szakiskolai fejlesztése (képességfejlesztő csoport)**

Az iskola nevelési programja

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei

A nevelés és az oktatás nem választható el egymástól, nem állítható szembe egymással. Az oktatás a nevelés része.

Alapelvek:

A pedagógiai munka lényege: a szabadságra nevelés. Az irodalom tanításával, a nyelvek oktatásával, a zenei neveléssel, a matematika, fizika, történelem oktatásával, a sporttal, technikával és informatikával a fiatal személyes szabadságát kell szolgálni.

Segíteni kell a gyermeket egyéni képességeinek kibontakozásában.

Tiszteletben kell tartani a tanulók személyiségét, figyelembe venni egyéni képességeiket. Törekedni kell arra, hogy egyetlen tehetség se kallódjon el.

Diákokkal előre meg kell ismertetni a velük szemben támasztott követelményeket, így tudhatják a velük szembeni elvárást.

A fiatalokat a felelős állampolgári létre, az egymásért való felelősségre, a család, haza, munka szeretetére és megbecsülésre kell nevelni.

Az értelem fejlesztésével együtt fontos az érzelmi és akarati élet formálása.

Meg kell tanítani a kudarcot is elviselni, feldolgozni és értékelni.

A nevelésen és az oktatáson sugározzon át a természethez való megváltozott viszony, az ökológiai szempontok előtérbe kerülése, az élet és a természet szeretete, a természeti kincsek és az épített örökség megbecsülése.

Tervszerű és következetes nevelő-oktató munkával fejleszteni kell a tanulók alapképességeit.

Erősíteni kell a tanulók iskolához való kötődését. Ennek érdekében olyan légkört kell megteremteni, hogy az iskolában otthon érezhessék magukat a gyerekek.

Az iskolában olyan, - az emberre, a társadalomra, a művészetekre, a tudományokra vonatkozó – ismereteket kell közölni, melyek megalapozzák a tanulók széleskörű műveltségét, elősegítik az értelmi, erkölcsi eligazodásukat az őket körülvevő világban.

Erkölcseileg, szellemileg és testileg egészséges nemzedéket kell nevelni.

Fontos a pontosság, fegyelem és az önfegyelem gyakorlása.

A tanulóknak érezniük kell a felelősséget a Föld globális problémái iránt, és tudatosítani kell bennük, hogy a mindennapi életben is figyeljenek környezetünk megóvására.

Törekedni kell a szociális hátránnyal, tanulási nehézséggel vagy beilleszkedési-, magatartási zavarral küzdő gyerekek hátrányának leküzdésére.

Fontos a szülőkkel való folyamatos kapcsolattartás, valamint aktív részvétel a lakóhelyünk életében.

Az iskolai csoportok szervezése

Az általános iskola

Az általános iskola elvégzése azokhoz az alapvető képességekhez, ismeretekhez juttatja hozzá a tanulókat, amelyek nélkül ma már teljesen lehetetlen az elhelyezkedés, az életben bármiféle boldogulás.

Az általános iskolánkban nyolc évfolyamos, négy alsó tagozatos és négy felső tagozatos évfolyam működik.

Az alsó tagozaton a gyerekeket gyógypedagógus vagy tanító tanítja, míg a felső tagozatos osztályokban tantárgycsoportos oktatás folyik. Az osztályfőnöknek kiemelkedő szerepe van az osztályközösség megerősítésében, a tanulók eredményes nevelésében. Gyakran folytat szülőpótló szerepet is. A tanulók a legnagyobb óraszámban vele vannak. Kisebb óraszámban a felső tagozaton más szaktanár is tanít az osztályokban. Ezért az általános iskola alsó és felső tagozata jellegében kicsit eltér egymástól, de a tanulók folyamatos segítségnyújtása, a velük való törődés, a speciális oktatás a felső tagozaton sem okoz különösebb törést a gyerekekben. Az alsó tagozat évfolyamaiban fokozatosan szoktatjuk hozzá a gyerekeket az iskolai fegyelem elvárásaihoz. Az első osztály első hónapjai elsősorban beszoktatással, szintfelméréssel, alapképességek fejlesztésével telnek. Ezt követően az alsó tagozat alapfeladata, hogy a NAT Irányelveinek megfelelően sajátíttasson el szociális magatartást, az írás, az olvasás, a számolás és kommunikáció terén a helyi tantervben megfogalmazott követelményeknek megfelelően és képességfejlesztést egyéni képességekhez mérten.

A felső tagozaton mindazokhoz az ismeretekhez hozzájuttatjuk a tanulóinkat, melyek birtokában képesek lesznek majd a szakiskolában OKJ-s bizonyítványt szerezni egy vagy akár több szakmából is.

Az általános iskolában külön keretek között folyik az értelmükben akadályozott és sajátos nevelésű igényű tanulók fejlesztése. A Foglalkoztató csoportban és az Autista csoportban különleges gondoskodást gyógypedagógusok, gyermekfelügyelők, és gyógypedagógiai asszisztens végzi.

A speciális szakiskola

Az általános iskola elvégzése után továbbtanulási lehetőség a szakiskola. Tanulóink számára több szakmában, helyben biztosítunk képzési lehetőséget. Speciális szakiskolánk – Zala megyében az elsők között – 1986-ban alakult meg. Célunk és egyben feladatunk is az volt, hogy a tankötelezettség teljesítésének lehetősége mellett szakmai képzést nyújtsunk a sajátos nevelési igényű, tanulásban akadályozott tanulóknak.

Az első években két szakmában – varrómunkás és kertészeti munkás – indítottunk szakképzést, majd az évek során ez a paletta bővült a segédápoló, parkgondozó, karbantartó, vas- és fémipari munkás, számítógép-kezelő(használó),

szerkezetlakatos és virágkötő szakmák oktatásával. Jelenleg öt szakmában folyik képzés intézményünkben.

31 5276 03 varrómunkás

21 6207 05 parkgondozó

33 4641 01 számítógép-kezelő (használó)

21 7862 01 virágkötő

31 5216 16 szerkezetlakatos

A varrómunkás és a számítógép-kezelő (használó) szakmákban helyben biztosítunk elméleti és gyakorlati képzési lehetőséget, míg a parkgondozó és szerkezetlakatos gyakorlati képzését városi cégek, vállalkozások (VÜZ Kft, VEGS Kft, Helikon Kastélymúzeum Közhasznú Társaság, OVIT és a városi virágboltok) segítségével oldjuk meg.

A nyolcadik osztály vagy 9, 10. osztályos bizonyítvány megszerzése után más szakiskolákban is továbbtanulhatnak a gyerekek. Intézményünkben a törvény adta lehetőségeket figyelembe véve azonban nem csak egy, hanem akár több szakma megszerzésére is lehetőségük van tanulóinknak.

A kollégium

A vidéki tanulók bejárási nehézségeit figyelembe véve hétközi kollégiumot működtetünk, ahol az első osztályos tanulóktól a szakiskolásokig, egyéni elbírálást követően mindenkinek helyet adunk.

Az általános iskola

Célkitűzései:

- Az általános műveltség megalapozása az életkor, a tanulási akadályozottság, a fejlettség figyelembevételével, a helyi tanterv követelményrendszerének elsajátíttatása.
- Alapvető tanulási képességek fejlesztése az ismeretek megszerzése, a továbbtanulás érdekében
- A jól működő képességek tudatos fejlesztése, értékeik, adottságaik megismerése, önbecsülésük erősítése
- Az önálló tanulás képességeinek fejlesztése, egyénre szabott tanulási módszerek és technikák kiépítése hosszabb időkeretek biztosításával
- Az önmaga és társai másságának elfogadása, felismerése, törekvés a fejlődésre, a kompenzáló, a karbantartó technikák, megoldások, korrigáló gyakorlatok elsajátítása és annak kitartó végzése
- Az ön- és környezetellátó és -védő technikák birtoklása a környezettel való harmonikus együttélés, a komfortérzet megteremtése céljából
- Értékeink, kultúránk, a szülőföldünk és népünk gyökereinek megismertetése, kötődések, azonosulások kiépítése
- A tanulók szociális képességének, viselkedésének, magatartásának formálása a konfliktusmentes társadalmi beilleszkedés érdekében
- Az általános emberi értékek megismertetése, elfogadtatása, azonosulása fejlettségnek megfelelően
- Oldott, humánus légkör megteremtése az intézményben, ahol az értelem, az érzelem szabadon kibontakozik, és az emberi kapcsolatok kiteljesednek
- A testi és lelki egészség megóvása, a maradandó testi és lelki állapotváltozás megismertetése, elfogadtatása - a kompenzáló korrigáló technikák gyakorlott birtoklása
- Az állóképesség, az erőnlét fokozása, a kitartás, az akarat fejlesztése

Céljaink megvalósításának módjai:

- képességfejlesztés egyéni és kiscsoportos formában,
- differenciált, szükségletekhez igazodó segítségnyújtás a képességek fejlesztése során, a hiányosan működő képességek korrekciója valamennyi területen és osztályfokon,
- terápiás eszközök, eljárások alkalmazása a tartós tanulási akadályozottságot, magatartási zavart mutató tanulók fejlesztésében
- eredményes társadalmi beilleszkedés feltételeinek megteremtése,
- a tanulók felkészítése a továbbtanulásra, a továbbképzésre,
- az önálló életvezetési technikák elsajátíttatása, gyakoroltatása
- a személyiség gazdagítása az önellátással, a mások elfogadásával, a toleráns magatartással,
- az általános emberi értékek, társadalmi normák elsajátíttatása, az azonosulás megtanítása ezekkel az értékekkel.
- széleskörű szolgáltatást kínálunk: napközit, tanulószobát, szakkört, sportkört
- logopédiai ellátást és gyógytestnevelést biztosítunk

- a tanulók különleges gondozási igényeit kielégítve a magántanulókat egyénileg vagy csoportosan foglalkoztatjuk, vizsgáztatjuk.
- tanácsadással és ügyeik konkrét intézésével is segítjük a családokat.
- eseti gondozó, ellátó munkával járulunk hozzá a tanulók egészségügyi ellátásához
- gondoskodunk a tanulók napi ügyeletéről, étkezéséről, az alapvető egészségügyi szokások, önálló tevékenységek elsajátításáról, alkalmazásáról

Mindehhez olyan iskolai légkört teremtünk, amelyben a felnőtt, s gyermek jól érzi magát, ahol az emberi, a társas kapcsolatok a kölcsönös tiszteleten alapulnak, ahol minden tanuló teljes értékű emberként élheti meg önmagát, a különösségét, a máságot is elfogadva.

Célkitűzéseink teljesülésének kritériumai:

- Eredményes, sikeres ismeretsajátítás a tanuló önmaga képességeihez mérten
- Kulturált érintkezési formák birtoklása, azonosulás a szerepeivel, írott és íratlan szabályok betartása, társas kapcsolatok fenntartása, illemszabályok elsajátítása, önuralom, a konfliktuskezelő technikák birtoklása
- Reális önismeret, önelfogadás, biztos tájékozódás a környezetben, az élő és az épített környezetünk értékeinek felismerése, környezetvédő, -óvó cselekedet, viselkedés és megnyilvánulás különféle helyzetekben - a felnőtt jelenléte nélkül is
- Továbbfejleszthető, továbbépíthető tudás, - az egyéni adottsághoz, a sérüléshez viszonyítottan - törekvés a továbbtanulásra, a szakmaszerzésre, reális tervek és elképzelések talaján
- Erőfeszítések, a kitartó munka vállalása nehezebb helyzetekben, a monotonia tűrés
- Önmaga és a társak máságának pontos ismerete, megértése, türelem, a mások hátrányos helyzetével való visszaélés elkerülése
- A szokások, a hagyományok elfogadása, más értékek tisztelete, az erkölcsös viselkedés és megnyilvánulás a társakkal szemben, az önzetlenség, a szeretet, a segítőkészség, a szorgalom és a rend cselekedetekben történő megmutatkozása
- A népcsoport, a gyökerek elfogadása szégyen nélkül, az értékek felismerése, óvása
- A rongálás megfékezése, elítélése saját helyzettől, képességtől függően
- Részvétel az iskola közösségeinek életében, kötődés társakhoz, felnőttekhez, büszkeség az iskola értékeire, oldott viselkedés az iskolai környezetben

Nevelés-oktatási és képzési célok életkori szakaszokhoz és a sajátos nevelési – oktatási igényekhez rendelve

1- 4. osztály

Az óvodás létből az iskolai életformára történő zökkenőmentes átvezetés

Az iskolai élet, a társas kapcsolatok szokásrendjének pontos elsajátítása

A feladat- és szabálytudat erősítése

Az érdeklődés, az aktivitás, a tevékenység iránti igény felkeltése, ébrentartása

A saját fejlődési ütem és fejlesztési korlát elfogadása, önismeret alapozása

A közösségi tudat erősítése, az értelmi élet gazdagítása

Az alapvető kultúrtechnikák elsajátítása, a kommunikáció fejlesztése

A játék megszerettetése, a szabályjátékok, a didaktikai játékok örömeinek megélése, a kortárs csoport felfedezése

Gazdag élményanyag biztosítása az ismeretszerzéshez, a képességfejlesztéshez, a tartós emlékezethez

A személyiség értelmi, érzelmi, akarat oldalának erősítése

A kulturális, a szociális háttérből adódó hátrányok csökkentése, felzárkóztatás, törekvés a nem fogyatékos gyermekek iskolai csoportjaiba történő visszavezetésére.

Társas kapcsolatok erősítése az iskolán kívül is

Törekvés a pozitív tulajdonságok felfedezésére, tudatosításukra, a megerősítésre és fejlesztésre - önmaga és a csoporttársak felé is.

A társadalmi beilleszkedés érdekében elsődleges feladat a társas kapcsolatok fejlesztése, a konfliktus kerülő és feloldó magatartás erősítése, felkészítés a családi szerepekre, az önálló életvezetésre.

A szabályok normák elfogadása is hozzátartozik a korrekatív célú fejlesztéshez

A kognitív képességek fejlesztésében a verbális szint megerősítése kerül előtérbe, a műveletek, feladatmegoldások menetének értelmezése, a szabályok alkalmazása analóg feladatokra, ok-okozati összefüggések keresése a rendszerezési, a kommunikációs képességek fejlesztése, a történelmi időben való tájékozódó képesség megerősítése. Törekvés a kulturális, szociális hátrányok felszámolására, a kortárs csoportba történő visszavezetésre, beilleszkedésre.

5.- 8. osztály

Az önismeret erősítése, reális kép kialakítása önmagáról, lehetőségeiről, korlátairól

Az önképviselés, a megnyilatkozás, a véleménynyilvánítás elsajátítása

Ismeretszerzés a továbbtanulási lehetőségekről, a pályaválasztásról

Az általános műveltség eleminek gazdagítása, ismeretek szélesítése, strukturálódása, megerősítése. Felkészülés az alpműveltségi vizsgára

Az önálló életvitel, a társadalmi beilleszkedés módjainak, lehetőségeinek megismerése, gyakorlása

Felkészítés a társadalmi szerepekre, a magánélet szerepeire, a konfliktusmentes kapcsolatépítésre, szocializációra

Az önálló tanulás elsajátítása, a megismerés módszereinek, műveleteinek gyakorlott alkalmazása

Egészségmegőrző, környezetóvó attitűd kialakítása

A jól működő képességek fokozott fejlesztése, a sérült képességek korrigálása, kompenzálása

A személyiség érzelmi, akarat oldalának stabilizálása

A cselekvőképesség, a tartós munkavégzés, az erőfeszítés és kitartás kedvező feltételeinek megteremtése

A nagy egyéni különbségek, a másság elfogadása

A kulturális, szociális hátrányok folyamatos leküzdése, visszavezetés a nem fogyatékos fiatalok korcsoportjaiba, a befogadás, az elfogadás erősítése a szülőkkel, a családdal közösen.

A célok teljesítésének konkrét formái a helyi tantervben, a tantárgyak tanterveiben és értékelési egységeiben jelennek meg, évfolyamokra lebontott formában.

Az értelmileg akadályozott tanulók fejlesztése

Az értelmileg akadályozott gyerekek – adottságaik miatt – egész személyiségfejlődése eltérő az évektől. Ezt befolyásolja a fogyatékoság súlyosságának foka. Testileg gyakori a mozgászavar, hiányoznak elemi képességeik, emlékezetük gyenge, beszédük erősen késik, formailag és tartalmilag is hibás. Kapcsolatuk érzelmi alapú, akarataik ösztönös. Gyakorlati intelligenciájuk viszonylag fejlettebb, erre lehet építeni.

Fejlesztésük célja:

- váljanak képessé számukra fontos ismeretek megszerzésére
- legyenek képesek cselekvéses helyzetben megfelelően tevékenykedni
- legyenek képesek tapasztalataikat cselekvésekben felhasználni

Fejlesztésükhöz megfelelő felnőtt, szakember irányítása és segítsége szükséges:

- gyógypedagógiai ellátás
- terápiás ellátások: logopédia
- gyógytorna
- gondozási feladatok

Az értelmileg akadályozott tanulók oktatása tartalmának keretét alapvető életfunkciók adják, ezért a tanulási területek a tárgyi valóságból adódnak, és a mindennapi élet tevékenységeit tartalmazzák.

A foglalkozások fajtái:

- képességfejlesztő foglalkoztatás
- előkészítés készségtárgyak tanításához
(1 - 3 csoport)
- munkaterápiás jellegű foglalkozások
- készségtárgyak tanítása
- felkészítés a felnőtt életre
(4 – 8. csoport)
- tantárgyközpontú foglalkozások: olvasás – írás, számolás – mérés, beszédfejlesztés és környezetismeret
(1 – 8. csoport)

A foglalkozások szervezése – oktatás formái:

Csoportban:

a csoporton belüli tényleges tevékenység a csoporttagok együttműködésével, a feladatok differenciálásával

Egyéni fejlesztéssel:

meghatározott fejlesztési eljárások, az értelmileg akadályozott tanuló fizikumához, képességeihez, készségeihez igazítva.

Kiemelten fontos a korrekciós fejlesztés.

Célja a tudatos megváltoztatás az érzéki megismerő folyamatok fejlesztésén keresztül.

A fejlesztés elvei:

A követelményeket egyéni fejlettségi szintre határozzuk meg és értékeljük. Az értékelés elsődlegesen szöveges, fejlődés és szintmeghatározó jellegű.

Az autista tanulók fejlesztés

Az autisztikus állapot jellemzői

Az autisztikus állapotok lényege a szociális, kommunikációs és speciális kognitív képességek minőségi károsodása, mely jellegzetes viselkedési tünetekben nyilvánul meg.

A deficitek okozta elsődleges és másodlagos viselkedési tünetek az igen súlyostól a jól kompenzált állapotban csaknem tünetmentesig változhatnak, és az élet különböző szakaszaiban, különböző formában jelentkezhetnek.

Az autisztikus szindrómák gyakran társulnak egyéb problémákkal, melyek a következőképpen csoportosíthatók:

- értelmi fogyatékoság, mint a leggyakrabban társuló fejlődési zavar
- beszéd-, érzékszervi-, mozgás-, egyéb fogyatékoság
- viselkedésproblémák pl. agresszió, autóagresszió.

Nevelési-oktatási célok

Az egyéni képességek, fejlettség mellett elérhető legjobb felnőttkori szociális adaptáció és önállóság feltételeinek megteremtése.

A szociális kommunikáció és egyéb kognitív készségek hiányának specifikus módszerekkel való kompenzálása, a fejlődésben elmaradt készségek rehabilitációs fejlesztése, a másodlagos / viselkedési / problémák kezelése.

Kiemelt cél annak elérése, hogy a tanuló képessé váljon a család életébe való beilleszkedésre.

A testi egészség megóvása, erőnlét, állóképesség, ügyesség fejlesztése.

Fontos, hogy a tanuló élvezze az iskolában töltött időt, érezze jól magát.

Az autisztikus tanulók fejlesztésének pedagógiai szakaszai:

Első szakasz

Fő cél: a rehabilitáció

- szociális/kommunikációs készségek célzott fejlesztése
- sztereotip, inadekvát viselkedés kialakulásának megelőzése, korrigálása
- preverbális, csecsemőkori kommunikáció elemeinek tanítása
- szociális kapcsolatteremtés elemeinek tanítása
- alternatív kommunikáció vagy beszéd tanítása
- tanítási helyzetben szükséges elemi szociális viselkedés kialakítása
- önkiszolgálás, alapvető készségek kialakítása
- elemi ismeretek, fogalmak kialakítása

Második szakasz

Cél: az elsajátított ismeretek bővítése

- iskolai, otthoni, és iskolán kívüli környezetben való alkalmazása
- képességek szinten tartása az önállóság fejlesztésével
- szociális /kommunikációs/ kognitív fejlesztés
- önellátás körének bővítése
- munkára, tanulásra nevelés megalapozása

Harmadik szakasz

Cél: A felnőtt korban egyénileg elérhető maximális szintű adaptáció, önállóság és munkavégző képesség elérésének megalapozása

- képességek szinten tartása, fejlesztése
- tantárgyi ismeretek
- önszervezés, önállóság, táguló szociális integráció
- munkára nevelés

A gyermek fejlesztését minden esetben az első szakaszban kell kezdeni. Az egymásra épülő szakaszok időtartama előre nem meghatározható.

A fejlesztés elvei

A fejlődési szemlélet fontossága

Az autizmus következménye olyan deviáns fejlődésmenet, melyben az egyes fejlődési fokok nem feltétlenül épülnek egymásra.

Az egyes fejlődési területek között lehetnek szakadékszerű különbségek, de a fejlődési szintek között, és azokon belül is egyenetlen a fejlődés.

Egyes tanulók képességstruktúrája formális /pl. pszichológiai vizsgálatok az intelligencia mérése/ és informális felmérésekkel /pl. fejlődési kérdőív/ ismerhető meg.

Speciális megközelítés a tanításban

Az új készségek és ismeretek elsajátítása egyéni tanítási helyzetben történik, napi rendszerességgel szervezve. A tanításban mindig a meglévő tudást bővítjük egy-egy új mozzanattal.

Az oktatás-nevelés során támaszkodni kell a meglévő ép, esetleg kiemelkedő képességekre, speciális érdeklődésre, melyek különösen fontosak lehetnek pályaaorientáció szempontjából.

A fejlődés egyenetlenségének csökkentése azonban elsőbbséget kap a szigetszerű képességek fokozott fejlesztésével szemben.

Protetikus környezet kialakítása

A környezet térben és időben strukturált, így informálja a tanulót arról, hogy mit, hol, hogyan miért, mennyi ideig tegyen.

Oktatásmódszertani és szervezési feladatok

A tanulók oktatása egyéni fejlesztési formában történik az egyénre szabott tananyaggal a délelőtti folyamán.

A csoportban a vidéki tanulók a hét meghatározott napjain vesznek részt a foglalkozásokon.

Az egyéni fejlesztés idejének meghatározásakor - szülői kérésre – figyelembe vesszük a tanulók családi nehézségeit /pl. munkahely, közlekedés, a gyermek egészségi állapota stb./ és próbáljuk ezeket rugalmasan kezelni.

A mérés és értékelés formái

A mérés, értékelés és minősítés alapfunkciója az autizmussal élő tanulóknál eltér attól, amely az oktatásban megszokott.

Félévkor és tanév végén szöveges értékelést készítünk a tanulók teljesítményének minősítésére.

Intézményünk helyi tanterve két kerettanterv (Középsúlyos értelmi fogyatékosok kerettanterve és az Enyhe fokban értelmi fogyatékosok kerettanterve) a 2/2005-ös OM rendeletnek (SNI irányelvnek) megfelelő, autizmus-specifikus szempontok szerint adaptált változata alapján készült.

Pedagógiai programunk a mindennapi élethez szükséges elemi készségek, képességek, kompetenciák egyénre szabott fejlesztését állítja a középpontba.

A helyi tantervben megjelenítendő tartalmak áttekintése:

Mindennapi testedzés:

A mindennapi testedzés a mozgásfejlesztés tantárgyon kívül a heti egy úszás foglalkozás, a napi egyszeri, szabadban töltendő mozgásos játék biztosításával valósul meg.

A környezetvédelemmel és az egészségfejlesztéssel kapcsolatos tartalmak külön programban jelennek meg.

Fogyasztóvédelem:

A fogyasztóvédelemmel kapcsolatos alapvető tudnivalók tanulásának üteme egyéenként nagy eltérést mutat.

A tanterv több tantárgyba, illetve a fejlesztő programokba integrálva valamennyi tanuló számára biztosítja azokat az ismereteket, melyek a tudatos fogyasztói magatartás kialakulásának alapjai: Ilyenek többek között az áruk minőségére, frissességére, szavatossági idejére, árára, értékére vonatkozó ismeretek, valamint a vásárláshoz szükséges kognitív és szociális-kommunikációs készségek.

Közlekedésre nevelés:

A helyi tantervet átszövi a mindennapi életben alkalmazható képességek kialakítása, így a szabálytartó, biztonságos gyalogos és tömegközlekedés több tantárgyban, különböző évfolyamokon visszatérően, fokozatosan bővülő tartalommal jelenik meg.

Az egyes tantárgyakban megjelenő tartalmakon és követelményeken felül az egyes tanulók egyéni fejlesztési terve a család lehetőségeinek és igényeinek figyelembe vételével tartalmaz fejlesztési célokat általában a következő területeken:

1. Veszélyhelyzetek a közlekedésben, a veszély felmérése és megelőzése.
2. Adaptív viselkedés közlekedési helyzetekben.
3. A közlekedésben való részvétel társas és kommunikációs aspektusai.
4. Az önálló közlekedés viselkedéses és kognitív feltételei az egyes tanulók esetében.

Társadalmi bűnmegelőzés, áldozattá válás megelőzése:

Az autizmussal élő tanulók fokozottan veszélyeztetettek az áldozattá válás szempontjából. Szociális naivitásuk, gyengeségük abban, hogy más személyek szándékait felismerjék ebből a szempontból is veszélyeztető tényező. További veszélyforrás lehet a társadalmi együttműködés írott és íratlan szabályainak elégtelen megértése.

A kommunikáció minőségi sérülése további problémákat jelenthet, mert megnehezíti az egyes helyzetek megértését, illetve a helyzetnek megfelelő üzenetek közlését. (pl. az elutasítást szexuális zaklatás esetén).

Gyakori továbbá a saját cselekedetek következményeinek nem értése és a gyenge önkontroll.

A fentiek miatt e terület kiemelten fontos, így a helyi tanterv több tantárgyában, illetve a fejlesztő programokban is megjelennek kapcsolódó tartalmak.

Ezen felül a veszélyeztetettség mértékét minden esetben egyénileg is szükséges felmérni, majd az egyéni fejlesztési tervben kell megjeleníteni a kapcsolódó fejlesztési célokat és módszertani eljárásokat.

A bűnmegelőzés és áldozattá válás szempontjából kiemelten fontos fejlesztési területek:

1. Funkcionális kommunikáció (pl. expresszív kommunikáció-hatékony elutasítás, receptív kommunikáció-a nyelvi megértés fejlesztése, a hazugság, becsapás kiszűrése.)
2. Kognitív fejlődés: ok-okozati összefüggések megértése, egyes cselekedetek lehetséges következményeinek felmérése, a vagyontárgyak és a pénz értékének megismerése.
3. Énkép, önismeret fejlesztése
4. Az „elmeolvasás képességének célzott fejlesztése
5. Szexuális nevelés
6. Megfelelő önkontroll kialakítása
7. A társadalmi együttélés írott és íratlan szabályainak megismertetése, az egyes szabályok betartásának direkt tanítása.

Erőszakmentes konfliktuskezelő technikák:

A téma a beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek alfejezethez kapcsolódóan jelenik meg.

Az infokommunikációs technológiák alkalmazása és megjelenése a helyi tantervben:

1. Az IT alkalmazási lehetősége a tantárgyak elsajátításában és a fejlesztésben:

Az autizmussal élő tanulók számára a sérülés jellege miatt a hagyományos, élő nyelv és szociális közvetítés útján, csoportosan, frontális formában való tanulás rendkívül nehéz. A számítógép segítségével történő tanulás viszont jelentősen csökkenti az autizmus természetéből fakadó hátrányokat, így nyújtva lehetőséget a gyermekeknek arra, hogy a képességeiknek megfelelő tananyagokat elsajátíthassák. Az IKT alkalmazása igen jelentős a munkavállaláshoz szükséges képességek megalapozása szempontjából is.

A fentiek miatt az infokommunikációs technológiák alkalmazása átszövi a teljes tantervet.

Az IKT alkalmazása ezen felül kiváló motivációs lehetőség, a szabadidő hasznos és élvezetes eltöltésének eszköze.

2. Az IT alkalmazása az egyedi taneszközök, tananyagok elkészítésében:

Rendkívül fontos további szempont, hogy az autizmussal élő gyermekek kizárólag egyéni fejlesztési terv és egyénre szabott tananyag mentén tanulnak sikerrel. A rendelkezésre álló taneszközök rendszerint nehezen adaptálhatók az egyes tanulók szükségleteihez, ezért a tananyagot és taneszközöket a pedagógusok minden egyes gyermek számára külön megtervezik, elkészítik. A hagyományos taneszközök mellett az autizmussal élő gyermekeknek minden esetben szükségük van olyan speciális

tananyagokra, eszközökre, melyek a szociális és kommunikációs képességek fejlesztését valamint az önálló, rugalmas viselkedésszervezés kialakulását segítik. Az IT segítségével a családok számára könnyebben, gyorsabban hazaadhatóvá válnak a tananyagok, eszközök. (pl. alternatív kommunikációs eszközök, az önállóságot elősegítő vizuális segédeszközök, a szociális megértés fejlődését szolgáló információhordozók)

Az IT alkalmazása jelentős minőségi előrelépést hozott szakmai munkánkban: lehetővé vált megfelelő számú autizmus-specifikus és általános tartalmú számítógépes fejlesztő program beszerzése, mely növeli az egyes tanulók ismeretsajátításának hatékonyságát és a pedagógusok rendelkezésére álló eszköztárat.

A NAT közös értékeinek megjelenése:

Pedagógiai Programunkban a NAT valamennyi közös értéke megjelenik az autizmussal élő tanulók speciális szükségletei szerint adaptálva.

Esélyegyenlőség: Intézményünk autizmussal élő gyermekek és családjaik számára nyújt sérülés-specifikus szolgáltatásokat. Alapvető célunk, hogy tanulóinkat és hozzátartozóikat segítsük alapvető jogaiknak érvényesítésében, melyek nemzetközi dekrétumokban, a Magyar Köztársaság Alkotmányában és a magyar törvényekben egyaránt megjelennek. Ennek érdekében munkánk alapjának az autizmussal élő gyermekek teljes elfogadását, egyéni és közös szükségleteik megértését tartjuk. Alapvető feladatunknak tartjuk továbbá, hogy az autizmus spektrum zavarokkal kapcsolatos ismereteket a szélesebb társadalom felé is közvetítsük, annak érdekében, hogy növekedjen a megértés és teljes befogadás.

Intézményünkben a tanulási-tanítási folyamatok célja, hogy segítse az autizmussal élő tanulók társadalmi beilleszkedését, a lehető legjobb felnőttkori életminőség elérését. Mindehhez hozzátartozik a *közös nemzeti értékek, az EU-s állampolgársághoz kapcsolódó értékek és a kultúrák iránti nyitottság* közvetítése az egyes tanulók megértéséhez adaptálva.

Használható tudás és kompetencia: Az autizmus spektrum zavarok olyan sajátos tanulási stílussal járnak együtt (merev, rugalmatlan gondolkodás, az általánosítás zavara), mely elengedhetetlenné teszi a funkcionális, minden életszakaszban alkalmazható tudás átadását.

Egész életen át tartó tanulás, tapasztalati tanulás: Mivel az autizmus a személy egész életében fennmarad, a sérülés-specifikus fejlesztési célok megvalósítása is az egész életen keresztül folytatódik. Tudományos kutatások bizonyítják, hogy az autizmussal élő felnőttek is képesek újabb ismereteket és készségeket megtanulni, sőt a gyakori kamaszkori krízis után lehetséges, hogy felnőtt korban új lehetőségek nyílnak meg a tudás megszerzésére.

Az autizmussal élő gyermekek, tanulók tanulási stílusa alapvetően megköveteli a közvetlen tapasztalaton és cselekvésen keresztül történő tanulást.

A NAT alapvető céljainak megjelenése a pedagógiai programban:

A kulcskompetenciák fejlesztése:

Anyanyelvi kommunikáció: A fejlesztés fő célterülete a kommunikáció, mint a kapcsolatteremtés és fenntartás, valamint az információcsere eszköze. Az alapvető probléma nem a beszéd hiánya vagy fejlődési zavara, hanem a kommunikációs szándék, illetve a kommunikációs funkció megértésének sérülése. Minden autizmussal élő gyermeknél - függetlenül verbális képességeik színvonalától - elsődleges cél az egyén képességszintjének megfelelő kommunikatív kompetencia

megteremtése. A cél eléréséhez szükséges lehet alternatív kommunikációs eszközrendszerek alkalmazására.

A fejlesztés alapvető területei egyéni felmérés és tervezés alapján:

- Beszéd előtti csecsemőkori kommunikáció elemeinek tanítása.
- Szociális kapcsolatteremtés elemeinek tanítása.
- Beszéd vagy - beszéd kialakulásának hiányában - alternatív vizuális eszközzel történő kommunikáció használatának tanítása.
- Tanítási helyzetben szükséges elemi szociális viselkedés kialakítása.
- Augmentatív kommunikációs eszközök használatának tanítása napi rutinokban.

Idegen nyelvi kommunikáció: Valamennyi tanulónál megjelenik egyénre szabottan, a mindennapi életben előforduló idegen szavak megértésének fejlesztése (pl. számítógép használata kapcsán felmerülő kifejezések).

Az élő idegen nyelv oktatását azoknál a tanulónál lehetséges megkezdeni, akik már kommunikatív módon, változatos kontextusokban és funkciókban használják anyanyelvüket.

Matematikai kompetencia: Kiemelkedő jelentőségű a megismerési képességek fejlesztése, az önellenőrzés tanítása, az ismeretek önálló, gyakorlati alkalmazásának segítése, a problémamegoldás menetének tanítása. Különös hangsúlyt kap az oktatás szemléletes és konkrét jellege, a cselekvéses tanulás alkalmazása.

Természettudományos kompetencia: Az autisztikus tanulók jellegzetesen sajátos speciális ismeretszerzési nehézségei miatt a tanítás során nem számíthatunk a gyermekek előzetes megfigyeléseire, élményeire, ezért a közvetlen tapasztalásra nagy hangsúlyt kell fektetni.

Digitális kompetencia: Az informatikai eszközök lehetőséget nyújtanak az élő nyelv és a szociális közvetítés helyettesítésére, a kölcsönös kommunikáció segítésére, az önálló ismeretszerzésre. A későbbi munkavállalás szempontjából is szerepe lehet az informatikának, mivel számos autisztikus tanuló mutat érdeklődést e terület iránt.

Hatékony, önálló tanulás: Az autizmussal élő tanulók esetében minden esetben egyénileg azonosítjuk a hatékony és önálló tanuláshoz szükséges feltételek meglétét, majd a felmérés alapján egyéni fejlesztési célokat tűzünk ki. A szükséges feltételek közül a sérülés természete miatt általában számolni kell a gyenge, vagy sérült a motivációval, az általánosítás és a rugalmas problémamegoldó gondolkodás sérülésével, valamint azzal, hogy a tanulás társas aspektusai különösen nagy nehézséget jelenthetnek autizmusban. Az önállóság és hatékonyság tanításának egyik fontos módszertani eszköze az élő nyelv és a szociális közvetítés helyettesítése, kiegészítése egyénre szabott vizuális környezeti támpontokkal. Az informatikai eszközök egyénre szabott alkalmazása szintén elősegíti e kompetencia fejlődését.

Szociális és állampolgári kompetencia: Előtérbe kerül az önismeret és a közvetlen szociális környezet megismerése, a társas viselkedés elemi szabályainak ismerete, betartása. A történelmi időszemléletet, képzelőerőt, valamint az elvont, szociális jelentést hordozó fogalmak megértését kívánó tartalmak elsajátítása általában nehézséget jelent.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia: Az autizmusban azonosított kognitív sérülések jellege miatt (végrehajtó működések zavara, naiv tudatelméleti sérülés) e kompetencia fejlesztésekor általában nagyon sokféle képesség, készség célzott, egyénre szabott, intenzív fejlesztésére van szükség. A szükséges képességek többsége (pl. tervezés, szervezés, irányítás, hatékony kommunikáció, csapatmunka, kreativitás) az autizmussal élő tanulók esetében sérült, illetve hiányozhat, ezért a valamennyi tantárgy, fejlesztő program kiemelten foglalkozik fejlesztésükkel, ill. a hiányok kompenzálásával.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség: A műveltségi területen megjelenő valamennyi fejlesztési feladat fontos terápiás lehetőséget jelent. A művészeti tevékenységek a szabadidő tartalmas eltöltésében is jelentős szerepet játszanak.

Kiemelt fejlesztési feladatok:

Énkép önismeret: Az autizmussal élő tanulók fejlesztésében hangsúlyos szerepet kap a saját személyiség, a külső és belső tulajdonságok megismertetése, a saját viselkedés kontrolljának, a kooperációnak, szociális normáknak direkt tanítása, mivel azok intuitív megértésére, spontán elsajátítására korlátozottan számíthatunk. A sikerélményeket biztosító, a gyermek érdeklődését és motivációját fenntartó oktatási környezet kialakítása kulcsszerepet játszik a reális önértékelés és pozitív énkép kialakításában.

Hon-és népismeret: Kiemelkedően fontos a közvetlen társadalmi és természeti környezet ismerete, az azokkal való harmonikus kapcsolat. Az autizmussal élő tanulók elsősorban saját, közvetlen élményeiken keresztül, esetleg speciális érdeklődési köröknek megfelelően ismerhetik meg nemzeti kultúránk értékeit. Ezen a területen rendkívül nagy egyéni különbségekre számíthatunk. A történelmi időszemléletet, képzelőerőt, valamint elvont, szociális jelentést hordozó fogalmak megértését kívánó tartalmak elsajátítása általában nehézséget jelent.

Európai azonosságtudat-egyetemes kultúra: Az autizmussal élő tanulók számára közvetlen, látható, megtapasztalható élmények (pl. művészi alkotások, ismeretterjesztő filmek) segítségével nyújthatunk ismereteket e téren. A sajátos érdeklődési körök (pl. térképek, közlekedési eszközök, különféle adatok, tények gyűjtése) számos tanulót közelebb visznek a terület ismeretanyagához.

Aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés: Az autizmussal élő tanulók nevelésének-oktatásának alapvető célja, hogy olyan gondolkodási, szociális-kommunikációs készségeket alakítsunk ki, melyek lehetővé teszik az egyén részvételét szűkebb és tágabb társas környezetében. A részvétel módja és mértéke nagy egyéni eltéréseket mutat: a tanulók túlnyomó többsége jelentős támogatást igényel abban, hogy jogait gyakorolja, társadalmilag elfogadott viselkedésmódokat tanúsítson, alkalmazkodjon a társadalom írott és íratlan szabályaihoz.

Gazdasági nevelés: E területen az autizmussal élő tanulók esetében a pénz értékével és a takarékossgal kapcsolatos alapvető ismeretek megszerzése kulcsfontosságú, ezért ezek az ismeretek több tantárgyban, különböző évfolyamokon visszatérően, fokozatosan bővülő tartalommal jelennek meg. Az alapvető gazdasági összefüggések megértése, illetve azok kamatoztatásának lehetősége az egyén mindennapi életében nagy egyéni eltéréseket mutat.

Környezettudatosságra nevelés: A környezet célzott megfigyelése, felfedezése a pedagógus aktív közreműködése nélkül elképzelhetetlen. A fejlesztés a közvetlen,

mindennapi élettel kapcsolatos tapasztalatokon alapul. Elsődleges a helyes szokásrend és a személyes biztonságra való törekvés kialakítása.

A tanulás tanítása: Az autizmus számos speciális kognitív nehézséggel és a kommunikáció sérülésével jár együtt. A tanulási folyamatban az élő nyelv és a szociális közvetítés megnehezíti, míg a vizuális információhordozók alkalmazása segíti a világ megismerését. Az állandósághoz való ragaszkodás oldása, valamint az egyén motivációs lehetőségeinek ismerete kulcsfontosságú a tanulás szempontjából.

Testi-lelki egészség:

Ez a feladat kiemelt helyet foglal el az autizmussal élő tanulók oktatásában, nevelésében és átszövi az iskolai élet minden aspektusát.

Lelki egészség: Az énkép, önismeret fejlesztése. A siker és kompetencia élmény megéléséhez szükséges feltételek megteremtése. Az autizmushoz gyakran kapcsolódó járulékos problémák megelőzése, kezelése, megküzdési stratégiák tanítása. (pl. idegesség, szorongás, depresszió). Pozitív, reális önértékelés kialakulásának elősegítése.

Testi egészség: A helyes étkezési, alvási, önápolási szokások, a rendszeres mozgás iránti igény kialakítása elsődleges fontosságú. A helyes szokásrend kialakításakor alapozhatunk a tanulók merev, szabálytartó viselkedésére. A megfelelő szexuális viselkedés kialakításában a családok számára hatékony segítséget kell nyújtania az iskolának. A viselkedésproblémák megelőzése és hatékony kezelése kiküszöbölheti a gyógyszeres kezelést, ami igen fontos az egészség megőrzése szempontjából.

A testi egészség megóvása, az erőnlét, az állóképesség és az ügyesség egyénre szabott fejlesztése mellett a legfontosabb fejlesztési feladatok általában a következők:

- A testséma ismeretének kialakítása.
- A testmozgások célszerű összehangolásának tanítása különféle terekben és aktivitásokban.
- A különböző társas helyzetekben való megfelelő mozgásformák kialakítása.
- Annak tanítása, hogy a gyermek saját ellenőrzése alatt tudja tartani mozgásos sztereotípiáit.

Felkészülés a felnőttléti szerepeire:

Az egyén által elérhető legnagyobb fokú önállóság és a megfelelő életminőség megteremtése minden esetben kiemelkedően fontos. Ennek szintje nagy egyéni eltéréseket mutat. A pályaaorientáció során a munkaképességek mellett a szociális-kommunikációs fejlettséget és a munkaviselkedés színvonalát is figyelembe kell venni. Fontos cél, hogy a tanuló lehetőség szerint a speciális érdeklődési köréhez kapcsolódó szakmát választhasson.

Az egységes alapokra épülő differenciálás megjelenése:

A tanulókhöz optimálisan alkalmazkodó differenciálás.

Autizmus-specifikus tanulásszervezési módok.

Számítógép kiemelt szerepe az oktatásban.

A tanulási esélyegyenlőség segítésének elveinek megjelenése:

Egyéni felmérés és fejlesztés, adaptív tanulásszervezési eljárások.

Egyénre szabott követelmények.

A speciális szakiskola célkitűzései

- szociális viselkedési formák elsajátítása
- az önbizalom erősítése
- az egyéni teljesítőképeség reális megítélésének megtanítása
- az érdeklődés felkeltése
- az egyén aktivizálása
- a felelősség vállalására nevelés
- a konfliktuskezelés képességének fejlesztése
- a csoportmunkára nevelés
- segítség a társadalmi politikai helyzet és egyéni lehetőségek megértéséhez
- segítség a szabadidő önálló, értelmes eltöltéséhez.

A speciális szakiskolai képzés első szakaszában a tankötelezettség teljesítésének érvényre jutása mellett a tanulóknak el kell sajátítaniuk azokat az általános készségeket és ismereteket, amelyek az életben való eligazodáshoz, továbbá a szakképzésbe való bekapcsolódáshoz elengedhetetlenül szükségesek. A 9 -10. évfolyamon elsődleges cél az 1 - 8. évfolyamon szerzett ismeretek megszilárdítása, fejlesztése, az ismeretek további bővítése, gyakorlása, valamint olyan készségek, képességek fejlesztése, amelyek megkönnyítik a szakképzésbe való bekapcsolódást.

A szakiskola 9 -10. évfolyamán folyó pedagógiai munka sajátossága, hogy a nevelés-oktatás ezen szakaszába beépülnek a szakképesítés megszerzését előkészítő ismeretek. A szakmai előkészítő- és alapismereteket nyújtó órákon fontosnak tartjuk, hogy a többszörösen hátrányos helyzetű, illetve tanulási nehézségekkel küzdő tanulóknak sikerélményt nyújtó, az önálló munkavégzésre serkentő feladatokat adjunk, és ez által felkeltsük a fiatalok szakma iránti érdeklődését.

A speciális szakiskola kilencedik-tizedik évfolyamán az általános műveltséget megalapozó nevelés-oktatás, továbbá pályorientáció, szakmai előkészítő ismeretek oktatása folyik, valamint a tizedik évfolyamon szakmai alapozó ismeretek elsajátítása történik

A szakképzési évfolyamokon – az Országos Képzési Jegyzékben meghatározott - szakképzési követelmények alapján szakmai vizsgára való felkészítés történik.

A speciális szakiskolában folyó nevelés, a képességek fejlesztése, a közismereti oktatás és a szakmai képzés szerves egységet alkot.

A korosztály nevelésében is folyamatosan jelen kell lenni a fejlődésüket, képességeiket feltáró ellenőrző és értékelő munkának. A speciális szakiskolában az értékelésnek a célja a szűken vett tantárgyi célokon túl a személyiség fejlesztése. Az önértékelési képesség kialakítása nélkülözhetetlen az önálló tanulásra való képesség és igény kialakításához. Törekedni kell az írásbeli és szóbeli értékelés helyes arányának kialakítására. Kiemelt figyelmet kell fordítani a szókinccs bővítésére, a helyes magyar beszéd tanítására, a kifejezőkészség fejlesztésére.

Szakképző évfolyamokon a szakmai tárgyakban a rendszeres szóbeli számonkérés alapkövetelmény.

A tanulók tudásának mérésében nagyobb súlyt kapnak a félévi – végzős szakképző osztályokban félévi vizsga szóban és írásban – és az év végi mérések.

A szakiskola a képességek fejlesztését akkor végezheti eredményesen, ha követelményeiben a tanulók adottságaihoz alkalmazkodik.

A szakiskolában a tanulók a szakmai vizsga letételével befejezik iskolai rendszerű tanulmányaikat, ezért a szakiskolának különösen nagy figyelmet kell fordítania:

- a személyiség fejlesztésre,
- az anyanyelv igényes használatára,
- a tanulók érzelmi kultúrájának gazdagítására,
- erkölcsi tudatosságuk erősítésére.

A speciális szakiskolai nevelés-oktatás folyamatában a tanulóknak fejlődik saját egészségük, az emberi környezet és a természet megóvására irányuló felelősségérzet, az igény a leendő munkatársakkal való együttműködő, egyenrangú, szolidáris viszony kialakítására, a közösség és az egyéni érdekek, értékek egyensúlyának megteremtésére.

A speciális szakiskola társadalmi kötelezettsége, hogy a tanulók életpályájuk során ne a társadalom leszakadó, gyakran gondoskodásra is szoruló rétegéhez tartozzanak, hanem a társadalom elfogadott tagjaivá váljanak.

Lehetővé kell tenni a szakiskolai tanulók számára a korábban kialakult tudásbeli és szociális hátrányok felszámolását, a munkaerőpiacon piacképes szakképesítés megszerzését.

A speciális szakiskola első, differenciált pedagógiai eljárásokat igénylő szakaszában az új ismeretek átadása mellett vállalja az általános iskolai ismeretek rendszerezését, a hiányok pótlását, a gyengébb képességű tanulók fejlesztését a továbbhaladáshoz szükséges szintre.

A tanulók számára fejlődésre ösztönző, differenciált, egyénhez igazodó módszereket kell alkalmazni, hogy elkerülhetővé váljanak az iskolai kudarcok.

A tanulók tekintélyes része mellett, hogy tanulásban akadályozott, még hátrányos helyzetű családból is érkezik, e körben gyakori az emocionális törődés hiánya, s ez a felnőttek világával kapcsolatos konfliktusokhoz vezet.

A szakemberek szerint a családi szocializáció hiányosságai határozzák meg a leg súlyosabb problémák kialakulását.

A tanulókra jellemző:

- az alacsony tanulási és teljesítménymotiváció
- a szétszórt figyelem
- a lassú tanulási tempó
- a kitartás hiánya
- a gyenge rendszerező- és absztrakciós képesség
- a mondanivaló megfogalmazására való gyakori képtelenség
- rezignáció vagy agresszivitás
- a frusztrációkkal szembeni gyenge tűrőképesség
- az önállótlanág
- a felnőttekkel szembeni bizalmatlanság és távolságtartás

Ez azonban nem jelenti azt, hogy ezek a fiatalok nem képesek sikerek elérésére.

A szakmunkástanulásra felkészítő programban egyenrangúnak tekintjük a gyakorlat, az elmélet és a nevelés területeit.

A célok megvalósulásának kritériumai

- javuljon a tanulók motivációja (sikerélmény)
- a 9. és 10. osztályban a szerzett tapasztalatok alapján megalapozott pályaválasztási döntést hozzanak
- a tanulók olyan kompetenciákat, magatartásformákat ismerjenek meg és gyakoroljanak, amelyekre a szakképzésben és a munkába állásuk után szükségük van
- sajátítsák el a tanult szakmájuk előírt követelményeit

A hátránykeltő specifikumok elsődleges együttesét a nevelési környezet, a családi környezet különféle hiányai alkotják. Hátránykeltők bizonyos családi jellemzők is: a nagyon alacsony szociokulturális szint, az ingerszegénység, a motiválatlanság, vagy akár egy minimális igényszint hiánya, az egyre több családot sújtó szegénység. Nehéz eldönteni, ok-e vagy következmény egy-egy, a társadalmi beilleszkedést is súlyosan veszélyeztető kedvezőtlen személyadottság, tanulási és kommunikációs probléma, az alkohol- és drogfüggőség, a bűnözés. Sok szempontból hátrányos helyzetűeknek tekinthetők a nevelőotthonból kikerülő fiatalok is. A fent említett helyzetű valamint a gyengébb tanulmányi eredményeket produkáló rétegeket - a tapasztalat azt mutatja - főként a rövidebb képzési idejű, egyszerűbb szakmai programokat kínáló szakiskola fogadja. A hátrányos helyzetű tanulók számára kidolgozott előkészítő és kiegészítő programokat ezért a szakiskolai követelményeknek megfelelően kell kialakítani. Annál is inkább, mert a szakiskola által szervezett 9. és 10. - általánosan képző - évfolyamokon a törvény értelmében szakmai előkészítő ismeretek is oktathatók. Mivel e peremcsoportokhoz tartozó fiatalok nem oktathatók igazán hatékonyan a csak közismeretet átadó iskolákban, hisz náluk elsősorban a gyakorlati ügyességet az érdeklődést, a megtalált szakmai képességeket és teljesítményeket lehet sikeresnek minősíteni, a problémák megoldásához a legmegfelelőbb terepet éppen az ilyen, kifejezetten a gyakorlati-funkcionális készségekre és tudásra koncentrálnó képzési modell kínálja. E képzési modellben nagyon fontos, hogy egyes tanulók képességeitől és szükségleteitől függően mindig elég idő álljon rendelkezésre az elmaradottak pótlására is. A képességek fejlesztése, a gyakorlatorientált oktatás a fizikai állóképesség növelése a szociális létfenntartó képességek, valamint az aktív sorsformálás képességeinek fejlesztésére irányulnak, egyebek között:

- az önismeret
- az önérvényesítés
- a stressz- és konfliktuskezelés
- a kommunikációs képességek
- az intellektuális megismerés technikáinak elsajátítására.

A tanulócsoporthoz tartozó összetétele a szakképző osztályokban nagyon heterogén. A tanulási nehézségekkel küzdő tanulók sok türelmet, odafigyelést, segítséget igényelnek a gyakorlati és elméleti órákon. Az oktatók, szakoktatók csak összehangolt munkával, segítségnyújtással, következetes és folyamatos odafigyeléssel, felzárkóztatással tudják őket megfelelő munkára, önálló tanulásra ösztönözni. A hátrányos helyzetből, a megfelelő családi háttér hiányából adódó magatartásproblémákat csak a nevelési módszerek helyes megválasztásával, a szabályok betarttatásával tudjuk kezelni.

A szakiskolai oktatás alapvető célja tehát, hogy tanulói képesek legyenek sikeres szakmai vizsgát tenni, majd szakmájukban elhelyezkedni. Tudásuk, képességeik és

készségeik megfeleljenek a munkába állásuk során támasztott elvárásoknak, követelményeknek.

A hatékony és motiváló tanulási módszerek elsajátítása révén növekedjen képességük szakmai és más munkatevékenységük értő és alkotó megtanulására, a folyamatos fejlődésre, továbbképzésre és szükség esetén szakmaváltásra.

Alapfokú szakképesítések

A szakmára való felkészítéshez, az intézmény keretein belül megszerezhető szakmák megismeréséhez nyílt nap szervezésével kívánunk segítséget nyújtani a 8-9-10. osztályos tanulóknak, szüleiknek, és gondviselőiknek.

A szakképesítések, amelyek kevés elméleti ismeretet, inkább gyakorlati készséget biztosítanak és szakképzettséget igénylő, elsősorban fizikai erő kifejtést kívánó meghatározott munkakörök, foglalkozások ellátására jogosítanak.

- **31 5276 03 varrómunkás**
- **21 6207 05 parkgondozó**
- **33 4641 01 számítógép-kezelő (használó)**
- **21 7862 01 virágkötő**
- **31 5216 16 szerkezetlakatos**

Szakszolgálat

Logopédia

A logopédia a beszédzavarok felismerésével, korrekciójával foglalkozik.

A logopédia célja:

A beszédhibák megelőzésével, továbbá a már kialakult beszédhibák és azok következményeként fellépett másodlagos elváltozások korrekciójával ép beszédet hozzon létre.

Városi beszédjavító csoportok:

Célja:

Csoportos foglalkozások útján a különféle beszédzavarban szenvedők a tiszta kiejtést, a folyamatos beszédet megtanulják, és a beszédhiba elhárításához szükséges szaktanácsokat alkalmazzák.

Az olvasás- és írásszavarral küszködő kisiskolás gyermekben alakítsa ki az intellektusának és mindenkori osztályfokának megfelelően az olvasás és írás jártasságát, illetve készségét.

Feladata:

- óvodás és általános iskoláskorú gyermekek szűrése
- beszédhibás óvodás és iskolás gyermekek ellátása (hogy a beszédhiba ne akadályozza óvodai és iskolai előmenetelüket)
- a beszédfélelem feloldásának, a közösségtől való elkülönülés leküzdésének, az önbizalom erősítésének elősegítése
- prevenciós feladatok ellátása
- iskolákban dyslexia szűrése – ellátása
- felvilágosító munka – a beszédhibás gyermekek szüleinek, nevelőinek, tanárainak, hogy helyes magatartást tanúsítsanak a beszédzavarral küzdőknek
- kapcsolattartás – védőnőkkel, gyermekorvosokkal, pedagógusokkal.

Beszédjavítás:

- egyéni (súlyos esetekben)
- csoportos (3-5 tanuló)

A beszédjavítás alapelvei:

A személyiség egészére irányuló hatás elve (A beszéd az ember legbensőbb sajátja, amelyben finom összhangban vannak a pszichikai és fiziológiai tényezők. A személyiség és a beszédműködés kölcsönhatását differenciált összefüggésrendszerben kell vizsgálni.)

Tudatosság és tervszerűség (A beszédterápia menetének kialakításában és megvalósításában érvényesül leginkább.)

A beszédfejlődés szakaszainak figyelembe vétele

Milyen összefüggésben vannak más életkori sajátosságokkal – pl. mozgásfejlődéssel.

Hogyan jelentkeznek az egyéni sajátosságok.

- Az analizátorok foglalkoztatottságának elve (sokoldalú szemléltetés – látás, hallás, kineztiázis)
- Transzferhatások tudatos kihasználása

- Kétoldali kölcsönös átvitel
- Szűk átvitel
- Általános átvitel

Módszerek célszerű alkalmazásának elve (közvetlen és közvetett módszerek alkalmazásánál figyelembe vett tényezők: a beszédhibás

- életkora
- pszichikai sajátosságai
- intelligenciája
- beszédhibájának típusa és súlyossága
- korrekció szakasza.

Egyéni és csoportos foglalkozások változatos alkalmazásának elve (A logopédus célszerűen használja ki a két foglalkoztatási formában rejlő lehetőségeket.)

Terápiás programok:

Logopédiai vizsgálat:

- tájékozódó beszélgetés
- anamnézis
- A beszédhibás gyermekek logopédiai alapvizsgálata (súlyos esetekben)
- a beszéd és kommunikációs készség fejlődése és jelenlegi szintje
- spontán, illetve összefüggő beszéd vizsgálata
- a beszédszervi állapot és működés vizsgálata
- a beszédhangok kiejtésének vizsgálata
- a hosszú és nehezen tagolható szavak
- a beszédmegértés foka
- a hallási megkülönböztető képesség fejlettsége
- a mozgáskészség és lateralitás fejlődési szintje
- a testséma ismerete
- a térbeli tájékozódás képessége
- a vizuális percepció és vizuális emlékezet
- vizuomotoros koordináció
- ritmusérzék
- a sor és soralkotási készség
- a mozgások.

A megkésett (akadályozott) beszédfejlődés

Ép értelmű, ép hallású gyermek beszédfejlődése elmarad az életkorának megfelelő beszédszinttől.

I. A beszédfejlődés meggyorsítására, illetve a beszédzavar megszüntetésére irányuló munka célja:

- A beszédkezdés felkeltése.
- A beszéd kifejező, közlő és felhívó funkciójának fejlesztése
- A szemantikai és szintaktikai szabályrendszer kiépítése, megerősítése.

II. Feladatok:

- A beszédkérdés pontos megállapítása (logopédiai-, pszichológiai-, orvosi vizsgálatok)
- A két és fél, három éves gyermekek számára rendszeres tanácsadás.
- Három és fél, négyéves – logopédiai csoport.

III. Terápia anyaga:

a hallási figyelem és emlékezet, továbbá hallási megkülönböztető képesség fejlesztése

- hangutánzó gyakorlatok
- finommotorikumot fejlesztő gyakorlatok
- beszédszervek működését fejlesztő gyakorlatok
- szó és mondat megértését fejlesztő gyakorlatok
- a passzív és aktív szókincs fejlesztésére irányuló gyakorlatok
- tö-, és bővített mondatok alkotásának gyakoroltatása
- gyakorlatok a számfogalom kialakítására, fejlesztésére
- színek megismerésével, megnevezésével kapcsolatos feladatok
- a gyermek artikulációs bázisának kiépítése egyéni fejlődési ütem alapján.

A pöszeség

Az artikulációnak azok a rendellenességei, melyek az adott nyelv konvencionális normáitól eltérnek.

Megnyilvánulási formái:

- torzítás
- felcserélés
- kihagyás
- kiterjedése szerint:
- részleges
- általános pösze

A hallási diszkrimináció foka szerint:

- szenzoros
- kondicionált
- motoros

A pöszeség javítására irányuló munka célja:

- tiszta, köznyelvi ejtésformának megfelelő artikuláció kialakítása
- tiszta artikuláció segítségével az információk befogadásának, feldolgozásának és továbbításának lehetőségét elősegíteni

Feladatok:

- általános logopédiai vizsgálat, szükség esetén kiegészítő vizsgálat
- vizsgálati eredmények elemzése alapján diagnózis felállítása – egyéni terápiás terv
- a logopédia sajátos módszereivel készítse elő, fejlessze ki és rögzítse a helyesen képzett hangokat, majd építse be a folyamatos beszédbe
- korrigálja az esetleges nyelvi, grammatikai zavarokat, fejlessze a gyermek szókincsét, kifejező képességét.

Terápia anyaga

- mozgáskészség komplex fejlesztését szolgáló gyakorlatok
- az auditív képességek fejlesztése
- vizuális, taktilis és kinezteziás érzékelés gyakorlása
- elszigetelt helyzetben a beszédhang fejlesztése, pontosan képzett beszédhangoknak más hangokkal való összekapcsolása
- a közlés tartalmi, grammatikai zavarainak megszüntetésére irányuló gyakorlatok, szókincsbővítés.

A hadarás

Kórosan felgyorsult beszédtempó, a folyamatos beszéd tisztaságát is befolyásolja.

A beszédjavító munka célja:

A beszédhangok szabályos időtartamán alapuló helyes tempójú és ritmusú, megfelelő artikulációjú beszédet alakítson ki.

Feladatok:

- egyéni kezelési terv kidolgozása
- gyors beszéd tudatosítása
- hallási figyelem fejlesztése
- a figyelem és az összpontosító képesség, valamint a verbális emlékezet fejlesztése
- beszédszervi mozgás fejlesztése
- lassított tempójú és ritmusú beszéd kialakítása és rögzítése
- normális tempójú és ritmusú beszéd automatizálása
- helyes beszédszünetek kialakítása
- a beszéd prozódiai elemeinek tudatosítása
- állandó önkontroll kiépítése és fejlesztése

Terápia anyaga:

- a figyelem koncentrációját fejlesztő gyakorlatok
- memória játékok
- hallásfejlesztő gyakorlatok
- légzési-lazítási gyakorlatok
- hehezetes gyakorlatok
- magánhangzós gyakorlatok
- artikulációs gyakorlatok
- mozgás és beszéd összehangolása
- metakommunikációs gyakorlatok
- utánmondó
- olvasási gyakorlatok
- beszélgetési gyakorlatok

A dadogás

A folyamatos beszéd zavara (háttérben egy összetett tünetegyüttes található)

A dadogás javításának célja:

Logopédiai módszerekkel teremtsük meg a folyamatos beszédet, megfelelő beszédtempó és –ritmus, helyes hangsúlyozás kialakításával járuljon hozzá a kommunikációs zavar leküzdéséhez és az esetlegesen jelentkező másodlagos tünetek megszüntetéséhez.

Feladatok

- feltárható okok és kórelőzmények kiderítése
- különböző szakemberekkel való együttműködés
- orvosi és egyéb szakvélemények felhasználásával egyéni terápia kialakítása
- a test és a beszédszervek izomzatának lazítása
- a beszéd automatizált elemeinek technikai fejlesztése
- a beszédszervi mozgások koordinációja
- beszédkésztség fejlesztése
- pszichoterápiás hatások érvényesítése
- a mimika és gesztikuláció görcseinek oldása

- önismeret és önértékelés fejlesztése
- a pedagógus és környezete közötti pozitív kapcsolat kialakulásának elősegítése

Terápia

- mozgásfejlesztés
- lazító gyakorlatok
- légzés szabályozása énekléssel, verssel
- artikulációs bázis fejlesztését célzó gyakorlatok
- ritmusgyakorlatok
- cselekvés és beszéd összekapcsolása
- figyelem-, emlékezés-, gondolkodás- és képzeletfejlesztő gyakorlatok
- játékos utánzás, dramatizálás
- gondolatok szóbeli megfogalmazását elősegítő gyakorlatok

Az olvasás, írás zavarai

Ha ép intellektus mellett nem képes az olvasást, írást elsajátítani osztályfokának megfelelően.

Hibák:

- betűk, hangok kihagyása
- szótagok kihagyása
- betűk, szótagok felcserélése, betoldása
- szóalak teljes torzítása

Az olvasás-, írászavarok megelőzésének és javításának célja:

- a gyermek intellektusának és osztályfokának megfelelő olvasás- és íráskészség kialakítása
- olvasott szöveg megértése
- írásbeli közlés helyességének kialakítása
- olvasás, írás az ismeretszerzés eszköze legyen
- másodlagos tünetek csökkentése ill. kialakulásának megakadályozása

Feladatok:

- a dyslexia pontos diagnózisának megállapítása
- az olvasásban, illetve írásban való jártasság és készség kialakításának egyéni megtervezése
- az olvasás és íráshoz szükséges képességek fejlesztése
- a motiváció felkeltése az olvasás-írás tanulása iránt
- a betűk tanítása
- az összeolvasás megtanítása
- az olvasott szöveg megértésének fejlesztése
- az olvasott betűk, szavak, mondatok, szövegek írása, a helyesírási szabályok alkalmazása
- az írásbeli kifejezőkészség fejlesztése
- az írás-olvasás alkalmazása a kommunikáció és ismeretszerzés folyamatában
- a szóbeli kifejező képesség fejlesztése

A dyslexia megelőzése és terápiája:

- a laterális dominanciára irányuló gyakorlatok
- tájékozódás térben, a térbeli viszonyokat kifejező fogalmak megismerése
- grafomotoros készség fejlesztése
- balról jobbra haladási irány
- hallási, látási figyelem, továbbá differenciációs készség fejlesztése

- vonalvezetési gyakorlatok
- betűk megtanítása
- összeolvasás megtanítása
- a tévesztett betűk differenciálása írásban és olvasásban
- betűk, szótagok, szavak írása diktálás után és emlékezet alapján
- szógyűjtés
- szómagyarázat, szókincs bővítés
- szavak, mondatok, szövegek kiegészítése
- szövegek értelmezése
- fogalmazási gyakorlatok
- hangsúly és hanglejtés alkalmazása az olvasás folyamatában

Az apháziák

Az agyféltekék lokális károsodása következtében alakul ki, kiterjedhet a beszédmegértés és a beszédképzés területére.

A dysarthriák

A beszédműködésben részt vevő izmok koordinációs zavarai, amelyek nem teszik lehetővé a beszélő számára, hogy tagolni tudja a beszédét.

Az orrhangzós beszéd

A beszéd kórosan megváltozott orrhangzós színezetét jelenti.

- nyílt orrhangzós – veleszületett száj-padhasadék következményeként
- zárt – funkcionális okok következményeként

Cél

A kóros nazális rezonancia megszüntetése

Feladatok

- szakorvosi és pszichológiai vélemények figyelembe vétele
- beszéd- és mozgásállapot vizsgálata
- hallási megkülönböztető képesség vizsgálata
- helyes légzés kialakítása
- légyszájpad működésének megváltoztatása
- artikulációban résztvevő izomzat helyes tónusának kialakítása
- beszédhangok fejlesztése, rögzítése, automatizálása

Terápia

- artikulációs mozgás ügyesítő gyakorlatok
- légzési gyakorlatok
- gyakorlatok az orális és nazális hangszín felismerésére
- légyszájpad emelését elősegítő fújó gyakorlatok
- magánhangzókkal végzett gyakorlatok
- hehezetes gyakorlatok
- zárhangzós hang- és szógyakorlatok

A dysphonia: jellemzője: a tartósan rekedt hang, hibás légzés technika, nem megfelelő beszédhang magasság, torzult zöngéképzés.

A gége nélküli (Oesophagus) beszéd

Rosszindulatú daganatok eltávolítása után, a beszéd alapja a nyelőcsőhang képzés.

A terápia eredményének minősítése:

Tünetmentes: Ha a beszédben, írásban, olvasásban eltűntek a beszédhibákra jellemző tünetek.

Lényegesen javult: 80-90 % a fejlődés aránya

Részen javult: 40-50 %-os a fejlődés aránya

Keveset javult: a változás 20-30 %-os

Nem javult: a gyermek állapotában nincs változás
 Dokumentáció: Logopédiai munkanapló
 Tetszés szerint (tasakok – előjegyzési napló, súlyos esetekben)

Beszédjavítás iskolánkban

Az ilyen típusú iskolák tanulóinak beszédjavítása eltér a normál tanulókéétól.

A mi tanulóink kognitív funkciói (figyelem, emlékezet, szerialitás) általában akadályozottak, ezért a hagyományos módszerekkel, de lassabban és sokkal több gyakorlással sikerül célt érünk.

Fontos a hallási figyelem fejlesztése, mert nagyon sok esetben nem tudják megkülönböztetni a helyes és helytelen ejtés közötti különbséget.

A lassú haladás másik oka a rendszeres, napi gyakorlás hiánya. Az osztályokban tanítók és a délutánosok sokat segítenek, de nem kollégista tanulóknál ez megoldhatatlan.

Ha hosszabb ideig hiányzik valaki, vagy szünet után (pl.: nyári szünet), előfordul, hogy szinte az egész munkát újra kell kezdeni. Sokat ront az otthoni (nem mindig helyes) beszédkörnyezet is.

Tudjuk, hogy egyre több 8-10 éves korú tanuló jön nagyon súlyos beszédhibával. Ezeket nagyon nehéz kijavítani, még intenzív logopédiai foglalkozás mellett is.

A beszéd alaki hibáin kívül a tartalommal is komoly nehézségek vannak. Szegényes a szókincsük, fogalmaik nagyon hiányosak. Kifejezésmódjuk tartalmilag és nyelvhelyesség szempontjából is akadályozott. A beszéd alaki javítása mellett erre ugyanolyan súlyt kell fektetni.

A munkához minden eszköz a rendelkezésünkre áll.

Az első osztályban végzett beszédfejlettség vizsgálatot követően a rehabilitációs órakeret terhére logopédiai foglalkozások zajlanak az alsó tagozatban.

Gyógytestnevelés

Iskolánkban a gyógytestnevelés több különböző csoportban, heti 6 órában zajlik. Egnapos oktatást vezettünk be, így lehetővé vált, hogy ezek a rehabilitációs, rehabilitációs órák a csoportoktól függően a délelőtti órákon, illetve a délutáni időkeretben valósuljanak meg. Az iskolai gyógytestnevelésben három csoportban zajlanak a foglalkozások:

- autista (heti 2 alkalom)
- foglalkoztatós (heti 2 alkalom)
- iskolai gyógytestnevelés (heti 2 alkalom)

A gyógytestnevelési órák helyszínei a konditerem, illetve a tornaterem. A délelőtti rehabilitációs foglalkozásokhoz a különleges gondoskodást igénylő tanulók csoportjaiból emelünk ki tanulókat. Az iskolai gyógytestnevelés pedig a délutáni időkeretben, heti 2 órában valósul meg. A szűrés egy, illetve kétlépcsős rendszerben zajlik.

Minden évben iskolaorvosi szűrésen vesznek részt a tanulók, ahol az orvos közvetlenül, ortopéduson, vagy más szakorvoson keresztül küldi a tanulót, tanulókat erre a foglalkozásra.

A dokumentációt a gyógytestnevelési naplóban vezetjük.

Városi gyógytestnevelés

A városi gyógytestnevelés, mint szakszolgálat keszthelyi iskolákban, hetente 7 órában zajlik:

A tanulókat az előbb említettekhez hasonlóan szűrik ezekben az iskolákban is, ahol a foglalkozások mindig délután zajlanak. Többféle ok miatt járnak a gyerekek ezekre a rehabilitációs foglalkozásokra, de az iskolai gyógytestnevelésre járók nagy részét a tartáshibás, hyphotikus tartású és a scoliosisos tanulók teszik ki.

A dokumentáció itt is a gyógytestnevelési naplóban regisztrálódik.

A gyógytestnevelés célja:

a gyógytestnevelésre járó tanulók kórképeinek javítása, esetleges megszüntetése minél hatékonyabb módon.

Feladata:

- lehetőség szerinti prevenció
- beépíteni a normál iskolai testnevelési órákba is az általános hatású, speciális feladatokat, amelyekkel megakadályozható, illetve javíthatók a tanulók tartáshibái, esetleges káros elváltozásai
- fontos feladat a hatékony információ-áramlás, kapcsolattartás az iskolaorvos, védőnő, szülő, osztályfőnök és a gyógytestnevelő között.

Utazó gyógypedagógiai hálózat kiépítése.

A kollégium működése

A kollégium pedagógiai programja

A kollégiumi nevelés alapelvei

A közoktatásról szóló törvény módosításai nem érintették a kollégiumi nevelés tartalmi szabályozását meghatározó rendelkezéseket. Változatlan maradt a közoktatásról szóló törvény 8. §-ának (4) bekezdése, melyben foglaltak szerint a kollégiumok a Kollégiumi nevelés országos alapprogramjában foglaltaknak megfelelően készítik el pedagógiai programjukat.

A Kollégiumi nevelés országos alapprogramjának kiadásáról 46/2001. (XII. 22.) OM rendelet intézkedik.

Az alapprogram összhangban a közoktatási törvénnyel megalapozza és kijelöli a szakmai fejlesztés irányait, valamint meghatározza a közoktatási kollégiumok nevelési alapelveit.

Az alapprogram azokra a hazai és európai nevelési értékekre és haladó hagyományokra épít, amelyek megalapozták a jelenlegi magyarországi kollégiumi nevelést, különös tekintettel a humanista, nemzeti közösségi értékekre, továbbá a tehetséges tanulók kiválasztásában és gondozásában, a hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatásában, az esélykülönbségek csökkentésében, a kultúra közvetítésében betöltött szerepükre.

Felhasználja a pedagógiai, a pszichológiai és a szociológiai tudományok korszerű kutatási eredményeit.

Figyelembe veszi a Magyar Köztársaság által aláírt nemzetközi szerződésekben, egyezményekben vállalt kötelezettségeket, a gyermek nevelésével, oktatásával és védelmével összefüggő törvényeket és jogszabályokat.

A kollégium társadalmi szerepe

A kollégium a közoktatási rendszer szakmailag önálló intézménye. Alapfeladata, hogy megteremtse a megfelelő feltételeket azon tanulók számára, akiknek lakóhelyén nincs lehetőség a tanuláshoz, a szabad iskolaválasztáshoz való joguk érvényesítésére, a kisebbségi oktatásra, illetve akiknek a szülő nem tudja biztosítani a tanuláshoz szükséges körülményeket. A kollégium együttműködik az érdekelt iskolákkal, figyelembe véve azok pedagógiai célkitűzéseit.

Tevékenysége során kiegészíti a családi és iskolai nevelést, egyben szociális ellátást, biztonságot és érzelmi védeltséget nyújt a tanulóknak. A kollégium a megfelelő pedagógiai környezet biztosításával elősegíti a társadalmi szerepek tanulását, a közösségi együttélés, az önkormányzó képesség, a döntés és felelősség, a konfliktuskezelés demokratikus technikáinak megszerzését, gyakorlatát. Ezzel a kollégium sajátos támogatást nyújt a sikeres társadalmi beilleszkedéshez.

A kollégium kiemelt társadalmi szerepe és feladata, hogy a tanulók számára lakóhelyeiktől és szociális helyzetüktől függetlenül biztosítja a minőségi tudáshoz történő hozzáférést, így meghatározó jelentősége van az esélyteremtés és társadalmi mobilitás elősegítésében.

A kollégiumi nevelés

A kollégiumi nevelés célja

A kollégiumi nevelés célja a diákokthoz adta lehetőségekkel, sajátos eszközeinek és módszereinek felhasználásával a tanulók szocializációjának, kiegyensúlyozott és egészséges fejlődésének, tanulásának, a sikeres életpályára való felkészítésnek segítése, személyiségének fejlesztése, kibontakoztatása.

A kollégiumi nevelés főbb alapelvei:

Az alapvető emberi- és szabályjogok, a gyermekeket megillető jogok érvényesítése.

A gyermekek jogai:

Az egyezmény a gyermekek jogairól más elrendezésben a következő alapjogokat fogalmazza meg.

- minden gyermeknek joga van a szeretetre és gondoskodásra
- minden gyermek egyenlő
- minden gyermeknek joga van a megfelelő, egészséges enivalóhoz
- minden gyermeknek joga van az oktatáshoz
- minden gyermeknek joga van az egészségügyi ellátáshoz
- minden gyermeknek joga van a játékhoz
- a gyermekeket nem szabad dolgoztatni
- a gyermekeket nem szabad elhanyagolni
- a gyermekek nem válhatnak háborúk áldozatává
- a gyermek nem válhat szexuális visszaélés áldozatává
- a gyermekeknek joguk van kifejezni saját véleményüket
- a gyermekeknek joguk van saját vallásukat gyakorolni

A kollégiumban általában a neveléshez, illetve az egyes műveltségi területek nevelési feladatainak megoldásához a sajátos, gazdag eszközrendszernek, a rugalmasabb tevékenységrendszernek és szélesebb tevékenységrepertoárnak köszönhetően az iskolaihoz képest a feltételek sokszor kedvezőbbek.

A kollégium általános céljai és feladatai

A társadalmi szükségletek, illetve a diákok szükségletei felől közelíthetők meg, mely utóbbi a (családi) szocializációval, illetve az iskolai felkészítéssel van legszorosabb összefüggésben: értékek és tudás (kulturális, magatartásbeli és praktikus ismeretek) átadásával és közvetítésével, műveltségbeli és szociális hátrányok csökkentésével, szocializációval, személyiségfejlesztéssel, a tehetség kibontakoztatásával segíteni, megalapozni az életben való eligazodást, helytállást.

Konkrét nevelési célok és feladatok, valamint a hozzájuk kapcsolható NAT közös követelmények, illetve műveltségi területek.

A tanulási kultúra fejlesztése

Az eredményes és hatékony ismeretszerzés, a megismerési és gondolkodási képességek fejlesztése érdekében a kollégium lehetőséget biztosít arra, hogy a tanulók megismerjék és elsajátítsák a helyes tanulási módszereket. Kiemeli a tanulási motívumok- az érdeklődés, a megismerés és a felfedezés vágyának- fejlesztését, hangsúlyt helyez annak előmozdítására, hogy az ismeretek elsajátítása ne csak kötelességként, hanem igényként is fogalmazódjék meg a tanulóknál, s így életprogramjuk részévé váljon a tanulás.

Felzárkóztatás, a tehetségek kiválasztása és gondozása, a pályaeorientáció segítése

A kollégium olyan változatos szervezeti és módszerbeli megoldásokat alkalmaz, amelyek segítségével az egyes tanulók között műveltségi, képességbeli, felkészültségi, neveltségi különbözőségeket kezelni képes.

A kollégium feladata a tanulók képességeinek felismerése, és a kibontakoztatásuk segítése. Támogatja a tanulásban elmaradt és fogyatékos tanulókat, biztosítja annak esélyét, hogy a választott iskolában eredményesen végezzék tanulmányaikat.

Létrehozza a tehetséges tanulók kiválasztására szolgáló rendszerét, és segíti őket képességeik továbbfejlesztésében, tudásuk bővítésében.

A kollégium- az iskolákkal együttműködve- valamennyi tanulója számára lehetővé teszi az egyes szakmák, hivatások megismerését, segíti a pályaválasztást, illetve a választott életpályára való felkészülést.

A közösségi értékrend és normarendszer fejlesztése

A kollégium - mint közösségi helyszín- a nevelési folyamat során hangsúlyt helyez a pozitív közösségi szokások és minták követésére, a szociális készségek (empátia, tolerancia, kooperáció, konfliktuskezelés, kommunikációs és vitakultúra, szervezőkészség, stb.) fejlesztésére. Segíti a közösségi együttélés szabályainak elsajátítását, az egyén, a csoport, a társadalom kölcsönhatásainak megértését, különös figyelemmel a nemzeti, etnikai kisebbségi és vallási sajátosságokra.

A kollégiumnak feladata a családi életre (a családtagi szerepekre, a párkapcsolatok kulturált kialakítására, a takarékos és ésszerű gazdálkodásra stb.) nevelés.

E feladatok megvalósításában kiemelt szerepet, és megfelelő teret kap a kollégiumi diák-önkormányzati rendszer.

Az egészséges és kulturált életmódra nevelés

A testi és mentális képességek folyamatos megőrzéséhez és fejlesztéséhez szükséges a megfelelő életritmus kialakítása, az egészséges és kulturált étkezés, öltözködés, tisztálkodás, testápolás, a rendszeret belső igénnyé válása, az ehhez kapcsolódó szokásrendszer megalapozása. A tanulók olyan ismereteket, gyakorlati képességeket sajátítanak el, olyan szokásokat tanulnak meg, amelyek segítik őket testi és lelki egészségük megőrzésében, az egészségkárosító szokások kialakulásának megelőzésében. Fogyatékos tanulók nevelése során kiemelt figyelmet kap a személyi higiénia, a saját állapot pontos megértése, a gyógyászati, illetve az egyéb speciális eszközök használata.

A kollégium minden részletében otthonos, kulturált, esztétikus közegként működik, ahol a tanulók jól érzik magukat, és ami egyben fejleszti ízlésüket, igényességüket. A kollégium kulturális és sportélete hozzájárul az egészséges életvitel, a helyes életmódminta kiválasztásához.

A kollégium környezettudatos magatartásra neveli a tanulókat, hogy érzékennyé váljanak a környezetük állapota iránt, életvitelükbe beépüljön a környezetkímélő magatartás egyéni és közösségi szinten egyaránt.

Az önismeret fejlesztése, a korszerű világkép kialakulásának segítése

A kollégiumon belüli kapcsolat- és tevékenységrendszer szervezésével, ismeretek nyújtásával a nevelés elősegíti, hogy kialakuljanak az önismeret gazdag és szilárd elméleti, tapasztalati alapjai. A természeti és társadalmi ismeretek bővítésével, művészeti élményekkel segíti a világban való tájékozottság, a személyes és szociális azonosságtudat fejlődését.

A kollégium kiteljesíti a nemzetünk, nemzeti és etnikai kisebbségeink kultúrájának értékeit, nemzeti, történelmi és vallási hagyományainkat, jellegzetességeinket megismertető iskolai tanulmányokat, ezzel is erősíti a tanulók hazaszeretetét. A világról kialakított képben kiemelt helyet kap az Európához való kötődésünk, az európai kultúrkör.

A nemzeti, etnikai kisebbségi tanulók nevelését ellátó kollégium kiemelt feladata az anyanyelvű nevelés, az adott kisebbséghez való tartozás tudatának erősítése, nemzeti, etnikai kisebbségi kultúrájának, nyelvének, szokásainak ápolása és fejlesztése.

Személyi feltételek, elvárások

A kollégiumban a nevelési feladatokat- a közoktatásról szóló törvényben meghatározott végzettséggel és szakképzettséggel rendelkező- nevelőtanár végzi, aki

- rendszeres önképzéssel, szervezett továbbképzéssel megújított, korszerű szakmai ismeretekkel rendelkezik;
- képes a nevelési folyamat megszervezésére, irányítására, ellenőrzésére, értékelésére; jártas a különböző pedagógiai eljárások alkalmazásában;
- egyéniségével, megjelenésével, felkészültségével, műveltségével, életmódjával követendő példaként szolgálhat a kollégisták előtt;
- megfelelő empátiával rendelkezik, nevelői eljárásaiban, pedagógiai kommunikációjában a tanulók iránti tiszteletet, bizalmat és szeretetet helyezi előtérbe;
- folyamatosan együttműködik a tanulók közösségeivel, a nevelésükben részt vevő személyekkel, intézményekkel, kisebbségi szervezetekkel, önkormányzatokkal;
- szakmai tevékenysége során együttműködik a kollégiumi nevelőtestület vezetőivel és tagjaival;

A kollégiumban a nem pedagógus munkakörben foglalkoztatott alkalmazottak munkáját is a gyermekközpontúság, a nevelés eredményességének támogatása jellemzi. Jelenlétük, megnyilvánulásaik, tevékenységük és annak színe is nevelési tényező.

Tárgyi, környezeti feltételek, elvárások a kollégiumban

A kollégium belső és külső környezete biztosítja a nevelési célok magvalósíthatóságát, szolgálja a kollégisták biztonságát, kényelmét, megfelel az otthonosság általános kritériumainak. Megteremti- a jogszabályi előírásoknak megfelelően- a nyugodt tanulás, az önálló ismeretkörök működésének feltételeit. A kollégium gondoskodik a tanulók nyugodt pihenéséről, az egyéni visszavonulás lehetőségéről.

A kollégiumi élet megszervezése

A kollégium- belső életének szabályozása során- biztosítja a gyermekek optimális testi-lelki fejlődésének feltételeit, figyelembe véve a speciális tanulói, szülői és iskolai igényeket, valamint az intézményi szokásokat is. A tanulók napi életének kereteit úgy szervezi, hogy az egyes tevékenységek belső arányai- a jogszabályi keretek között- a tanulók egyéni és életkori sajátosságaihoz igazodjanak. A belső szabályozás kiemelt eszköze a pedagógiai ösztönző rendszer működtetése.

A kollégiumi élet megszervezésében jelentős szerepet tölt be a kollégium diákönkormányzata. A kollégiumnak biztosítani kell, hogy a tanulók választott tisztségviselőik révén részt vehessenek a tanulóközösségek mindennapi életével

kapcsolatos célok kijelölésében, a feladatok végrehajtásában, valamint az elért eredmények értékelésében. Lehetővé kell tenni, hogy a diákönkormányzat tagjai és vezetői megismerjék- és a mindennapi gyakorlatban váljanak képessé felelősen alkalmazni- a demokratikus érdekérvényesítés, problémamegoldás és konfliktuskezelés technikáit, módszereit.

A kollégium a maga sajátos eszközeivel kiépíti, erősítve a kollégiumi közösség együvé tartozását.

Az éves foglalkozási tervben szerepelnek a hagyományaink ápolását szolgáló ünnepeink (Mikulás, Karácsony, farsang, mozi, színház, Múzeumlátogatás, sportrendezvények stb.)

A kollégium kapcsolatrendszere

A kollégium, nevelési feladatainak eredményes megoldása érdekében, rendszeres kapcsolatot tart a szülőkkel, egyéb törvényes képviselőkkel, szülői szervezetekkel (közösségekkel), a kapcsolódó iskolákkal, társintézményekkel, szociálisan hátrányos helyzetű tanuló, valamint veszélyeztetett gyermek esetében a gyermekjóléti szolgálattal, a település- a tanulók nevelésében érintett- intézményeivel, civil szervezeteivel, szakmai közösségeivel, a helyi kisebbségi önkormányzatokkal.

A kapcsolatok kialakításában és fenntartásában a kollégium nyitott és kezdeményező. A kollégiumok pedagógiai programjukban rögzítik a szülőkkel és az iskolákkal való kapcsolattartás és együttműködés formáit, melyek alkalmazkodnak a kollégium feladataihoz.

A szülőkkel való kapcsolattartás folyamatos. A diákotthonunk hétközi ellátást biztosít, így azokkal a szülőkkel, akik hétfőn hozzák a gyerekeket, pénteken jönnek értük, hetente találkozunk, megbeszéljük a gyermekekkel kapcsolatban felmerült problémákat, illetve tájékoztatást adunk és kérhetnek a heti történésekről.

A nagyobb tanulók szüleivel ritkábban találkozunk. Év elején szülői értekezlet keretében, illetve azokon a fogadóórákon, amelyekről a szülőket tájékoztatjuk és rendelkezésükre állunk, illetve sürgős esetekben bármikor elérnek bennünket a hét folyamán. Alkalmanként az írásos és telefonon történő tájékoztatás is szükséges.

Az iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi felelősünk péntekenként áll a szülők rendelkezésére és folyamatosan segít megoldani a felmerülő problémákat, kapcsolatot tartva a települések önkormányzataival, gyermekvédelmi felelőseivel.

A Megyei egészségügyi pénztárakkal is együttműködünk, segítve a szülőket az őket megillető gyermekeik utáni, illetve a kísérőknek járó útiköltség visszatérítés rendezése miatt.

A szülőktől a nyomtatványok fénymásolása és a postaköltségek fedezésére meghatározott összegű, 1 évre szóló pénzüsszeget kérünk. Erről a szülői értekezleten tájékoztatást kapnak és dönthetnek arról, hogy igénylik-e a mi segítségünket ennek az intézésében.

A kollégiumi tevékenység szerkezete

A kollégium- igazodva a közoktatási törvény rendelkezéseihez- a nevelési folyamat során a tanulói tevékenységeket- annak céljától, jellegétől függően- csoportos és egyéni foglalkozások keretében szervezi. Külön figyelmet fordít a nemzeti és etnikai sajátosságokra és a fogyatékos tanulók egyéni szükségleteire.

A tanulói részvétel szempontjából a kollégiumi foglalkozás lehet:

- Kötelező
- Kötelezően választható
- Szabadon választható

A kollégiumi nevelés és oktatás szervezési feladataira tekintettel a közoktatásról szóló törvény 53. § (7) bekezdésében meghatározott időkeret terhére szervezett kollégiumi foglalkozás lehet (a kollégium által kötelezően biztosítandó foglalkozások):

Tehetségibontakoztatás, felzárkóztatást segítő foglalkozások

A differenciált képességfejlesztés- a valamilyen okból lemaradt tanulók felzárkóztatása, valamint a kiemelkedő képességű tanulók gyorsabb haladásának biztosítása- szervezetten, a kollégiumnak az iskolákkal együttműködve kialakított programja alapján történik

Az iskolában szerzett ismeretek bővítése és a pályaválasztás segítése érdekében a kollégium különböző szakköröket, diákköröket szervez.

Szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozások

A szabadidő még hasznosabb eltöltésének támogatása: számítógép használata, Internet, mozi, színház, múzeumlátogatás. Mindezekre tanulónként havonta 300 Ft közös költséget szedünk, amit havonként vagy egy összegben, 1 félévre kérjük a szülőktől.

A szabadidős foglalkozásokon meghatározó szerepet kap az egészséges és kultúrált életmódra nevelés, az önkiszolgáló képességek fejlesztése, a diáksport, a természeti környezet megóvása, ápolása;

A foglalkozások során hangsúlyt kap a gyermekek irodalmi, képzőművészeti, zenei és vizuális képességeinek fejlesztése, a kollégiumban élő nemzeti, etnikai kisebbségekhez tartozó tanulók anyanyelvi, nemzetiségi kultúrájukhoz való kötődésének erősítése; fogyatékos tanulók esetében az érdekképviselői szervezetek, a speciális művészeti és sportegyesületek megismertetése;

A kollégium által szervezett kirándulások során a tanulók megismerik történelmi, kulturális és természeti értékeinket; a különböző rendezvények erősítik a kollégiumi közösséget;

A kollégiumi szakmai foglalkozások szervezésével segíti- a működésben fontos szerepet betöltő, az önkormányzati rendszerbe illeszkedő- diákkörök fejlődését.

A tanulókkal való egyéni törődést biztosító foglalkozások

A személyes törődést biztosító foglalkozásokon a tanulók feltárhatják egyéni problémáikat, ezek megoldásában számíthatnak a pedagógus tanácsaira, segítségére;

A csoportfoglalkozások keretében elsősorban a tanulócsoporthoz kapcsolatos feladatok, tevékenységek megbeszélése, értékelése történik; a foglalkozások célja, hogy a tanulók elsajátítsák a mindennapi élettel kapcsolatos ismereteket, a közösségi együttélés normáit, a szociális viselkedés alapvető szabályait; a konfliktuskezelő képességet. A tanulók életének, egészségének védelme érdekében hangsúlyt kap a prevenciók tevékenység (balesetek, káros szenvedélyek-dohányzás, alkohol-, illetve drogfogyasztás stb.- kialakulásának megelőzése).

A kollégiumban a kollégiumi élet szervezésével összefüggő foglalkozások

A kollégiumi foglalkozásokat a pedagógiai programnak megfelelő éves tanuló foglalkozási terv alapján kell megszervezni. Az éves terv kollégiumi csoportokként tartalmazza a kötelező foglalkozásokat, továbbá a kollégium egészére a kötelezően választható és az előre tervezhető szabadon választható foglalkozásokat.

A kollégiumi foglalkozások keretében szereplő kötelező foglalkozások témakörei:

- Tanulásmódszertan
- Önismeret, pályaválasztás
- Művészet és információs kultúra
- Környezeti nevelés
- Életmód, életvitel, háztartási ismeretek
- Egyén és közösség
- Európaiság, magyarság, nemzetiségi lét

Minden héten 1 kötelező csoportfoglalkozással számolunk, de minimum 22, illetve 20 órában csoportokra beosztva a fent megjelölt témákkal foglalkoznak, a további idő a csoport tagjainak ügyeivel, szervezésével, közösségi feladatok megszervezésével telik.

Az általános iskoláskorúaknál 1 csoportnak nevezzük az egy-egy hálóban elhelyezett gyerekek csoportját (általában 12-14 fő, vegyes csoport 1-8 osztályig), akiknek külön gyermekfelügyelője van és a foglalkozási tervnek megfelelően mindig más csoportokban van kötelező foglalkozás.

A szakiskolás tanulók többnyire 1 csoportnak számítanak, kivéve, ha a foglalkozások indokolják a külön fiú és lány csoportokat.

A kollégiumi foglalkozások keretprogram terve a pedagógiai program mellékleteként szerepel.

A kollégiumi nevelés eredményessége

A közoktatásról szóló törvény 59. §-ának új bekezdése szerint, a kollégiumi szülői szervezet jogosult figyelemmel kísérni a tanulói jogok érvényesülését, a pedagógiai munka eredményességét. Iskolánkban a szülői munkaközösség képviselői útján történik ez.

A kollégium a szülővel és iskolával együttműködve hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló eredményesen fejezze be tanulmányait, választott iskolájában.

A tanuló a kollégiumi nevelési folyamat során elsajátítja a társadalomba való beilleszkedéshez és a családi életben, a hivatás gyakorlásában, az állampolgári létben az önálló életvitelhez szükséges alapvető ismereteket, képességeket, értékeket:

- Elsajátítja és követi az alapvető erkölcsi normákat;
- Képes az egészséges és kultúrált életmód kialakítására;
- Sokoldalú képzettsége, műveltsége párosul az új ismeretek befogadásának és a folyamatos megújulásnak a képességével;
- Kialakul reális társadalomképe;
- Rendelkezik az önszerveződéshez, a demokratikus érdekérvényesítéshez szükséges képességekkel;
- Tudása versenyképes, önértékelő képességre, szakmai felkészültségre alapozva választ tud adni a szakmai kihívásokra;
- Képes az együttműködésre, az emberi kapcsolatok kialakítására és továbbépítésére;
- Másokhoz való viszonyában toleráns, empátiával rendelkezik, társadalmi szemléletét a szolidaritás jellemzi;
- Ismeri nemzetünk, nemzeti és etnikai kisebbségeink kulturális, történelmi hagyományait.

A kollégiumi nevelés eredményességének értékelésekor figyelembe veendő, hogy a nevelési folyamat milyen kiindulási állapotból, milyen feltételek mellett fejtette ki hatását.

Ha eredményesen több szakmát, vagy akár iskolánkban megszerezhető valamennyi szakmát elsajátította, már eredményesnek mondhatjuk a nevelésünket.

Ha a munkába állásukban is segíteni tudunk, akkor mondhatnánk teljesen eredményesnek munkánkat.

Az iskolában folyó nevelés célja, iránya, törekvéseink.

Iskolánkban kiemelkedő szerepet szánunk a nevelésnek. Célunk kiegyensúlyozott, boldog ember nevelése. Felfogásunk szerint az a boldog ember, aki testi – lelki értelemben jól érzi magát, örömmel éli mindennapjait.

Fő célunk, hogy a gyerekek számára olyan iskolai környezetet biztosítsunk, amely hozzásegíti őket ennek a jó érzésnek a megéléséhez.

Ennek érdekében elismerjük és elfogadjuk a gyermekek másságát, és ezt értéként kezeljük.

A gyerekekre testi-lelki-szellemi egységük egészében tekintünk.

Tudomásul vesszük, hogy azok a problémák, amelyekkel naponta találkozunk, az csak a jéghegy csúcsa, nem a mi bosszantásunkra történik.

Elismerjük azt, hogy bár igyekszünk egységes nevelési elveket kialakítani, nem lehet minden gyereknél mechanikusan alkalmazni ezeket. A pedagógiai eszköztár széles skáláját kell alkalmaznunk.

Készek vagyunk arra, hogy a gyerekek egyéni problémáit megismerjük, és segítségükre legyünk azok megoldásában.

Valljuk, hogy a gyerekek sikeres nevelése csak következetes pedagógiai munka eredménye lehet.

Kimondjuk, hogy egyik fontos feladata iskolánknak, hogy a gyerekek számára biztonságos, és kiszámítható legyen. A biztonság és kiszámíthatóság eléréséhez szükséges bizonyos szabályok megértése, és elfogadása.

Kimondjuk, hogy néhány egyszerű, mindenki számára jól értelmezhető szabályra szükség van. Nevelési alapelveink közé tartozik tehát a megállapodás elve. A szabályok korai tisztázása, a közös szabályalkotás, és az ezekben való megállapodás közelebb vihet a sikeres neveléshez.

Tudjuk, hogy megállapodás csak két egyenrangú fél között születhet, de úgy tartjuk demokratikusnak, ha életkorukhoz mérten igyekszünk bevonni a gyerekeket a szabályalkotás és végrehajtás folyamatába is.

Úgy látjuk, hogy a konfliktusoknak és feloldási módjaiknak pedagógiai szerepük van. Nem tartjuk károsnak, ha az iskolában konfliktusok vannak. Teret és időt engedünk ezek lezajlására és feloldására. Vigyázunk arra, hogy a másik félről alkotott esetleges negatív sztereotípiák ne álljanak útjába a probléma felderítésében és megítélésében. Fokozatosan bevonjuk az érintett csoportot a folyamatba, mert úgy véljük, hogy a kortársak véleménye egymásra nagy hatással van. Fokozottan ügyelünk arra, hogy kellő időt fordítsunk egy-egy probléma feltárására. Ez jóval mutasson túl az okok kiderítésén, irányuljon a probléma megoldására.

Fontosnak tartjuk, hogy elmarasztaláskor a hagyományos pedagógiai eszközökön túl (beírás), más pedagógiai eszközöket is használjunk. Ha mégis elmarasztalunk, kerüljük a belátás nélküli büntetést, mert ez inkább káros, mint hasznos.

Tudomásul vesszük, hogy néhány gyerek esetében nincs igazán hatékony fegyelmezési mód a kezünkben, de ez nem jelenti azt, hogy egyáltalán ne fegyelmezzünk.

Belátjuk, hogy a figyelmetlenség, fegyelmezetlenség oka, egyik forrása lehetünk mi magunk is.

Kimondjuk, hogy minden egyes felnőttnek fontos feladat jut a nevelés területén. Ez csapatmunka. Az iskolai nevelési munka kiemelt segítője a gyermek és ifjúságvédelmi felelős.

Továbbá valljuk, hogy ami érték, azt értékként is kezeljük. Értéknek nevezzük azt, ami szép és jó, és közvetítésre méltó.

Értéknek tekintjük:

- a másik embert teljes mivoltában.
- a rendet és a fegyelmet
- tiszteljük a másik ember másságát, egyéniségét
- az udvarias viselkedést
- a szép tiszta környezetet
- a különböző képességeket
- az őszinteséget

Nevelésünket akkor tekintjük sikeresnek, ha a gyerekeinket arra tereljük, hogy az itt töltött évek alatt fogadják el egymást olyanok, amilyenek.

Tiszteljék egymás másságát, tudjanak békésen egymás mellett élni. Tudják problémáikat megfogalmazni. Tudjanak segítséget kérni és elfogadni. Tanulják meg vállalni tetteik következményét. Ne a büntetéstől való félelem tartsa őket vissza hibás cselekedeteiktől, hanem önmagától a rossztól óvakodjanak.

Ehhez három terület fejlesztését tartjuk kiemelten fontosnak:

- kommunikáció,
- szocializáció,
- gondolkodás (döntés-választási képesség).

Ennek a három területnek a változásait kívánjuk nyomon követni a neveltségi szint mérésével.

A méréseket mindig év végén készítjük el az általános iskola 1-8 osztályában, foglalkoztató csoportjában, és az autista csoportban.

Az iskolai fegyelem elmélyítésében, óráközi szünetekben tanulói és tanári ügyeletet szervezünk.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A tanulók személyiségének fejlesztése az iskolai nevelési folyamat állandó feladata. A NAT-ban képviselt követelmények azt a célt szolgálják, hogy a tanulók az iskolában szerzett ismereteket biztonsággal, alkotó módon tudják felhasználni és alkalmazni. A műveltségi területeken rejlő nevelési lehetőségek komplexitása jó alkalmat teremt azon személyiségjegyek fejlesztésére, amelyek összhangban állnak a mai kor követelményeivel.

Az intézmény arra törekszik, hogy minden ellenható társadalmi tendencia ellenére megtalálja a megfelelő partnereket, amelyek közreműködnek, és hatékonyan segítik a személyiség fejlesztését. Szülők, a család szerepét a továbbiakban sem lesz képes átvállalni az oktatási rendszer. A hagyományossá vált kapcsolattartási formák hatékonyságának és minőségének növelésére kell törekednünk. Ezért fontos a rendszer működtetésében az osztályfőnök egyénisége, szakmai felkészültsége, hisz a szülő, ugyanakkor a tanuló is nagyon sok esetben az osztályfőnöktől kapja az elsődleges információt az iskoláról.

Az iskolai személyiségfejlesztés követelményei:

A tantárgyak adta nevelési lehetőségek kihasználásával a tanulóknak alakítsa ki az érdeklődés igényét,
a tájékozottságot, találékonyságot,
a rugalmasságot, aktivitást,
nyitottságot, problémaérzékenységet.

Ugyanakkor a szerzett tudás felhasználásában

magabiztosságot,
határozottságot,
kreativitást feltételez,

és azt, hogy a folyamatos ismeretszerzés ne valamiféle kényszer legyen, hanem váljon számukra magától értetődő igénnyé.

A fiatalok legyenek képesek megújulásra, álljanak „több lábon”.

A személyiségfejlesztés főbb területei:

- A tanulók érzelmi, akarati jegyeinek gazdagítása, önismeretük fejlesztése
- A tanulók műveltségének, világszemléletének, világképének formálása
- A tanulók életvitelével kapcsolatos személyiségfejlesztési feladatok
- A magatartás-, viselkedéskultúra jegyeinek gazdagítása
- Az intézmény szakmai képzésének, elvárásainak megfelelő személyiség formálása.

- A tanulók érzelmi, akarati jegyeinek gazdagítása, önismeretük fejlesztése

Törekedjünk tanulóink érzelmi kiegyensúlyozottságára, segítsük őket abban, hogy empatikus készségek kialakuljanak, tudjanak tolerálni, ismerjék fel erőnyeiket és korlátait.

Akarati tulajdonságaikat tekintve legyenek kitartók, megbízhatóságra, rendszerességre törekvők.

Ismerjék önmaguk pozitív tulajdonságait, tudják mire képesek.

Kiemelt feladat:

A motiváltság fejlesztése (megismerési vágy, alkotásvágy, teljesítményvágy, kíváncsiság, játékszeretet, érdeklődés, felfedezési vágy)

a képesség fejlesztése (felismerés, összevonás, összehasonlítás, sorképzés, kiemelés, megismerési képesség, megfigyelési képesség, írás és értő olvasás, beszéd és beszédértés, tanulási képesség, tapasztalás)

a motiváltság fejlesztése (analizálás, absztrahálás, problémamegoldás, gondolkodás, viszonyítás, általánosítás, osztályozás, bizonyítási képesség, asszociálás)

A személyiségfejlesztés segítése a tanulók műveltségének, világszemléletének, világgépének formálásával

A tanulóknak a tanítás-tanulás folyamatában a tantárgyi ismereteken túl azt is meg kell tanulniuk, hogy olyan világban élünk, ahol a „szót értés” jelentősége ugrásszerűen megnőtt.

A személyes kapcsolatokban, a munkavállalásban, az érvényesülésben, óriási jelentősége van a kommunikáció minőségének ugyanúgy, mint a tanulmányok folytatásában, a sikeres életben.

Be kell látnunk, hogy a kulturális hátrány és az élményhiány nyelvi deficitként jelentkezik az iskolában és az életben is. Ezért kell tudatosítani a tantárgyak ismeretanyagának elsajátításakor, hogy a kommunikációs képesség, érték amely a képességek fejlődését és azok irányait is meghatározza.

A tanulóknak meg kell tanulniuk értékelni, megbecsülni szokásainkat, hagyományainkat. Tájékozottnak kell lenniük más népek életformája, szokásai körében.

Az ismeretek segítenek a gyerekeknek eligazodni korunk technikai vívmányai között, az élővilág megismerésében, az ember szervezeti felépítésének megismerésében, szervezetünk működésében, érzelmi, szexuális problémáik kezelésében és felelősségteljes felnőtté válásukban.

A tanulók világszemléletének, világgépének formálása révén választ keresnek arra, hogy hol a helyük a világban. Hozzájutnak az erkölcsi normák ismeretéhez és betartásához.

A művészetekkel való ismerkedés tere a művészettörténeti témakörök feldolgozása mellett a művek megtekintésének lehetőség szerinti biztosítása, a múzeumlátogatások, kiállítások stb. látogatásával.

A színház- és mozilátogatások szintén jó alkalmat jelentenek arra, hogy személyiségük fejlődjön. Megismerjék a szépet, esztétikust, hogy ezáltal igényesebbek legyenek önmagukra is.

A tanulók életvitelével, az egészséges életmódra, a pozitív életszemléletre neveléssel kapcsolatos személyiségjegyek gazdagításával.

Az élet és egészség védelme, a nevelési alapértékek között első helyen áll. Az egészség védelme olyan érték, amely minden pedagógus számára nevelő feladat.

Az egészséges életmódra nevelés hatékony módszere a megelőzés. A megelőzés feltételezi az ismeretek közlését, elsajátítását és a magatartás pozitív irányú befolyását.

Az iskola tehát felvállalja a komplex szociális szintér szerepét.

Az egészségnevelés célja motiválni a tanulókat az egészséges életmód kialakítására vagy továbbvitelére, az elsajátított magatartásformák szinten tartására és fejlesztésére.

A rendszeresség, pontosság igényének kialakítása (napirend, házirend, különböző elfoglaltságok tervezése, az iskolai munka megtervezése, tanulási terv, házimunka, szabadidő, hétvégi programok, televíziós műsorok kiválasztása, mozi, szórakozás stb. helyes tervezése, kiválasztása).

Tanulóinkban ki kell alakítani a pozitív életszemléletet és a pozitív beállítottságot. Ehhez szükséges a testi-lelki egészség óvása.

Műveltségi területek:

- anyanyelv, irodalom
- élő idegen nyelv,
- ember és társadalom – társadalmi, történelmi ismeretek,
- ember és természet: fizika, kémia, biológia,
- földünk és környezetünk
- művészetek: ének-zene, vizuális kultúra,
- informatika: számítástechnika, könyvtárhasználat,
- életvitel és gyakorlati ismeretek: háztartástan, pályaorientáció,
- testnevelés és sport területén.

A magyar nyelv és irodalom területén fontos szerepe van az anyanyelvi-kommunikációs képességek fejlesztésének és ezt a feladatot az egész folyamatra és a tantárgyi rendszer egésze feladatául határozzuk meg. A tanulóknak a tanítás-tanulás folyamatában a tantárgyi ismereteken túl azt is meg kell tanulniuk, hogy olyan világban élünk, ahol „a szót értés jelentősége ugrásszerűen megnőtt”. A személyes kapcsolatokban, a munkavállalásban, az érvényesülésben, a munkavégzésben óriási jelentősége van a kommunikáció minőségének ugyanúgy, mint az érvényesítésben, a tanulmányok folytatásában, a sikeres életben. Be kell látniuk, hogy a kulturális hátrány és az élményhiány nyelvi deficitként jelentkezik az iskolában és az életben is. Ezért kell tudatosítani a tantárgyak ismeretanyagának elsajátításakor, hogy a kommunikációs képesség érték, amely a képességek fejlődését és azok irányait is meghatározza.

Az élő idegen nyelv, ember és társadalom műveltségi területek tanítása-tanulása, gyakorlása személyiség jegyeinek sokoldalú gazdagodását segíti elő. Általuk a tanulók megtanulják értékelni, megbecsülni szokásainkat, hagyományainkat. Tájékozottak lesznek más népek életformája, szokásai körében. A különböző műveltségi területek ismerete gazdagítja személyiségjegyeiket, ezekből példát meríthetnek, formálják ízlésüket, igényesebbé teszik őket. Tanulóinknak elsősorban ezeket az értékeket tolmácsolja az idegen nyelv. Beszédképesség kialakulása fogyatékosságukból adódóan csak korlátozottan valósulhat meg.

A természettudományi ismeretek segítenek eligazodni korunk technikai vívmányai között, a biológiai ismeretek az élővilág megismerésében, az ember szervezeti felépítésének megismerésében. Segít eligazodni a gyerekeknek szervezetük működésében, érzelmi-szexuális problémáik kezelésében és felelősségteljes felnőtté válásukban.

A tanulók világszemléletének, világképének formálása révén választ keresnek arra, hogy hol a helyük a világban, tájékozódnak a különböző tudományos, „áltudományos” irányzatok között. Segítséget kapnak az ezekben való eligazodáshoz, a különböző világnézetű, vallású emberek tiszteletben tartásához, az erkölcsi normák ismeretéhez és betartásához.

A művészetekkel való ismerkedés tere a művészettörténeti témakörök feldolgozása mellett a művek megtekintésének lehetőség szerinti biztosítása a múzeumlátogatások, kiállítások stb. látogatásával. A színház- és mozi látogatások szintén jó alkalmat jelentenek arra, hogy személyiségük fejlődjön. Megismerjék a szépet, esztétikust, hogy ezáltal igényesebbek legyenek önmagukra is.

Közösségfejlesztés

Az iskola közvetíti mindazokat az értékeket és követelményeket, melyeket a tanulók az iskola közösségében elsajátítanak, s felnőttként társadalmi gyakorlatként alkalmazni tudnak. Hozzásegíti a tanulókat a demokratikus joggyakorlás elsajátításához és az iskolában szerzett tapasztalatok későbbi hasznosításához.

A közösségfejlesztés feladatai:

A tanórákon az ismeretek átadásával, azok számonkérésével objektív követelményrendszer kialakítása.

Harmonikus kapcsolat kialakítása a társadalmi környezettel:

- népünk kulturális hagyományainak ismerete, ápolása
- tanulmányi kirándulások
- nyári táborok
- színház-, mozi látogatások
- különböző szabadidős tevékenységek

A magyar nyelv és irodalom, a történelem tantárgyban országunk kiemelkedő íróinak, költőinek műveivel, népünk történelmi múltjának ismeretével, hagyományainak bemutatásával ki kell alakítani nemzeti múltunk, hagyományaink megbecsülését, megőrzését, az összetartozás erősítését.

Kapcsolódás Európához és a nagyvilághoz:

A világtörténeti események bemutatásával, a világirodalom kiemelkedő alkotóinak, nagy gondolkodóinak, tudományos vívmányainak ismeretével a tájékozottsági szintet emelve meg kell találni országunk kötődését Európához és a nagyvilághoz. Az idegen nyelvek tanulása más népek szokásaival, életmódjával, kultúrájával is megismerteti a tanulókat. A gyakorlati életben más országokban történő eligazodás, kommunikáció lehetőségét is szolgálja.

A közösségek fontos kérdése a környezeti konfliktusok megoldása, a környezeti ártalmak kezelése. E téma fontosságára tekintettel központi kérdése kell, hogy legyen a természettudományok csoportjába tartozó földrajz, biológia, kémia, fizika és a társadalomismereti körhöz tartozó tantárgyak is. A tanulóknak tudniuk kell arról, hogy mik a környezetet károsító anyagok. Magatartásukkal tudatosan védeniük kell környezetük tisztaságát, tudniuk kell a környezetet károsító anyagok megfelelő helyen történő tárolásáról. Ki kell alakítani bennük az igényt a környezetbarát termékek használatára.

Kommunikációs kultúra fejlesztése

A kommunikációs kultúra fejlesztésének leghatékonyabb lehetősége az ismeretszerzés. Az ismeretek gazdagítása révén árnyaltabbá válik a kifejezőkészség és gyarapszik a szókincs. A tanulóknak lehetőséget kell kapniuk a tanítási órákon ismereteik, ehhez kapcsolódó véleményeik kifejtésére.

A közösségfejlesztés szervezeti formái

Osztályközösség: Az azonos évfolyamra járó és a közös tanulócsoportot alkotó tanulók egy osztályközösséget alkotnak. A tanulók – a csoportbontásos tanítási órák kivételével – a tanórák többségét az órarend szerint közösen töltik. Az osztályközösség a diákönkormányzat legkisebb egysége, amely önmaga diákképviseléről dönt. Az osztályközösség vezetője az osztályfőnök.

Napközis csoportok: Az alsó, felső tagozaton és szakiskolában napközis csoportok működnek. Egy osztályhoz egy napközis csoport kapcsolódik. Fő feladatuk a házi feladatok elkészítése, a másnapi tanítási órákra való felkészülés. A tanulókkal való foglalkozás differenciáltan történik, az egyéni fejlesztés fontos szempont. A tanulás, a munka mellett a szabadidő változatos tevékenységi rendszerével nagymértékben hozzájárul a gyermekek egyéni adottságainak, képességeinek kibontakoztatásához, érdeklődésének alakításához. Mozgósítja az alkotás vágyát, az alkotó kedvet, gondolkodást fejleszt, önként vállalt, kedvvel végzett, változatos elfoglaltságot nyújt.

Tanulószoba: Célja a szakiskolában tanuló gyerekek tanulási körülményeinek biztosítása.

Kollégiumi csoport: A kollégiumi közösség legkisebb, általában évfolyam szinten szerveződő formája.

Diákönkormányzat: Az iskolai diákönkormányzat a tanulók érdekeinek képviselőjére önként szerveződött. Gazdag hagyományokkal rendelkezik. Segítője a nevelőtestület egy pedagógusa.

Iskolai sportkör: A diákok önkéntes vagy választott tagságán alapuló közösség, melynek fontos szerepe van a mindennapi testedzés, a délutáni tömegsport foglalkozások szervezésében. Segítői a testnevelő tanárok.

Szakkörök: A szakköröket a pedagógusok szervezik. Önkéntes jelentkezés alapján szerveződnek,

Iskolaújság: Szerkesztését, kiadását a szerkesztőbizottság végzi. Feladata az iskolai élet színesítésén túl az iskolai események dokumentálása, rögzítése, megjelenítése az intézmény falain kívül is. Havonta egyszer jelenik meg.

A közösségfejlesztés folyamata:

- A közösség szerveződése
- A közösség központi magjának kialakítása
- A közösség érésének időszaka
- A közösség kiteljesedése

Az osztályközösség fejlesztése:

Az osztályközösség – mint elsődleges közösség – folyamatos fejlesztésének biztosítása alsó tagozatban kis felmenő rendszerrel, felső tagozatban az 5 – 8. évfolyamig az osztályfőnökök személyének megtartásával történik. Váltás a 9. osztályban, valamint a szakképző évfolyamokba kerüléskor van.

A tanulók közösségben elfoglalt helyének megismerése szociometriai mérésekkel.

A nevelési módszerek változatos alkalmazása annak érdekében, hogy a „peremhelyzetű” tanulók osztályközösségben elfoglalt helye pozitív irányba változzék.

Az osztályközösség fejlesztésének feladatai:

Alakuljon ki az osztályon belül sokoldalú tevékenységi rendszer a mindennapi élet megszervezéséhez.

Alakuljon ki a felelősök rendszere és rendszeres ellenőrzés mellett végezzék munkájukat.

Az osztály fokozatosan kapcsolódjon be a diákönkormányzat életébe.

Alakuljanak ki az együttélés, együttműködés elemei, legfontosabb készségei, szokásai, váljon az együvé tartozás élménye meghatározóvá.

Alakuljanak ki a társadalmi elvárásoknak megfelelő viselkedésformák.

Az osztályban növekedjen az összetartozás érzése, jöjjenek létre osztályhagyományokat erősítő tevékenységek.

Alakuljon ki a társakért, közösségért való felelősség érzete.

Az osztályrendezvények a pedagógus vezetésével zökkenőmentesen működjenek.

Növekedjen a diákvezetők döntés előkészítésében való részvétele, önállósága.

Fejlődjön a követelmény a magatartás jelentős szabályozójává, az egyén felelőssége mellett növeljük a közösség felelősségét is.

A tanulás kerüljön a tevékenységi rendszer középpontjába, fogadják el a képesség szerinti tanulás követelményeit.

Érezzék a fegyelem jelentőségét, mind a tanulásban, mind a közösségben.

Fokozatosan kerüljön előtérbe az önállóság, mind a tevékenység megszervezésében, mind a végrehajtásban és az ellenőrzésben is.

A fegyelem néhány alapvető eleme váljon szokássá.

Adják át az iskolai hagyományokat az alsóbb osztályok közösségeinek.

Fejlődjön a diákvezetők munkája olyan szintre, hogy a mindennapi feladatokat felnőttek jelenléte nélkül is meg tudják oldani.

Elsősorban saját közösségükkel és saját magatartásukkal mutassanak példát a fiatalabbaknak.

A különböző településekről, iskolákból, osztályokból érkező tanulók ismerjék meg egymást és az iskola elvárásait, a velük szemben támasztott követelményeket.

Beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek

A 1993. évi LXXIX. Köznevelési Törvény 30. §-a és a 14/1994. MKM rendelet 22. §-a szerint abban a kérdésben, hogy a gyermek, tanuló beilleszkedési zavarral, magatartási rendellenességgel küzd, vagy fogyatékoságban szenved, a nevelési tanácsadó megkeresésére a szakértői és rehabilitációs bizottság dönt.

A szociális viselkedés arra irányul, hogy az egyén a környezet elvárásainak megfeleljen. Ha egy gyermek nem tud ezeknek az elvárásoknak megfelelni, akkor a szociális viselkedés elsajátításának folyamata működik rosszul. Minthogy a probléma a nevelés folyamatában keletkezett, pedagógiai jelenség, a magatartási zavarokkal küzdő gyermekekkel való foglalkozásoknak is pedagógiai jellegűnek kell lennie.

Pedagógiai munkánk első lépése, hogy felismerjük a már kialakult zavarokat és megkeressük ezek kiváltó okát, melyet általában személyiségfejlődési zavarokat okozhatnak.

Kiemelkedő fontosságúnak tartjuk a megfelelő magatartásmódok kialakításában, illetve a magatartási problémák kezelésében a pedagógusok személyes hatását, személyiségük közvetlen befolyását és azt a viszonyt, amelyet a tanulókkal kialakítanak.

A családdal, a szülőkkel való szoros és rendszeres kapcsolattartást is nagyon lényegesnek tartjuk. Családlátogatás során a gyermekek családi körülményeiről szerzett tapasztalatok nagyon sok esetben eredményesek a problémák feltárásában és megoldásában. A szociális körülményeken túl segít megismerni a gyermek és családtagok egymáshoz való viszonyát, nevelési szokásait, életrendjét.

Pedagógiai tevékenységeink során törekszünk a közösség egységessé formálására, a másság elfogadására, a közösség helyes érték- és normarendszerének kialakítására.

Az ilyen jellegű problémák általában meghaladják az iskola kereteit, lehetőségeit. Kapcsolatot tartunk a Családsegítő és a Nevelési Tanácsadó Szolgálattal, a gyámhatósággal.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekekkel, tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységek:

Szoros kapcsolatot kell tartani a helyi óvodai intézményekkel, nevelési tanácsadóval és gyermekjóléti szolgálattal,

Fontos:

- a helyzetfelismerés és helyzetértékelés,
- a magatartási zavar feltárása,
- a kapcsolatteremtés és folyamatos kapcsolattartás a szülőkkel illetve gondviselőkkel,
- az egyéni fejlesztési terv kidolgozása, megszervezése és lebonyolítása,
- a tanítási órán differenciált foglalkozás kialakítása, a képességek szerinti csoportbontás,

Együtt kell működni:

- a gyerekekkel foglalkozó szakembereknek,
- az osztályban tanító pedagógusoknak és a gyermekvédelmi felelősnek,
- törekedni kell arra, hogy:
- a tanuló minél több sikerélményhez jusson a tanórákon és a tanórán kívüli tevékenységek során,
- olyan speciális osztályfőnöki órák is legyenek, ahol személyiségfejlesztő tréningeken keresztül fejlődhet a gyermek önértékelési és önismereti képessége,
- felzárkóztató, fejlesztő foglalkozások legyenek,
- minél könnyebb legyen a felső és az alsó tagozat között az átmenet.

A Köznevelési törvény 52. § (11.c) pontja lehetőséget biztosít a kötelező és a nem kötelező tanórai foglalkozás megszervezésére rendelkezésre álló időkereten felül - a kilencedik – tizedik évfolyamon – a heti kötelező tanórai foglalkozások tizenkettő százalékban a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatására is. Az egyéni foglalkozásokra használható időkeret növelésére vonatkozó rendelkezések alkalmazása 2004/2005. tanévtől kötelező oly módon, hogy az időkeretet tanévenként egy-egy százalékkal kell emelni.

A magántanulóra, a képzési kötelezettséget teljesítőre és a pedagógiai szakszolgáltatást igénybe vevőre külön rendelkezések vonatkoznak.

Ha a sajátos nevelési igényű tanuló, illetve a beilleszkedési, tanulási nehézséggel, magatartási rendellenességgel küzdő tanuló szakértői vélemény alapján:

tanulmányait magántanulóként folytatja, illetve

a szülő otthoni ellátás keretében tesz eleget a képzési kötelezettségnek,

az önkormányzat feladatellátása keretében, a szakértői véleményben megjelölt szakember biztosításáról – külön jogszabályban meghatározottak szerint – az iskolának, a fejlesztő felkészítést nyújtó, illetve a szakértői véleményt készítő intézménynek kell gondoskodnia.

A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel kapcsolatos pedagógiai feladatok:

- az okok feltárása: a család megismerése, a tanuló helye a családban, környezettanulmány
- az osztályban tanító pedagógusok bevonása a nevelési gondok megoldásába
- a szülők bevonása a nevelési problémák megoldásába
- súlyosabb esetben szakember segítségének kérése (ifjúságvédelmi felelős, pszichológus stb.)

- a tanulóval való egyéni bánásmód, beszélgetések, személyre szabott, nevelő szándékú feladatok adása
- a szabályok be nem tartása esetén következetes bánásmód, szankciók
- különféle lehetőségek ajánlása a szabadidő hasznos eltöltésére
- a baráti társaság figyelemmel kísérése (kortárs-segítő csoport bevonása)
- szociális helyzetfelmérés, lehetőség szerinti segítségnyújtás
- tájékoztató előadások a fiatalok káros szenvedélyeiről (orvosi, rendőrségi szakemberek bevonásával)
- a nevelőtestület konzultációja a devianciáról, a rehabilitációs tevékenységről (nevelési értekezlet, belső továbbképzések)

Szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek:

- higiénias szokások kialakítása, megkövetelése
- kapcsolattartás a Gyermekjóléti és családsegítő Szolgálatokkal, nevelőszülőkkel, iskolaorvossal, védőnővel, önkormányzatokkal
- karitatív munka: ruha, játék, könyv gyűjtése
- alapítványi támogatás táborozáshoz,
- tankönyvtámogatás
- osztályfőnök, gyermekvédelmi felelős felvilágosítása a szociális juttatásokról
- ösztöndíjak pályázása
- étkezési támogatás előterjesztése az önkormányzatok felé

Felzárkóztatását segítő programok:

Fokozott figyelmet kell szentelni az általános iskolából áthelyezett tanulók beilleszkedésére, rendkívül sok kudarccal érkeznek.

Fő feladat a folyamatos ellenőrzés, dicsérő, biztató értékelés (képeességeket meg nem haladó) feladatok adása.

- alapozó szakasz meghosszabbítása az íráskészség fejlesztése céljából
- alapkészség fejlesztő programok kidolgozása, adaptálása (ugróiskola – íráskészség, mesélő fejtörő – beszéd és számolási készség az 1. osztályban)
- felzárkóztató korrekciós fejlesztés egyéni fejlesztési terv alapján – a nem kötelező órák terhére
- felzárkóztató differenciáló feladatok készítése az egyéni differenciáló habilitációs óra terhére
- logopédiai, gyógytestnevelés területén adott terápiás megsegítés
- szaktantárgyi korrepetálás, osztályozó vizsgára való felkészítés, vizsgáztatás
- tankötelezettség betartatása, kevés hiányzás – eredményes értékelés.
- tanuló párok létrehozása
- tanuló mentesítése, bizonyos tantárgyak értékelése alól (Szakértői Rehabilitációs Bizottság véleménye alapján)

A tanulási képességek fejlesztésének célja és feladata a habilitációs, rehabilitációs célú foglalkozásokon

Az első pedagógiai szakasz

Az első pedagógiai szakaszban (1-4. évfolyam) a habilitáció, rehabilitáció kiemelt célja a megismerő képesség, az emlékezet, a figyelem fejlesztése az észlelés-képalkotás folyamatain keresztül, a cselekvésszabályozás belső feltételeinek

folyamatos kialakítása, fejlesztése, a beszéd formai és tartalmi oldalának megerősítése.

Gondolkodási képességek fejlesztése:

- érzékelés kialakítása: tárgyak, személyek, jelenségek felismerése, megnevezése, felsorolása:
- összehasonlítás: tárgyak, tárgyképek tulajdonságok szerinti összehasonlítása (szín, alak-forma, nagyság, mozgás, mennyiség) a feltárt lényeges tulajdonságok alapján a hasonló és megkülönböztető jegyek, többszemponú összehasonlítása stb.;
- differenciálás: tárgyak, személyek, jelenségek, mennyiségek csoportosítása a jellemzők alapján, a jellemző jegyek említésével, megkülönböztetés a minőség és mennyiség alapján, rendezés, pl. nagyság, szín, színárnyalat, mozgás szerint.
- emlékezet, a figyelem, a koncentráció folyamatos fejlesztésért, személyek, tárgyak, szimbólumok megjegyzése, felsorolása, egymásutánisága, szekvenciák megjegyzése, cselekedetekre, cselekvésre, történésre visszaemlékezés, tárgyakhoz, személyekhez kapcsolódó tevékenység felidézése stb.
- figyelem: egyszerű, majd bonyolultabb utasítások végrehajtása, meghatározott cselekvés elvégzése, gyors reagálás az utasításokra, többféle mozgás vagy cselekvés végrehajtása egymásután, összpontosítás a feladatra, céltudatos feladatvégzés, próbálgatás, önellenőrzés.

Mindezt a tanórák, továbbá a logopédiai foglalkozások, egyéni differenciálás órák, felzárkóztató órák keretében végezzük.

A motoros képességek fejlesztése

A motoros képességek fejlesztésének célja és feladata a testvázlat kiépítése, a különböző testhelyzetek tudatos érzékelése, változtatása, a testrészek mozgatása különböző testhelyzetekben, a saját testhez viszonyított irány- és térbeli helyzet felismerése stb.

Finommozgás fejlesztése, vizuomotoros koordináció kialakítása; nagymozgások lendületes végzése, egyensúlygyakorlatok, ügyességi gyakorlatok stb.

Mozgáskivitelezés - tempó, erősség ritmus szerint.

Tér- és időbeli tájékozódási képesség alakítása

Térbeli hely és helyzet felismerése, megnevezése - fent-lent, elől-hátul-középen stb.

Térbeli helyzetek megfogalmazása - relációs szókincs fejlesztése.

Időbeli tájékozódás: történésekre, cselekvésekre visszaemlékezni - időpont (mikor?); időköz (megtől meddig?), az időritmusa, a természet ritmusa, ritmikusan ismétlődő állapotok megfigyelése stb.

Kommunikációs képességek fejlesztése

A beszédindíték, a beszédkedv fokozása, az ösztönzés a kommunikációra.

A beszéd technikai részének fejlesztése beszédmintával, gyakorlatokkal, mint: a tagolt beszéd, a helyes légzés, a toldalékok pontos tiszta ejtése, a szünettartás

A fonematikus hallás fejlesztése a beszédhelyzethez alkalmazkodó hangerő, hanglejtés, beszédtempó és ritmus megtanításával, gyakorlásával.

A szókincs gyarapítása, aktivizálása. A tanult ismeretkörhöz kapcsolódó szógyűjtés, a kifejezések, a fogalmak beépítése a tanuló aktív szókincsébe.

Az olvasás-írás tanulásában mutatkozó fejlődési lemaradások, nehézségek leküzdésének feladatai: az olvasás irányának gyakorlása, sortartás, sorváltás, magánhangzók differenciálása (időtartam, ajakállás, artikulációs mozgás szerint), mássalhangzók megkülönböztetése (zöngés, zöngétlen, betű-felismerési gyakorlatok, hanganalízis, összeolvasási gyakorlatok stb.)

Írásmozgás fejlesztése: a ceruzafogás, görcsös, szaggatott, lassú írásmozgás korrekciója, írásmozgások egymásutánjai, mozdulatok gyakorlása, a fonetikus írás hibái, a hangok, a betűk közötti asszociáció megerősítése stb.

Szociális képességek fejlesztése

Pontos diagnózis kialakítása a viselkedés elemzése nyomán. Megfelelő kötődések, viszonyulások kialakítása, szabályok felismerése, értelmezése, betartása, a társas viselkedés formáinak ismerete, gyakorlása, önfegyelem kialakítása. A kulturális hátrányokból eredő viselkedési formák megváltoztatása.

Második pedagógiai szakasz

A korrekatív célú fejlesztés második pedagógiai szakaszban (5-8, 9-13. évfolyam) a megelőző évekre alapozva folytatódik.

A fejlesztésnek fokozottabban kell szolgálni a harmonikus személyiség alakítását, az önfegyelmet, a tudatos magatartást, a céltudatos feladat- és munkavégzést.

A társadalmi beilleszkedés érdekében elsődleges feladat a társas kapcsolatok fejlesztése, a konfliktuskerülő és feloldó magatartás erősítése, felkészítés a családi szerepekre, az önálló életvezetésre.

A szabályok, normák elfogadása is hozzátartozik a korrekatív célú fejlesztéshez.

A kognitív képességek fejlesztésében a verbális szint megerősítése kerül előtérbe, a műveletek, feladatmegoldások menetének értelmezése, a szabályok alkalmazása analóg feladatokra, ok-okozati összefüggések keresése, a rendszerezési, a kommunikációs képességek fejlesztése, a történelmi időben való tájékozódó képesség megerősítése.

Törekedni kell a kulturális, szociális hátrányok felszámolására, a kortárs csoportba történő visszavezetésre, beilleszkedésre.

A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

Tehetségen azt a velünk született adottságokra épülő majd gyakorlás, céltudatos fejlesztés által kibontakoztatott képességeket értjük, amely az emberi tevékenység egy bizonyos, vagy több területen az átlagosat messze túlhaladó teljesítményeket tud létrehozni.

A tehetség, képesség kibontakozását segítő tevékenységek:

- a tehetségkutatás,
- a tanórán kívüli lehetőségek,
- együttműködés külső szervezetekkel,
- és a nyomon követés.

A tehetség jellemzői:

- átlagosnál magasabb intelligencia, magas fokú kreativitás,
- a következtetés képessége, önálló útkeresés,
- szorgalom és kitartás, kíváncsiság, érdeklődés,
- előítéletektől való mentesség,
- bizonytalanság tolerálása, felügyelet elvetése,
- becsvágy, kockázatvállalás, divergens gondolkodás,

- folyamatos kommunikáció.

A tehetség felismerése általában nem egyszerű feladat. Minden pedagógus feladata, hogy felhívja a figyelmet a tehetséges tanítványokra, hogy megfelelően lehessen gondoskodni a fejlesztésükről.

E tevékenység kiterjed a tanórai és tanórán kívüli területekre egyaránt. Ez a legszorosabb együttműködést tételezi fel a családdal és tehetségek fejlesztésével foglalkozó intézményekkel és szakemberekkel.

A tehetségkutatás, a tehetséggondozás céljai az optimális fejlődés segítése érdekében:

- a korai felismerés,
- a tehetségek számbavétele,
- a tantárgyi programok követelményeit magasan túlteljesítő diákok számára a fejlesztés színtereinek meghatározása,
- a hiányosságok, gyengeségek okainak felderítése, egyedi segítségnyújtás vagy szakmai irányítás,
- az esélyegyenlőség megteremtése, a hátrányban szenvedő diák képességeinek fejlesztése.

A tehetséggondozás szervezett formái:

1. Tanóra keretén belül
2. Tanórán kívül

A tehetségfejlesztés lehetőségei tanórán belül

A tanórán belüli tehetségfejlesztés módjai a következők lehetnek:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- a tanórákon érvényesülő differenciált képességfejlesztés,
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata,
- a továbbtanulás segítése felkészítő foglalkozásokkal,
- személyes beszélgetések, a biztatás, a jutalmazás megfelelő formáinak alkalmazása,
- a viselkedéskultúra fejlesztése.

A tehetségfejlesztés lehetőségei tanórán kívül

A tanórán kívüli tehetségfejlesztés eszközei a következők lehetnek:

- versenyek, vetélkedők, bemutatók (szaktárgyi, sport, kulturális stb.),
- a kiugró tehetségek szakemberekhez való irányítása, akik gondoskodnak a tanulók megfelelő fejlesztéséről,
- tehetséggondozó szakkörök,
- iskolai sportkörben: különböző bajnokságok,
- szabadidős foglalkozások (színház-, múzeumlátogatás),
- az iskolában rendelkezésre álló tanulási források használata (számítógépes, multimédiás tanuló programok).

A tehetség kibontakozását serkenti:

a megfelelő légkör megteremtése, a motiváció, a tanár ösztönző attitűdje, a bizalom, a megfelelő szervezeti strukturáltság, a játékoság, az értékelés késleltetése

gátolja: az érdektelenség, a kreativitás lebecsülése, a túlzott fegyelem, a teljesítménykényszer

A szülő, tanuló, iskolai és kollégiumi pedagógus együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei

A szülő, tanulók és az iskola kapcsolata

Az iskola, mint oktató-nevelő intézmény eredményes működéséhez nemcsak a tanulók érdeklődésének, hanem a szülők érdekeinek figyelembe vétele is szükséges. A szülői ház és a pedagógus közösség aktív koordinált együttműködése nélkül lehetetlen az iskolai nevelés és a tanulók személyiségfejlesztésének eredményes megvalósítása.

Az együttműködés alapjául a tanulók iránt érzett közös felelősség szolgál. Egymás kölcsönös támogatása és a koordinált pedagógiai tevékenység révén lehet elérni a megfelelő eredményt. A kedvezően fejlődő gyermeki személyiség kialakulásának feltétele a kölcsönös bizalom és tájékoztatás.

Az iskola különböző közösségeinek tevékenységét az iskola igazgatója és az általa megbízott igazgatóhelyettes fogja össze.

Az együttműködés formái az iskola részéről:

Rendszeres és folyamatos tájékoztatás a tanuló előmeneteléről és magatartásáról írásban és szóban. (Ellenőrző könyvek rendszeres ellenőrzése, írásbeli jelzés a tanuló gyenge tanulmányi előmeneteléről.)

A tanuló egyéni vagy családi problémája, veszélyeztetése esetén az ifjúságvédelmi felelős tájékoztatása, családlátogatás, szükség esetén egyéb intézkedés kezdeményezése.

Változatos témájú szakkörök, tanfolyamok, sportköri foglalkozások indítása, ahol nemcsak a tanuló tudása, hanem személyiségtulajdonságai is fejlődnek.

Előre tervezett és rendkívüli szülői értekezletek

Fogadóórák

Családlátogatás

Pályaválasztási tanácsadás

Nyílt napok, nyílt órák szervezése

Értekezletek, tanácskozások, iskolagyűlések

Üzemlátogatások szervezése

Előadások szervezése (pszichológus, egészségügyi szakember, rendőrség stb. meghívásával)

Prevenációs napok szervezése

Szülők meghívása az iskola és a DÖK rendezvényeire

Együttműködés formái a tanulók részéről:

A tanuló kötelességeinek a közoktatási törvénynek és az iskola házirendjének megfelelő teljesítése

A tanuló éljen a közoktatási törvényben és az iskola házirendjében biztosított jogaival

A tanuló hozzájárulása javaslatokkal, ötletekkel az iskola életének gazdagításához

Őszinte, tisztelettudó vélemény-nyilvánítás a tanulókat érintő kérdésekben

Aktív részvétel a tanuló által választott foglalkozásokon

Együttműködés formái a szülők részéről:

Aktív részvétel az iskolai rendezvényeken.

Aktív részvétel a Szülői Munkaközösség munkájában, ötletnyújtás, az igények és problémák őszinte feltárása az iskola oktató-nevelő munkájával kapcsolatban.

Őszinte véleménynyilvánítás az iskola által felvetett kérdésekben.

Együttműködő magatartás a nevelési problémák leküzdésében, a tanulók felzárkóztatásának segítésében és a tehetség gondozásban.

Érdeklődő, segítő hozzáállás.

Szponzori segítségnyújtás

A szülői ház és az iskola együttműködésének továbbfejlesztési lehetőségei:

Közös rendezvények szervezése a szülők és pedagógusok részvételével

A meglévő hagyományok bővítése

Rendkívüli, kötetlen formában megrendezett szülői értekezletek

Család- osztály hétvégék

Sportvetélkedők szülők, tanulók és pedagógusok részvételével

A szülők tájékoztatásának további javítása.

Szülők bevonása a tanulók szabadidős programjainak szervezésébe, a pályaválasztással kapcsolatos felvilágosító, tájékoztató munkába. (pl. munkahelyek, munkakörök megismertetése)

A pedagógiai program végrehajtásához szükséges, nevelő- oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke

Tanítás tanulás során felhasznált eszközök

A 2003. évre vonatkozó költségvetési törvény elfogadásával az Országgyűlés módosítja a 2001. évi XXXVII. törvényt is. A módosítás következtében a 2003-2004 tanévtől kezdődően fokozatosan, rászorultsági alapon kiterjesztésre került az ingyenes tankönyvellátás. Az ingyenes tankönyvellátás megszervezéséről a – tankönyvpiac rendjéről szóló – 2001. évi XXXVII. törvény 6-7. §-ában meghatározottak alapján gondoskodhat az iskola az alábbi módok valamelyikén:

- az iskola a napköziben, tanulószobán bocsátja a tanulók rendelkezésére a tankönyveket
- az iskolai könyvtár kölcsönzi a tanulók részére ingyenesen a tankönyvet
- az iskola fizeti ki a szülő helyett a tankönyvért járó ellenszolgáltatást.

Tanulóink ingyenes tankönyvellátásra jogosultak.

A tanulók taneszközeinek biztosítása szülői feladat Minden év tanításának végén az osztályfőnökök tájékoztatják a szülőket a szükséges beszerzésekről.

Módszertani segédeszközöket, szemléltető eszközöket, a fenntartói eszközfejlesztési támogatásból, pályázatok útján szerzett forrásokból szerezzük be.

Az iskola alapító okiratában meghatározott tevékenységhez szükséges kötelező (minimális) eszközök, felszerelések többségével rendelkezünk. Az 1/1998 (VII.24.) OM rendelet alapján járunk el. A konkrét feltételeket, az ütemezést a fenntartóval egyeztetjük.

Kötelező eszközök és felszerelések

Iskolánk tornateremmel és egy kondicionáló teremmel rendelkezik. Nagy belső udvarunkon a labdajátékok és az atlétikai gyakorlás megoldható. Könyvtárunk is van Két számítástechnika teremmel is rendelkezünk.

Nagy gond az épület állapota. Karbantartásra, állagmegóvásra, felújításra a szűkös költségvetés nem biztosít elég lehetőséget. Pályázatokon kell a hiányzó pénzeszközöket megszerezni.

A legszükségesebb taneszközökkel rendelkezünk, illetve ezek beszerzése tervszerűen történik.

A könyvtárunk ellátottsága megfelelő. Rendelkezünk a legalapvetőbb videó, audio és multimédiás eszközökkel. Ezek, valamint a tantervünkhöz kapcsolódó oktatást segítő szakkönyvek beszerzését folyamatosan végezzük.

A tankönyvek, a tanulmányi segédletek és a taneszközök kiválasztásának elvei:

Taneszközök:

Az iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok elsősorban olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyeket a művelődési és közoktatási miniszter hivatalosan tankönyvvé nyilvánított. A tankönyvjegyzékben nem szereplő taneszközök beszerzéséhez a szülők jóváhagyását előzetesen írásban be kell szerezni. A nyomtatott taneszközön túl néhány tantárgynál (testnevelés, technika, rajz) egyéb eszközökre is szükség van.

A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:

- a taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének,
- az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatók,
- a taneszközök használatában az állandóságra kell törekedni, azaz új taneszközöket csak abban az esetben kell bevezetni, ha az lényegesen jobbítja az oktatás minőségét.

Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.

A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt (a megelőző tanév májusában szülői értekezleteken) kell tájékoztatni. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetéig a szülők kötelessége.

A tankönyv legyen:

- a tantárgyi cél és követelmény elérését legjobban segítő,
- illusztrációban gazdag,
- tartós, „örökölhető”,
- a többség számára megfizethető,
- a munkaközösség számára elfogadott.
- A tantárgyi követelményeknek megfelelő tananyagot tartalmazza.
- A tananyag elrendezése logikus, szemléletes legyen.
- Alkalmas legyen a tanulók munkájának irányítására a tanulás egy – egy szakaszában.
- Gondolkodtató, változatos feladatokat tartalmazzon.
- A különböző tantárgyak sajátosságainak megfelelően segítse a tanulási technikák elsajátítását.
- Adjon lehetőséget a differenciált foglalkoztatásra, fejlesztésre.
- Adjon lehetőséget az önálló tanulói munkáltatásra.
- Alkalmas legyen a tanult ismeretek gyakorlására, alkalmazására.
- Segítse a megértést, az önellenőrzés képességének fejlesztését.
- Jól látható, esztétikus fotókkal, ábrázolásokkal illusztrált legyen.
- Esztétikus, tetszetős megjelenése legyen.
- Elfogadható áron kínálják.
- Az egy évfolyamon tanítók lehetőség szerint azonos tankönyvből tanítsanak.

Ellenszolgáltatás nélkül igénybevehető eszközök:

könyvek:

gyógypedagógiai tankönyvek
kézikönyvek, segédanyagok, normál általános iskolai tankönyvek, szaktanárok javaslatai alapján könyvtári készletben anyaggyűjtéshez, felkészüléshez ajánlott irodalom kölcsönzési lehetősége
gyermek- és szépirodalmi könyvek kölcsönzési lehetősége az iskolai könyvtárból

segédeszközök:

atlaszok, lexikonok, szöveggyűjtemények, szemléltető eszközök
tornaszerek felügyelet melletti használata szabadidős foglalkozásokon is, készségfejlesztő játékok használata, gyakorlati – technikai eszközök használata (kerti szerszámok, szerelési eszközök, a gyakorlókonyha, háztartási eszközök, stb) alapvető egészségügyi, gyógyászati eszközök használata

Ellenszolgáltatással járó tevékenységek, eszközök:

szabadidős osztálykirándulások támogatása, teljes összeggel
tananyaghoz kapcsolódó tanulmányi kirándulás költsége, belépőjegyek fedezete
az iskola pedagógusai által kért taneszközök biztosítása, mely szükség szerint és évfolyamonként változik (füzetek, mértani eszközök, rajzeszközök, számológép, életvitelre főzési anyagok, íróeszközök, stb)
testnevelési órákon a felszerelés biztosítása
színházi előadások költségeinek térítése, esetleg bérlet vásárlása
tisztasági felszerelés biztosítása meghatározott időszakokra
osztálypénz fizetése az osztályfőnökök indoklása szerint
rongálásból származó károk térítése, javítási költségek megfizetése
könyvtárból kölcsönzött könyvek árának megtérítése elvesztés esetén
Az oktatás tartalmi jegyeit, a tantárgyak óraszámait, a tananyagot, az Officina Bona kerettanterv alapján kidolgozott helyi tantervünk tartalmazza

A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok:

- prevenció,
- együttműködés külső szervezetekkel,
- az esetleges juttatások elosztása alapelveinek és eljárási rendjének meghatározása.

A gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat a Köznevelési Törvény és a 11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet 6. §-a rendezi.

Valamennyi pedagógus közreműködik a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében. E tevékenység kiterjed a tanórai és a tanórán kívüli területekre egyaránt. Ez a legszorosabb együttműködést feltételezi a családdal és a gyermek- és ifjúságvédelmi intézményekkel, szakemberekkel.

Az iskolában a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok segítésére gyermek- és ifjúságvédelmi felelős tevékenykedik.

A megváltozott, egyre romló gazdasági körülmények, a szülők szociális-egzisztenciális elbizonytalanodása évről-évre több feladatot rónak az ifjúsággal foglalkozókra. Ennek következtében az ifjúságvédelmi munka a fiatalok életvitelével – életmódjával, szabadidejük hasznos eltöltésével, az ehhez kapcsolódó prevenciós munkával, a hátrányos és veszélyeztetett helyzetű tanulókkal való kiemelt foglalkozásban jelölhető meg. Az intézmény eredményes működéséhez elengedhetetlen mind a tanárok, mind a fiatalok részéről a kiegyensúlyozott, nyugodt légkör. Az ifjúságvédelemmel foglalkozó szakemberre háruló igen nehéz feladat, hogy a híd szerepét betöltve közvetítsen pedagógus, diák és szülő között, kölcsönös és őszinte bizalmat feltételezve és egymás személyiségi jogait a legmesszebbmenőkig tiszteletben tartva.

A parlament 1997. április 22-én elfogadta „A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról” szóló törvényt, ami fokozatosan ugyan, de merőben új alapokra helyezi a gyermekvédelmet Magyarországon. A törvény egyértelműen a preventív megerősítést célozza meg. Nagyobb hangsúlyt helyez a törvény az önkormányzatokra és kulcsfontosságú intézmények lesznek a Gyermekjóléti Szolgálatok, illetve a kisebb településeken a gyermekvédelmet ellátó személy, vagy személyek.

A gyermek és ifjúságvédelmi felelősnek kell kiépíteni azt a figyelő szolgálatot, rendszert, amely alapján hozzájut a szükséges információkhoz. Ugyancsak a gyermek és ifjúságvédelmi felelős feladata az is, hogy a kapcsolatrendszer minden érdekelttel szoros és élő legyen

A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős alapvető feladata:

a pedagógusok gyermek- és ifjúságvédelmi munkájának segítése,
a tanulók és a szülők tájékoztatása azokról a lehetőségekről, személyekről, intézményekről, amelyekhez problémáik megoldása érdekében fordulhatnak, családlátogatáson való részvétel a veszélyeztető okok feltárása érdekében,
a Gyermekjóléti Szolgálat tevékenységének segítése,
a tanulók anyagi veszélyeztetettsége esetén gyermekvédelmi támogatás megállapításának kezdeményezése,
tájékoztatást nyújtása a tanulók részére szervezett szabadidős programokról, együttműködés:

a szabadidőt szervező kollégákkal,

az osztályfőnökkel és az osztályfőnöki munkaközösség vezetővel,
az Iskolai Diákönkormányzattal és a Diákönkormányzatot segítő tanárral,
a kollégiumi nevelőtanárokkal.

A gyermekvédelmi tevékenység fontosabb feladatai:

A gyermek elemi szükségletei (élelem, ruházat, tanszer, pihenés) figyelemmel kísérése,

A tanulók egészségi állapotának figyelemmel kísérése, rendszeres ellátás biztosítása az iskolaorvosi szolgáltatáson keresztül és az iskolaafogászati rendeléseken,

A tanulók intézményes ellátása, az iskola valamennyi szolgáltatásának biztosítása igényeik szerint (ügyelet, fejlesztő foglalkozás, felzárkóztatás, étkezés stb.),

Segélykérelmek támogatása, és az ezzel kapcsolatos tanácsadás a család szociális és anyagi helyzetétől függően,

A tanulók eredményeinek figyelemmel kísérése, a rendszeres iskolába járásának folyamatos ellenőrzése, szükség esetén a szabálysértési eljárás kezdeményezése.

Az iskola gyermekvédelmi tevékenysége három területre terjed ki:

1. a gyermek fejlődését veszélyeztető okok megelőzésére,
2. az okok feltárására,
3. az okok megszüntetésére.

A gyermekvédelmi problémák feltárásának az a célja, hogy a gyermekek problémáit az iskola a Gyermekjóléti Szolgálat segítségével minél hatékonyabban tudja kezelni, megelőzve ezzel a súlyosabbá válásukat.

Az iskolai gyermekvédelem célja a gyermek hátrányos helyzetének csökkentése és a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, illetve a veszélyeztetettség megszüntetésében való segítségnyújtás, együttműködés a különböző szakemberekkel.

Az alábbi tevékenységek szolgálják a gyermek- és ifjúságvédelem céljainak megvalósítását:

- az indulási hátrányok csökkentése,
- a veszélyeztetett és a hátrányos helyzetű fiatalok tanulási előmenetelének figyelemmel kísérése,
- a felzárkóztató foglalkozások,
- az iskolai étkezés lehetősége,
- a tanulószobai és napközis foglalkozás,
- az egészségügyi szűrővizsgálat,
- az egészségvédő és mentálhigiénias programok szervezése,
- a családi életre való nevelés,
- a személyes és egyéni tanácsadás,
- a szülőkkel való együttműködés,
- a tájékoztatás a családsegítő és gyermekjóléti szolgáltatásokról,
- a tanulók szociális helyzetének javítása (segélyek, alapítványi támogatások),
- a szenvedélybetegségek megelőzése.

Helyzetfelmérés

Tájékozódás a fiatalok családban elfoglalt helyéről, életmódjáról, életviteléről, a fiatalok káros szenvedélyeiről,

Önértékelési gondokról, a kudarcról, az önmegvalósítási nehézségekről, példaképekről, célokról,

Tanulási, beilleszkedési stb. nehézségeiről stb.

Szervezési feladatok

Előadások szervezése a fiatalokat érintő témakörökben
Szabadidős tevékenységek ajánlása
Rendhagyó osztályfőnöki órák tartásához szakemberek meghívása
Egyéni és csoportos problémafeltáró beszélgetési lehetőségek szervezése
Kapcsolattartás a szülőkkel, diákokkal
Kapcsolattartás az osztályfőnökökkel, a nevelőtestülettel
Kapcsolattartás az illetékes gyámhivatallal, a családsegítő szolgálattal és
Jószolgálati alapítvánnyal
Segítségnyújtás ahhoz, hogy a diákok egyéni problémáikhoz külső szakember
segítségét igénybe vehessék.
Klubfoglalkozások /viselkedéskultúra, káros szenvedélyek, generációs problémák
feloldása stb./
Közvélemény-kutatás megszervezése

Prevenációs munka

Pedagógusok, szülők és diákok számára előadások szervezése /helyes
táplálkozás, dohányzás, drog, AIDS, alkohol/
Tájékoztató kiadványok terjesztése
Felmérés az osztályokban a káros szenvedélyekről
Személyes beszélgetés, tanácsadás, szakemberhez irányítás

Szociális jellegű feladatok

Kapcsolattartás az osztályfőnökökkel a valamilyen problémával küzdő, hátrányos
helyzetű tanulók segítése érdekében
Rendkívüli segélyekre javaslattétel
Krizishelyzetben lévő tanulók gondjainak megoldása,
a szülő és a tanuló gyermekvédelmi, rendőri, gyámügyi stb. segítségnyújtásával
kapcsolatban

Továbbképzési lehetőségek

Egyetemi kiegészítő szakok, speciális ifjúságvédelmi továbbképzési lehetőségek,
pályázatok kihasználása, pedagógiai szakirodalom, szakkönyvtár létesítése,
videokazetták, videofilmek, beszerzése.

Iskolai könyvtár

Az iskolai könyvtár az intézmény pedagógiai tevékenységéhez, a nevelő és oktató
munkájához, a tanításhoz szükséges dokumentumok rendszeres gyűjtését,
feltárását, megőrzését és használatát, a könyv- és könyvtárhasználati ismeretek
oktatását biztosító szervezeti egység.

Az iskolai könyvtár:

a használók által könnyen megközelíthető helyiség, amely alkalmas a könyvállomány
szabadpolcos elhelyezésére, legalább egy iskolai osztály, tanulócsoport egyidejű
foglalkoztatására
kb. háromezer könyvtári dokumentumot tesz hozzáférhetővé
biztosított a könyvállomány szabadpolcos elhelyezése
tanítási napokon a tanulók és pedagógusok számára a nyitva tartás biztosított

Az iskolai könyvtár feladatai:

- gyűjteményfejlesztés, feltárás, őrzés, gondozás
- tájékoztatás s dokumentumokról, szolgáltatásokról
- tanórai foglalkozások tartása
- helyben használat biztosítása
- kölcsönzés
- segít megtanítani a diákokat olvasni, szemlélni és hallgatni
- a kulturális örökség közvetítésével, tapasztalatok átadásával gazdagabbá teszi a diákok életét
- a szaktanárokkal közösen elkészített tantervek alapján eléri, hogy a diákok számára az információ-keresés, ezek révén az ismeretanyag megszerzése minden tanuló életében megszokott igény és tevékenység legyen
- könyv- és könyvtárhasználati ismereteket sajátíttat el.

Az iskolai könyvtáros-tanár részletes feladatait az éves munkaterv szabályozza.

Az iskola hagyományai

Az első osztályosok és új tanulók köszöntése a tanévnyitón az iskolaváltással, beiskolázással kapcsolatos szorongás (szülőben, gyermekben) oldása érdekében az első osztályosok érdeklődésének felkeltése, azonnali motiváltság kialakítása apró ajándékokkal

Iskolai ünnepélyeken való megjelenés: tiszta, rendezett, az alkalomnak megfelelő ruházat (fehér ing, blúz, sötét nadrág, szoknya)

Méltó módon emlékezünk meg nemzeti ünnepeinkről (okt. 23., márc. 15), a kommunista diktatúra és a holocaust áldozatairól.

Rendhagyó módon (játékokkal, kézműves-foglalkozásokkal) ünnepeljük a november 5-i Ifjúsági Napunkat, melyen a Zöldmező utcai épületbe költözés időpontjáról is megemlékezünk.

A kisiskolások számára Mikulás délutánt rendezünk

Minden évben a karácsony az egyik legrangosabb esemény, amelyet mindenki számára varázslatossá igyekszünk tenni. Ilyenkor az ünnepi műsor mellett ajándékozásra is sor kerül, melyből a gyerekek és a felnőttek egyaránt részesülnek. A farsangi délutánunk vidám, jelmezes, táncos program, ahol a gyerekek egyéni vagy csoportos bemutatóikkal szórakoztatják egymást és a vendégeket. A „Felfénylő szavak...” versmondó verseny házi és területi lebonyolítása minden év februárjában történik.

Az Értelmi Fogyatékos Gyermekekért Alapítvány szervezésében minden évben bált rendezünk, a szervezés és lebonyolítás (tanulók-, felnőttek műsora, karitatív tevékenység, vendégek, tombola) az iskola dolgozóinak feladata.

Az utolsó éves speciális szakiskolások számára szalagavató ünnepséget szervezünk.

A tavaszi napok egyikén osztálykirándulást tartunk.

Minden évben sor kerül egy vidéki közalkalmazotti kirándulásra.

Részt veszünk sport-, kulturális- és tanulmányi versenyeken (általános és speciális szakiskolában: labdarúgás, atlétika, kapkodd a lábad, játék határok nélkül, asztalitenisz, tavaszköszöntő fesztivál, kistérségi találkozó, százszorszép fesztivál).

Évente megyei asztalitenisz bajnokságot szervezünk.

Iskolaújságot szerkesztünk „Sulibarát” címmel.

Az alsó évfolyamokon anyák napi ünnepséget szervezünk.

Tanévzáró, ballagás – könyvjutalom az arra érdemes tanulóknak.

Nyári tábor szervezünk.

Az iskola környezeti nevelési programja

„A környezeti nevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntartható fejlődését. A fenntarthatóság pedagógiai gyakorlata feltételezi az egész életen át tartó tanulást, amelynek segítségével olyan tájékozott és tevékeny állampolgárok nevelődnek, akik kreatív, problémamegoldó gondolkodásmóddal rendelkeznek, eligazodnak a természet és a környezet, a társadalom, a jog és a gazdaság terén, és felelős elkötelezettséget vállalnak egyéni vagy közös tetteikben.”

NAT 243/2003. (XII.17.) Korm. rendelet

A környezeti nevelési program a nevelési program része. Így természetesen erre is vonatkoznak a pedagógiai programban meghatározott pedagógiai alapelvek, célok, feladatok, eszközök, eljárások.

Az iskolai környezeti nevelés során a gyerekeket felkészülnek környezetük megismerésére, tapasztalataik feldolgozására, valamint az élő és élettelen természet érdekeit is figyelembe vevő cselekvésre.

Ezért a környezeti nevelés:

megfelelően stabil és megújulásra képes érzelmi kapcsolatot alapoz és erősít meg az élő ill. élettelen környezettel;

kifejleszti a szándékot és képességet a környezet megismerésére;

felkelti az igényt, képessé tesz:

a környezet változásainak, jelzéseinek felfogására,

összefüggő rendszerben történő értelmezésére, a rendszerben felismerhető kapcsolatok megértésére,

a problémák megkeresésére, okainak megértésére,

kritikai és kreatív gondolkodás kialakítására, és ez által a lehetséges megoldások megkeresésére,

az egyén és a közösségi döntések felelősségének megértésére, vállalására környezeti kérdésekben,

a környezet érdekeit figyelembe vevő cselekvésre.”

A hazai jogszabályi háttér az Alkotmány környezet- és egészségvédelemmel kapcsolatos paragrafusaiából vezethető le:

18. § A Magyar Köztársaság elismeri és érvényesíti mindenki jogát az egészséges környezethez.

70. § A Magyar Köztársaság területén élőknek joga van a lehető legmagasabb szintű testi és lelki egészséghez.

Az Alkotmányban megfogalmazott alapelvek megvalósulását – többek között – az alábbi jogszabályok és intézkedések garantálják:

A Környezetvédelmi törvény (1995. évi LIII. törvény) 54. § 1. cikkelye szerint

„...minden állampolgárnak joga van a környezeti ismeretek megszerzésére és ismereteinek fejlesztésére”. Az ismeretek terjesztése és fejlesztése állami, illetve önkormányzati feladat.

Magyarország második Nemzeti Környezetvédelmi Programjában (2003-2008) önálló tematikus akcióprogram kapott helyet a környezettudatosság növelése érdekében.

A Nemzeti Fejlesztési Tervben a fenntarthatóságnak való megfelelés horizontális célként szerepel.

A Nemzeti Alaptantervről kiadott 243/2003. sz. kormányrendelet kiemelt fejlesztési feladatként definiálja a környezeti nevelést.

A környezeti nevelés programjának elkészítésekor figyelembe kell venni a következő közoktatási stratégiai célokat:

1. Az élethosszig tartó tanulás megalapozása a kulcskompetenciák fejlesztése révén
A környezetről szóló tudás megszerzése során a diákok életközeli helyzetekben gyakorolják, erősítik az élethosszig tartó tanulás képességének fejlesztési folyamatában is nélkülözhetetlen kompetenciáikat (pl. értő olvasás, tudományos adatgyűjtés és elemzés, információszerzés emberektől).

2. Az oktatás esélyegyenlőtlenségek mérséklése

A hagyományos óraszervezéstől eltérő tanulási formák sok lehetőséget adnak azon diákok érvényesülésére, fejlődésére, akiket a hagyományos tanórai keretekben nem, vagy csak kevéssé sikerül aktivizálni, fejleszteni. A környezeti nevelés módszertani kínálatában a sajátos nevelési igényű tanulókat jól segítő módszerek is fellelhetők.

3. Az oktatás minőségének fejlesztése

A környezeti nevelésben alkalmazott módszerek sokfélesége és nem hagyományos jellege elősegíti a tanítás-tanulás folyamatának módszertani megújulását.

4. A pedagógus szakma fejlődésének támogatása

A környezeti nevelés az egyik legdinamikusabban fejlődő területe a pedagógiai gyakorlatnak, így az avval való foglalkozás nagymértékben támogatja a pedagógusszakma fejlődését.

5. Az IKT (Információs és Kommunikációs Technológiák) alkalmazásának fejlesztése

A környezeti problémák globális és nemzetközi jellegéből következik, hogy már ma is számos információtechnológiára alapozott nemzetközi környezeti nevelési program, lehetőség áll a pedagógusok rendelkezésére. Mindezen programokba való bekapcsolódások nem csak az IKT-alkalmazások fejlesztését segíti elő a környezeti nevelés mellett, hanem – nemzetközi jellegük miatt – a nyelvtanulás előmozdítói is.

6. Az oktatás tárgyi feltételeinek javítása

A környezeti nevelési tevékenységekhez rendelkezésre álló pályázati források hozzásegítik az iskolát a tanulás tárgyi feltételeinek és környezetének javításához.

Az iskola működése környezeti nevelési szempontból

Az iskolában jelenleg a tantestület körülbelül egyharmada foglalkozik intenzíven környezeti-nevelési kérdésekkel.

A környezeti nevelés az a területe az iskolai életnek, ahol csak nagyon fokozatosan és lépésenként haladunk előre. A további munkában is szükség van az iskolavezetés, a tapasztaltabb és a fiatal kollégák együttműködésére.

A környezeti nevelés tanórákon kötelező óraszámra építve folyik, de átfogja a mindennapos munkát nem hagyományos tanórai keretben is.

A környezeti nevelés szinterei iskolánkban

Hagyományos tanórai szervezésben

A környezetvédelem tantárgy keretében helyileg kidolgozott tanterv alapján különböző módszereket használva adjuk át az ismereteket tanulóinknak. Fontos a szemléltetés, amely audiovizuális eszközökkel, informatikai úton és a közvetlen megtapasztalás során valósul meg.

A többi tantárgy keretében a tantárgyi témákhoz kapcsolódva is a környezeti neveléssel foglalkozunk.

Nem hagyományos tanórai keretben:

A tanév során minden osztály aktívan kiveszi a részét az iskolai termek rendben tartásában a napközi foglalkozások keretében.

Életvitel órákon az iskolaudvar és a kert rendben tartása szervezett módon, tanmenetbe épített program alapján történik.

Tanórán kívüli programokban

A tanulók rendszeresen végeznek a városi VÜZ Kft-vel karöltve társadalmi munkát (temetőtakarítás, játszóterek, parkok, városi strandok, Balaton-part gondozása, iskolakörnyék rendezése).

Évente szervezünk tábort a környezet megismerése és védelme kapcsán.

Különböző pályamunkákat (kézműves, rajz) készítünk a természet megóvásával kapcsolatos ötletek kivitelezésével. Különböző akciókban veszünk részt:

- egész éven át aludobozok gyűjtése
- évente egyszer, kétszer: papírgyűjtés, vashulladék gyűjtése, falomb eltakarítás az iskola környékén
- elemgyűjtés

Környezetünk értékeinek megismerése, megóvása érdekében múzeum-látogatásokat, osztálykirándulásokat, napi sétákat szervezünk, gyakran gyűjtőmunkával összekötve.

Erőforrások

A környezeti nevelési munkánk céljainak eléréséhez elengedhetetlen feltétel, hogy az iskolai élet résztvevői egymással, valamint külső intézményekkel, szervezetekkel jó munkakapcsolatot, együttműködést alakítsanak ki.

A résztvevők között kialakuló együttműködés egyben környezeti nevelési munkánk erőforrása is.

Kapcsolataink:

Keszthelyi Önkormányzat

Megyei Önkormányzat

VÜZ Kft

Iskolán belüli együttműködés

Tanárok

Az iskola minden pedagógusának feladata, hogy környezettudatos magatartásával, munkájával példaértékű legyen a tanulók számára.

Ahhoz, hogy az iskolai környezeti nevelés, illetve oktatás közös szemléletben és célokkal valósuljon meg, ki kell alakítanunk és tovább kell fejlesztenünk a munkaközösségek együttműködését.

Azoknak a kollégáknak, akik most kívánnak bekapcsolódni az iskolai környezeti nevelési munkába, a tapasztaltabb kollégák tanácsokat, javaslatokat adnak.

A közös munka áttekintése igazgatóhelyettesi feladat, a koordinátori szerepet a munkaközösség-vezetők és a környezetvédelmi tanár látja el.

Diákok

Az iskola minden diákjának feladata, hogy vigyázzon környezetére és figyelmeztesse társait a kultúrált magatartásra. Ebben kiemelkedő feladata van az iskolai diákönkormányzatnak, az osztályközösségeknek, valamint a környezet védelme iránt különösen érdeklődő és elkötelezett tanulókból álló diákcsoportnak.

Tanárok és diákok

A diákok a környezeti témákkal kapcsolatos ismereteiket a tanáraikkal való közös munka során tanórai és tanórán kívüli programok keretében sajátítják el. Iskolánkban nagy szerepe van a környezettudatos szemlélet kialakításának, táboroknak, a hulladékgyűjtési akcióknak, valamint a városi közmunkáknak. A diákok és tanárok együttműködése nélkülözhetetlen a környezetbarát iskolai környezet létrehozásában és megőrzésében is.

Tanárok és szülők

Az iskolai környezeti nevelés területén is nélkülözhetetlen a szülői ház és az iskola harmonikus együttműködése. Fontos, hogy a szülők megerősítsék gyermekükben azt a környezettudatos magatartást, amit iskolánk is közvetíteni kíván.

Nem pedagógus munkakörben foglalkoztatottak

Az iskola adminisztrációs és technikai dolgozói munkájukkal aktív részesei környezeti nevelési programunknak.

Az iskolai adminisztráció területén fontos feladatunk, hogy csökkentsük a felesleges papírfelhasználást (pl. féloldalas papírlapok használata, kicsinyített és kétoldalas fénymásolás, digitális információáramlás), folyamatosan gyűjtjük a hulladékpapírt és a kifogyott nyomtatópatront.

Példamutató, ha a tanulók látják, hogy az iskola épületének takarítása során környezetkímélő, az egészségre nem ártalmas tisztítószeret használunk. Ezek felkutatása és beszerzése az iskolai gondnok feladata.

Az iskolai szelektív hulladékgyűjtés továbbfejlesztéséhez a takarítók aktív, környezettudatos munkájára is szükség van.

Iskolán kívüli együttműködés**Fenntartó**

Mivel a fenntartó határozza meg az általa fenntartott intézmények profilját és költségvetését, ezért a fenntartóval való kölcsönös együttműködés – az iskola egész életén belül – a környezeti nevelési programunk megvalósítása szempontjából is fontos.

Az iskola igazgatójának a feladata, hogy a fenntartóval való egyeztetés során a lehető leghatékonyabb helyzet megteremtését elérje.

Célunk, hogy a fenntartó a kötelező támogatáson túl is finanszírozza az iskolai környezeti nevelési programokat.

Környezeti neveléssel is foglalkozó intézmények

A tanórai és a tanórán kívüli környezeti programot színesebbé és tartalmasabbá teszi a különböző intézmények meglátogatása, iskolánk számára ilyen szempontból kiemelkedően fontosak a múzeumok, az állatkertek és a nemzeti parkok. Ezeket a látogatásokat a tanórákon készítjük elő.

Minden tanulónak – iskolai tanulmányai során – legalább egy környezeti témájú intézménylátogatáson részt kell vennie. Az adott intézménnyel a kapcsolatot a munkaközösségek egy megbízott tagja tartja.

Hivatalos szervek

A hivatalos szervek egyik feladata annak ellenőrzése, hogy környezetvédelmi és egészségügyi szempontból megfelelően működik-e az iskola. Javaslatokra, véleményükre építeni kívánunk az iskolai környezet kialakításában.

Alapítvány

Az iskolai alapítvány – rászorultsági alapon – támogatja a tanulók nyári táborokban való részvételét. Lehetőség van azonban arra is, hogy a tábori munkához szükséges eszközök vásárlását az alapítvány anyagilag segítse.

Saját bevétel

Az iskolának teremkiadásból és szakképzési támogatásból van saját bevétele, melyek összege változó. A továbbiakban be kívánjuk vezetni azt a gyakorlatot, hogy az iskolai beszerzési egyeztetések során határozzuk meg, mekkora összeg fordítható a környezeti nevelési célokra. A pedagógusok kéréseit összegyűjtve a környezeti munkacsoport vezetője képviseli a megbeszéléseken a környezeti nevelési munka érdekeit.

Pályázat

A pályázat-megjelenések figyelése tantestületi feladat. Az igazgatóhelyettes tájékoztatja a kollégákat a pályázati lehetőségekről, és segít a pályázatok elkészítésében. Az elnyert összeget teljes egészében arra a területre kell fordítani, amire a kiírás szolt.

Az iskolai környezeti nevelés szemlélete

A diákok számára olyan oktatást kell az iskolánknak biztosítani, amelyben a szakmai képzésen kívül hangsúlyt kapnak az erkölcsi kérdések és a környezettudatos életmód.

Interaktív módszerek segítségével kreatív, együttműködésre alkalmas, felelős magatartást kialakító, döntéshozatalra, konfliktus-kezelésre és megoldásra képes készségeket kell kialakítanunk. Mindezek megkívánják az új értékek elfogadtatását, kialakítását, megszilárdítását és azok hagyománnyá válását.

A fenti célok csak úgy valósíthatók meg, ha hatékony tanulási, tanítási stratégiákat tudunk kialakítani.

Munkánk az iskolai élet sok területére terjed ki. Szemléletet csak úgy lehet formálni, ha minden tantárgyban és minden iskolán kívüli tevékenységben törekszünk arra, hogy diákjaink ne elszigetelt ismereteket szerezzenek, hanem egységes egészként lássák a természetet, s benne az embert.

Éves környezet-nevelési program:

- A környezeti nevelés módszereinek bemutatása
- Nyári táborok
- Osztályfőnöki órák környezetvédelmi témákban
- Aludobozok gyűjtése
- Temetők rendbetétele
- Balaton-part tisztántartása
- Szakórákon minden lehetőség megadása a környezeti nevelésre
- Környezeti problémák megismertetése az órákon
- Jeles napok megtartása

Módszerek

A környezeti nevelésben a hatékonyság növelése érdekében módszertani megújulásra van szükség.

Olyan módszereket kell választanunk, amelyek segítségével a környezeti nevelési céljainkat képesek leszünk megvalósítani. Ezek nem mindegyike ismert mindenki előtt, ezért olyan tanárképzést szervezünk, amelyen bemutatjuk az interaktív lehetőségeket.

Fontos, hogy ezeket mindenki saját maga is kipróbálja, mielőtt a diákokkal megismerteti. A foglalkozások, módszerek így válnak hitelessé.

Néhány, munkánk során alkalmazott módszercsoport:

- kooperatív (együttműködő) tanulási technikák
- játékok
- modellezés
- riportmódszer
- projektmódszer
- terepgyakorlat módszerek
- kreatív tevékenység
- közösségépítés
- művészi kifejezés

Tanesszközök

Az iskola rendelkezik azokkal az alapvető oktatási eszközökkel, szakkönyvekkel, amelyek a környezeti nevelési munkához szükségesek.

Folyamatosan pótolni kell az elhasználdott vegyszereket, eszközöket, valamint lépést tartva a fejlődéssel, új eszközöket kell beszerezni.

Iskolai környezet

Iskolánk 23 éve épült. Nagy területen, gyakorlókerttel, parkkal, sportpályával, játszótérrel van körülvéve, melynek kialakításában, állapotának fenntartásában az intézmény minden dolgozója és tanulója aktívan részt vesz.

Minőségfejlesztés

A szakmai tartalmakat a környezetvédelmi tantárgy helyi tantervébe építjük be, s ennek keretében kerülnek mérésre is.

A környezetvédelmi munkacsoport minden tanév elején írásos formában elkészíti az iskola éves környezeti nevelési munkaprogramját.

Továbbképzés

Iskolánk tanárai a továbbtanulási keretből központi nevelési tanár-továbbképzési programban is részt vesznek. A gyakorlott munkatársak környezeti nevelés témában tanár-továbbképzéseket tartanak.

A környezet megóvására, szépítésére, otthonossá tételére, igényes gondos alakítására való nevelésen túl a mindennapi problémák felismerése, életmódminták elemzése, a megoldások keresése is kiváló lehetőséget nyújt az együttes tevékenységek során a közösségépítésre, a személyes kapcsolatok kialakítására, elmélyítésére.

Az osztályfőnök összefogja a szaktárgyak idevágó, de a hagyományos tanórai kereteket megbontó tevékenységeit, például a fogyasztói társadalom problémáinak felismerését és megoldását segíti az iskolában. Ilyenek a táplálkozási szokások, a szemét kezelése, anyag- és energiatakarékosság. A közös tanulmányi kirándulások,

vetélkedők, különböző akciókban való közös részvétel is kiegészítheti és összefűzheti az egyes szaktárgyakat.

Az osztályfőnöki órák témájának kínálata akkor hatékony, ha az legalább egy, de inkább négy évre tervezett sokszínű szocializációs programnak felel meg. Tervezése az osztályban tanító valamennyi pedagógus együttgondolkodását kívánja meg.

Egészségnevelési program

A WHO az 1948-as alkotmányában kimondja: az egészség nem a betegség hiánya, hanem a testi, lelki, szociális jó-lét állapota. Nem passzív állapot, hanem folyamat. Az egészségfejlesztés az összes nem terápiás egészségjavító módszer gyűjtőfogalma, tehát magába foglalja:

A korszerű egészségnevelés

Az elsődleges prevenció

A mentálhigiéné, az egészségfejlesztő szervezetfejlesztés

Az öngyógyítás feladatait, módszereit

Az egészségfejlesztés az a folyamat, amely képessé teszi az embereket arra, hogy saját egészségüket felügyeljék, javítsák.

Az egészségnevelés – a WHO szerint – olyan, változatos kommunikációs formákat használó, tudatosan létrehozott tanulási lehetőségek összessége, amely az egészséggel kapcsolatos ismereteket, tudást és életkézségeket bővíti az egyén és a környezetében élők egészségének előmozdítása érdekében. A korszerű egészségnevelés egészség- és cselekvésorientált tevékenység.

Jogsabályi előírások:

A 28/2000. (IX. 21.) OM rendelet szerint „Az iskola helyi tantervébe – az osztályfőnöki nevelő és oktató munkához kapcsolódva – be kell építeni az egészséges életre nevelést, illetve egészségvédelmet szolgáló tananyagot, melynek időkerete az 5-12 évfolyamon nem lehet kevesebb tanévenként 10 tanórai foglalkozásnál.”

A közoktatásról szóló törvény (a 2003. évi LXIX tv.) 2003. évi módosítása (3.) bekezdése alapján: „Az iskola nevelési programjának részeként el kell készíteni az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési programját. Az iskola egészségnevelési programnak tartalmaznia kell az egészségfejlesztéssel összefüggő iskolai feladatokat, beleértve a mindennapi testedzés feladatainak végrehajtását szolgáló programot is. Az iskolai egészségnevelési program elkészítéséhez be kell szerezni az iskola-egészségügyi szolgálat véleményét.”

Az egészségnevelés célja, feladatai

Az iskola egészségnevelési terve érinti az iskola:

Pedagógiai programját

Helyi tantervét és

Szervezeti és Működési Szabályzatát

Az egészségnevelési program célja

Növekedjen az születéskor várható időtartam, valamint a betegségtől mentes életszakasz hossza és javuljon az életminőség.

A család mellett az iskola váljék az egészségfejlesztés kiemelkedő színterévé. Kedvező irányban változzék a közoktatás intézményrendszerének légköre

Az egészségfejlesztés iskolai feladata

a tárgyi feltételek megteremtése, amelyek az iskolákat biztonságossá és egyben az egészségfejlesztés alkalmas színterévé teszi

az integrált egészségfejlesztési tartalmak közvetítésének folyamatos és rendszeres biztosítása

a közoktatási intézmények minőségbiztosítási rendszerébe az egészségfejlesztési szempontok beépülésre kerüljenek
 a mindennapos egészségfejlesztő testmozgás lehetősége biztosítva legyen
 az iskolai egészségnevelési csoport létrehozása

Az egészségfejlesztő iskola

Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) szerint az egészségfejlesztő iskola folyamatosan fejleszti környezetét, ami elősegíti azt, hogy az iskola az élet, a tanulás és a munka egészséges színtere legyen.

Az egészségfejlesztő iskola ismérvei:

- Minden rendelkezésre álló módszerrel elősegíti a tanulók és a tantestület egészségének védelmét, az egészség és az eredményes tanulást és együttműködést alakít ki a pedagógiai, az egészségügyi, a gyermekvédelmi szakemberek, a szülők és a diákok között annak érdekében, hogy az iskola egészséges környezet legyen.
- Egészséges környezetet, iskolai egészségnevelést és iskolai egészségügyi szolgáltatásokat biztosít, ezekkel párhuzamosan együttműködik a helyi közösségek szakembereivel és hasonló programjaival, valamint az iskola személyzetét célzó egészségfejlesztési programokkal. Kiemelt jelentőséget tulajdonít az egészséges étkezésnek, a testedzésnek és a szabadidő hasznos eltöltésének, teret ad a társas támogatást, a lelki egészségfejlesztést és a tanácsadást biztosító programoknak.
- Olyan oktatási-nevelési gyakorlatot folytat, amely tekintetbe veszi a pedagógusok és a tanulók jólétét és méltóságát, többféle lehetőséget teremt a siker eléréséhez, elismeri az erőfeszítést, a szándékot és támogatja az egyéni előrelépést.
- Az iskola törekszik arra, hogy segítse diákjainak, az iskola személyzetének, a családoknak, valamint a helyi közösség tagjainak egészségük megőrzését. Együttműködik a helyi közösség vezetőivel, hogy utóbbiak megértésük: a közösség hogyan járulhat hozzá – vagy éppen hogyan hátráltathatja – az egészség fejlesztését és a tanulást.

Az egészségnevelés színterei

A gyerekek és a fiatalok hosszú éveket töltenek az iskolákban. Ebben az időszakban érdemi hatást lehet gyakorolni a személyiségfejlődésükre, mely nagyban meghatározza az életmódjukban később kialakuló szokásaikat, az életideálokat, preferenciák kialakítását.

Egészségnevelés színterei az iskola keretein belül:

Tanórán:

- önálló tantárgyként,
- más tantárgyba beépítve:
 - egészségnevelés-tartalmú tantárgyakban: biológia, testnevelés, háztartástan-életvitel, természetismeret, emberismeret,
 - nem egészségnevelés-tartalmú tantárgy, de beépíthetők az ismeretek: informatika, történelem, kémia, fizika,
 - nem egészségnevelés-tartalmú tantárgy, nehezebben illeszthető be magyar nyelv és irodalom, matematika, idegen nyelv, rajz, ének,
- osztályfőnöki óra keretén belül.

Tanórán kívül:

- szakköri foglalkozás,
- napközis foglalkozások,
- kollégiumi foglalkozások
- délutáni szabadidős foglalkozások,
- hétvégi iskolai programok (pl.: sportrendezvények, kulturális programok),
- egészségnap – egészség hét,
- kirándulások, erdei iskolák, túrák.

Az egészségesebb életmód kialakítására irányuló módszerek

Hagyományos egészségnevelés, felvilágosítás

A hagyományos egészségfejlesztés, felvilágosítás abból indul ki, hogy a több és helyes tudás helyes döntésekhez, az életvezetés helyes alakításához vezet.

Az egészségnevelési tananyagok az egészségkárosító magatartásformák veszélyeire hívják fel a figyelmet, valamint megoldásként a helyesnek vélt magatartásformákat kínálnak fel.

A hagyományos egészségnevelési elképzelés a hatékonyság érdekében gyakran fordul az elrettentő információk átadásának, bemutatásának eszközéhez.

Rizikócsoporthoz megközelítés

A korai szűrés eredményeként feltárt egészségi problémákkal, illetve sajátos háttérváltozókkal jellemezhető csoportokkal folytatott megelőző tevékenység (pl.: túlsúlyos személyek, magas vérnyomással élők, alkoholbetegek gyerekei stb.).

A rizikó csoportokra irányuló egészségfejlesztő tevékenység közvetlenül kapcsolódik a betegségmegelőzés, a prevenció gondolatához. Amennyiben megfelelő technika segítségével meg tudjuk állapítani, hogy kik a veszélyeztetettek valamely krónikus, nem fertőző betegség, vagy esetlegesen a szociális helyzetük szempontjából, akkor az ilyen sajátosságokkal rendelkező gyerekek számára ki lehet munkálni valamilyen betegségmegelőző programot, pl. sajátos étrendet, mozgásprogramot.

Fontos az iskolás gyermekek életkorához kötött kötelező szűrővizsgálatának rendszere, a túlsúllyal vagy mozgásszervi problémával küzdő gyermekek számára szervezett speciális táplálkozási tanácsadás és/vagy differenciált testi nevelés, gyógytestnevelés, úszás.

Érzelmi intelligenciát, társas kompetenciát, alkalmazkodást fokozó beavatkozások

Ennek a módszernek a lényege, hogy az egészségkárosító magatartásformák hátterében a személy konfliktuskezelési eszköztárának gyengeségei húzódnak meg. Ezért az egészségfejlesztési törekvéseknek a társas-érzelmi készségek fejlesztését kell célul kitűzniük. Az érzelmi nevelés jegyében születő és működő egészségfejlesztési programok az egészségfejlesztésben, mentálhigiénében képzett pedagógusok hiányában külső szakértők bevonásával törekednek arra, hogy szocializációs lehetőséget biztosítsanak a résztvevőknek, társas-kommunikációs készségeik fejlesztésére.

Például a serdülőkorú egészségfejlesztő vagy önismereti csoportfoglalkozások, amelyek csoportvezetésben képzett szakembert kívánnak.

Kortárshatások az egészségfejlesztésben

Ez a módszer a kortársak befolyásának szerepére helyezik a hangsúlyt. A serdülőkorú fiatalok számára a felnőttél lényegesen hitelesebb a kortárs, aki éppen ezért sokkal jelentékenyebb véleményformáló hatással is van.

Azok a programok, amelyek a kortárshatásokra építenek, és kiképzett kortárssegítők közvetítésével igyekeznek az egészségfejlesztés üzenetét a fiatalokhoz eljuttatni, és arra tanítja a fiatalokat, hogy tudjanak nemet mondani.

A képzett kortársak segíthetnek barátaiknak vagy osztálytársaiknak, de modell-szereplőként is képviselhetik, pl. a dohányzást ellenző kortárs norma kialakítását, illetve fennmaradását is.

Szintér programok

Ez a módszer abból indul ki, hogy az egészségi állapot nem kizárólagosan az egyén felelőssége, nem pusztán az egyéni készségektől és jártasságoktól függ, hanem jelentős szerepet játszanak a társas, a társadalmi és az ökológiai tényezők is.

A szintér programok, eltérően a rizikó csoportos megközelítéstől, a természetes „élőhelyen” találják meg célpontjukat. Ilyen szintér programnak tekinthető az egészséges iskolák mozgalma.

Közösségi alapú komplex egészségfejlesztő programok

A közösségi alapú programok nemcsak az élőhely azonosságát és életmód formáló szerepét veszik tekintetbe, hanem a tágabb értelmű politikai és társadalmi meghatározókat, realitásokat is.

Ezek a programok nemcsak a diákokkal és nemcsak az iskolával foglalkoznak, hanem többféle célcsoporttal.

Például:

- a helyi tömegkommunikáció (kábeltevé, helyi újság) segítségével a felnőttekhez eljuttatja az információkat,
- a háziorvoson keresztül elősegíti a dohányzás-leszoktató programokban történő részvételt,
- kortárssegítőkkal vagy éjszakai sportrendezvényekkel igyekeznek olyan fiatalokra is hatást gyakorolni, akik valamilyen oknál fogva kimaradtak az iskolából.

Lényeges, hogy a különböző akciókat egymással összehangolják, ugyanis csak ebben az esetben beszélhetünk komplex egészségfejlesztésről.

Egészségfejlesztő, egészségnevelő csoport létrehozása

A csoport tagjai a következők:

- iskolaigazgató vagy megbízottja,
- az egészségnevelő, aki feltehetően valamilyen célirányos továbbképzésben részt vett pedagógus,
- az iskolai drogügyi koordinátor,
- testnevelő,
- iskolaorvos,
- védőnő,
- iskolapszichológus,
- diákönkormányzat-vezető,
- gyermek- és ifjúságvédelmi felelős,
- szabadidő-szervező,
- szülői munkaközösség képviselője.

A segítő kapcsolatok szinterei

1. Szülők (család)

A szülők megfelelő tájékoztatás és információ-átadás után aktív részvételükkel tudják támogatni az iskola egészségfejlesztési programját.

2. Szülői munkaközösség, szülői szervezet(ek)

Az iskolai egészségfejlesztő program kialakításába be kell vonni a szülői munkaközösséget, és szükséges megnyerni támogatásukat.

3. Iskolaorvos, házi orvos, védőnő

Az iskola egészségügyi ellátásáról szóló jogszabály előírja, hogy minden iskolának legyen kijelölt orvosa, és védőnője, valamint a tanulók fogászati ellátását (szűrés és ellátás) végző kijelölt fogorvosa, akik a jogszabályban foglalt feladatokat az önkormányzattal és az Országos Egészségbiztosító Pénztárral kötött szerződés értelmében látják el.

Az iskolaorvos és a védőnő feladata:

- a tanulók életkorhoz kötött vizsgálata, amely magában foglalja a testi, érzelmi és intellektuális fejlődés követését és az érzékszervek vizsgálatát,
- adott esetben a tanulók elsősegélyben való részesítése,
- közreműködés az egészségügyi-járványügyi, a környezetegészségügyi, a táplálkozás egészségügyi és balesetvédelmi feladatok ellátásában az iskola vezetésével egyeztetve,
- felkérésre közreműködés az egészségügyi szakértői feladatokban.

Az iskola egészségügyi ellátás különösen a következő területeken tud ismereteket nyújtani:

- az életmód és betegség összefüggései,
- az iskola tanulói egészségi állapota, ennek alapján az „iskola diagnózis” kiegészítése, megoldási javaslatok,
- a serdülőkori változások ismerete, segítségnyújtás a serdülőkori érzelmi, magatartás, életmód és szexuális problémák, valamint krízisek megoldásában,
- környezet egészségügyi, közegészségügyi és táplálkozás egészségügyi kérdésekben,
- az iskolát övező település olyan lehetőségeinek ismerete, amelyek bevonhatók, segítségül hívhatók az iskolai egészségfejlesztésben.

4. Iskolapszichológus

A pszichológus a lelki eredetű problémák feldolgozásában segít a tanulóknak.

5. Gyermekjóléti szolgálatok, nevelési tanácsadók, családsegítők

A gyermekvédelmi munkában, valamint a konkrét államigazgatási ügyekben tudnak segítséget nyújtani a gyermekjóléti szolgálatok és a települési önkormányzatok más intézményeiben dolgozó segítő foglalkozású szakemberek.

6. Az ÁNTSZ megyei intézeteinek egészségfejlesztési szakembere és más egészségügyi intézmények, szervezetek

Az egészségügyi szakellátást igénylő esetekben a területileg illetékes kórházak és intézmények jelentik a segítő kapcsolatok színterét.

7. Rendvédelmi szervek

A rendőrkapitányságok ifjúságvédelmi munkatársai a bűnmegelőzési programok közös kimunkálásában, a tanári továbbképzéseken jogi, gyermek és ifjúságvédelmi, rendészeti, közlekedési témájú előadások tartásával tudnak segítséget nyújtani az iskolának.

Az egészségnevelés iskolai területei

Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területeknek az iskola pedagógiai rendszerébe, összes tevékenységébe be kell épülnie.

Ezek közé tartoznak az alábbiak:

- önmaguk és egészségi állapotuk ismerete,
- az egészséges testtartás, a mozgás fontossága,
- az értékek ismerete,
- az étkezés, a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe,
- a betegségek kialakulása és gyógyulási folyamata,
- a barátság, a párkapcsolatok, a szexualitás szerepe az egészségmegőrzésben,
- a személyes krízishelyzetek felismerése és kezelési stratégiák ismerete,
- a tanulás technikái,
- az idővel való gazdálkodás szerepe,
- a rizikóvállalás és határai,
- a szenvedélybetegségek elkerülése,
- a tanulási környezet alakítása.
- a természethez való viszony, az egészséges környezet jelentősége.

Az iskolai egészségnevelés összefügg a tanári magatartással, gondossággal, az intézmény szervezettségével.

Iskolai programok

Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos munka hatékonyságát az segíti, ha az iskola határozott tervvel rendelkezik.

Fontos, hogy a terv feladatokat és a megvalósításukat szolgáló tevékenységeket tartalmazzon olyan fontos területekre, mint

- az egészséges személyiségfejlődés elősegítése,
- az egészséges táplálkozás,
- a mindennapi testmozgás,
- a dohányzás, alkoholfogyasztás- és kábítószer használat megelőzése,
- a szexuális nevelés – már a pubertás időszakban, a nemi érés időpontját

Tanórai foglalkozások

A tanórai foglalkozások a következők:

1. Szaktárgyi órák témafeldolgozása

Minden tantárgynak van csatlakozási pontja az egészségfejlesztéssel. Ezekre a helyi tanterv tervezése során külön figyelmet érdemes fordítani.

2. Osztályfőnöki órák

Tanórán kívüli foglalkozások

A tanórán kívüli foglalkozások az alábbiak lehetnek:

1. Napközis foglalkozások

Ha jó a tervezés és az együttműködés a tanítók, szaktanárok és a napközis nevelő között, kitűnően egészítheti ki a tanórai programot, illetve a konkrét

esetfeldolgozást. A napközi kiváló helye a játékoknak, játékos gyakorlatoknak is.

2. Délutáni szabadidős foglalkozások

Sportprogramok, témával kapcsolatos filmvetítések, vetélkedők, versenyek, egyéb játékos programok, csoportfoglalkozások.

3. Egészségnap

Az iskola egészségét árfogó előre tervezett programok. Komoly szervezést, felkészülést igényelnek, több iskola is összefoghat az adott régión, megyén, településen belül.

4. Hétvégi iskolai program

Sportrendezvények, kulturális programok.

5. Kirándulások, erdei iskolák, túrák, sportprogramok

Tájékoztató fórumok

1. Szülői értekezlet, szülőcsoport számára szervezett fórum, tájékoztató

Lehet osztályszintű vagy iskolaszintű, ez utóbbi esetében színesíti a programot a külső előadó, pl. orvos, pszichológus, rendőrségek bűnmegelőzési osztályának szakembere stb.

2. Szakmai tanácskozások, tréningek

Elsősorban a tanárok felkészültségének fejlesztését szolgálja, de a diákokat is meg kell hívni, amikor csak engedi a program, illetve a téma.

Iskolán kívüli rendezvények

1. Kortárssegítő képzés

Az iskolai és az iskolán kívüli programok határesetek, mert az iskola tanulóit vonja be a kortársképzésbe, de a legtöbb helyen a felkészítés színtere nem az iskola, hanem a képző intézmény.

2. Kapcsolódás más szervezetek, intézmények programjaihoz

Módszerek

Leghatékonyabb az iskola saját ötleteire épülő, illetve önálló szervezésű programok (egymásra épülő rendezvénysorozatok), amelyeknek megvalósításában a tanárok, a diákok és a szülők egyaránt részt vesznek. Ezen kívül több tucat intézmény, szervezet, vállalkozás kínálja adaptált vagy saját fejlesztésű egészségfejlesztési programját.

- Az egészségfejlesztés szemléletének széleskörű elsajátítása az iskolában, meghívott előadó segítségével, pedagógusok, szülők, alkalmazottak, tanulók számára (egészségtan tanár más iskolából vagy egészségfejlesztésben szakirányú végzettséggel rendelkező szakember a szociális, egészségügyi területről, iskolaorvos, házi orvos, védőnő, ÁNTSZ, Kábítószer Egyeztető Fórum, vagy helyi civil szervezet munkatársa).
- Tegyük szebbé az iskola környezetét, pl.: rendezzünk versenyeket, készítsünk a tanulókkal, a témával kapcsolatos plakátokat, pontozzuk az osztálytermeket, faliújságon a témával kapcsolatos cikkeket, írásokat stb.
- Szervezzünk kirándulásokat, tegyük lehetővé a rendszeres testmozgást, a szülőket is vonjuk be ezekbe.
- Tekintsük át a tantárgyakat, és tegyük javaslatot, hogy az egyes tárgyakban miként jelenhet meg az egészségfejlesztés szemlélete.

- Ha nincs az egészségfejlesztésben képzett szakember, akkor a továbbképzésben való részvétel is egy fontos célkitűzés.
- Határozzák meg az ellenőrzés és értékelés módszereit. Ki, mit, mikor, milyen módszerrel ellenőrzi a célok megvalósítását.

Az iskolai testedzés programja

Az egészségfejlesztő iskolai testmozgás program célja a gyermekek egészséges testi-lelki fejlődésének elősegítése a testmozgás eszközeivel.

Az iskolai testnevelés és a sport keretei között az egészségnevelés, a szociális kompetenciák, a csapatmunka, valamint a társakkal történő kreatív együttműködés egyaránt fejleszhető.

Annak érdekében, hogy az egészségfejlesztő testmozgás hatékonyan megvalósuljon, az alábbi sajátos egészségügyi és pedagógiai szempontoknak kell teljesülniük:

- minden gyerek minden nap részt vesz a testmozgás-programban;
- minden testnevelési órán és minden egyéb testmozgási alkalmon megtörténik a keringési- és légző-rendszer megfelelő terhelése;
- minden testnevelési órán van gimnasztika, benne a biomechanikai helyes testtartás kialakítását és fenntartását szolgáló gyakorlatanyag és légzőtorna
- a testnevelési anyag egészében a gerinc- és ízületvédelem szabályainak betartása, külön figyelemmel a fittség mérések testhelyzeteire és az izomerősítések különböző testhelyzeteire;
- minden testnevelési óra és egyéb testmozgási alkalom örömet és sikerélményt jelent még az eltérő adottságú tanulóknak is;
- a testnevelés és a sport személyiségfejlesztő hatásai érvényesülnek a teljes testmozgás-programban;
- a testmozgás-program életmód-sportokat, életminőség-sportokat is megtanít (olyan sportokat, amelyeket egy életen át lehet folytatni az életminőség javítása érdekében);
- a testmozgás-program játékokat és táncot is tartalmaz.

A tanulók egészségének megóvása érdekében tanórai és tanórán kívüli tevékenységek során fokozottan figyelünk a higiénias szabályok betartására, a megfelelő öltözködésre, alapvető egészségmegőrző ismeretek közvetítésére. Az iskolai védőnő és az iskolaorvos (szerdai napokon) gondoskodik a tanulók egészségügyi vizsgálatáról. Koordinálják a szakorvosi ellátásokat, a továbbtanulás előtt szükséges vizsgálatok végzését, az oltások lebonyolítását.

A védőnő az iskolaorvossal együttműködve szervezi meg a vizsgálatok és védőoltások rendjét úgy, hogy a tanítási órákat legkevésbé zavarja.

Figyelemmel kíséri a tanulók higiéniáját, részt vesz a felvilágosító munkában, kapcsolatot teremt tanulóink családjával, a gyermek- és ifjúságvédővel tett családlátogatásokkor tanácsot ad a szülőknek a gyermekneveléssel kapcsolatos mindennemű problémáikban.

A gyerekek számára különböző témakörökben (pl. felnőtté válás, tisztálkodás, egészséges táplálkozás, szexuális élet és fogamzásgátlás, családalapítás, csecsemőgondozás, stb) tájékoztató és felvilágosító előadást tart

Iskolánk tanulói évente 2 alkalommal fogászati felülvizsgálaton vesznek részt, melyekre a megjelenéshez szükséges feltételekről a gyermekfelügyelők bevonásával az iskolavezetés gondoskodik.

A helyes életvezetési technikák, egészségmegóvás, higiénias szabályok kialakítása iskolán kívüli keretekben (pl. táborozás) is folyik.

Fizikai állapot felmérése

A diákok fizikai állapotának felmérésevel kapcsolatos tudnivalók

A közoktatásról szóló törvény 41. §-ának (5) bekezdéséből kimaradtak a tanulók fizikai állapotának mérésére vonatkozó, korábbi rendelkezések. A törvény szövegének módosítása azt jelenti, hogy a 48.§ (1) bek. b) pontja alapján a tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszereket az iskolának be kell építenie helyi tantervébe.

Az Oktatási Minisztérium 2001-ben minden iskolához eljuttatta a két legismertebb módszer használatát segítő segédanyagot, amely a Hungarofit és az Eurofit módszer leírását tartalmazta, valamint a két módszer alkalmazását és az eredmények feldolgozását segítő útmutatót és a Hungarofit tesztek helyi feldolgozását segítő számítógépes programot.

A szakmai munkaközösség az előzőekben leírtakat figyelembe véve, a Mini Hungarofit egyszerű vizsgálati módszert választotta, mely az általános fizikai teherbíró-képesség műszer nélküli mérését teszi lehetővé.

Mini Hungarofit: 7 éves kortól

(1 + 4 motorikus próbában elért teljesítmény alapján)

Aerob állóképesség mérése

2000 m síkfutás

Általános testi erő, erő-állóképesség mérése

Helyből távolugrás

(A láb dinamikus erejének mérése)

Hanyattfekvésből felülés

(A hasizom erő-állóképességének mérése)

Hasonfekvésből törzsemelés

(A hátizmok erő-állóképességének mérése)

Fekvőtámaszban karhajlítás és nyújtás

(A vállövi és a karizmok dinamikus erő-állóképességének mérése)

A próbarendszer belső szerkezeti egysége lehetővé teszi, hogy a négy próbában elért teljes ítmény alapján minősítsük a vizsgált tanulók izomerejének állapotát.

Évenkénti elvárható korrekciós átlagos fejlődési normák:

igen gyenge minősítés esetén 15-20 pont

(Ez akár 100 %-os önfejlődést jelenthet)

gyenge minősítés esetén 12-17 pont

(kb. 40-80 %-os önfejlődést jelenthet)

kifogásolható minősítés esetén 11-16 pont

(kb. 20-40 %-os önfejlődést jelenthet) közepes minősítés esetén 10-15 pont

(kb. 5-10 %-os önfejlődést jelenthet)

Várható eredmény

Olyan kiegyensúlyozott, fizikailag, mentálisan fegyelmezett fiatalok nevelése, akik munkaerőként és emberi értékeiket tekintve is meg tudják állni a helyüket az egyesült Európában.

Mindennapos testnevelés

A mindennapos testnevelés két fő részből tevődik össze:

1. Kötelező testnevelési óra
2. Nem kötelezően választható testi nevelést szolgáló foglalkozás:
Tömegsport keretében történő sportfoglalkozás.

Tánc és mozgásműveltséget fejlesztő foglalkozás.

Napközis foglalkozás keretében történő sportjátékok, és gyógytestnevelés

A heti 5 tanítási napra 3 testnevelés óra jut, melyek nincsenek tömbösítve, tehát a kötelező óraszám feletti kettő tanítási napon kell a tanulókat a lehető legnagyobb létszámmal bevonni a szervezett foglalkoztatások körébe.

A kötelező testnevelés a helyi tantervben meghatározottak alapján történik.

A tömegsporttal külön fejezet keretében foglalkozunk.

A tánc és mozgásműveltség oktatása-fejlesztése szakkör keretében történik. A foglalkozás népszerűségéhez nem fér kétség. A tanulók életkori sajátosságukból adódóan kedvelik a zenére végzett mozgásokat, koreográfiákat.

A napközis foglalkozást vezető pedagógusok feladatukkal összefüggésben ismerik a tanulók órarendjét, illetve a tanulók tanórán kívüli elfoglaltságát. Foglalkozások tervezésénél figyelembe veszik, mely tanulók nem vettek részt az adott napokon mozgásos foglalkozáson, és úgy alakítják a délutáni foglalkozás menetét, hogy mindenki mindennap vegyen részt valamilyen formában testmozgásban.

Tömegsport foglalkozások

Az intézményben tanuló diákok nevelési igényét figyelembe véve a tömegsport foglalkozások három alapvető célt szolgálnak:

tehetséggondozás,

felzárkóztatás,

integrációs készség kialakítása.

Egy tanulócsoportban lévő tanulók intellektuális képességei is nagy különbségeket mutatnak. A testi fejlettségben, fizikai képességekben legalább ekkora szóródás tapasztalható, de gyakoriak az ennél nagyobb eltérések is. Ennek okai nemcsak az eltérő életkorban keresendők, hanem az egyén biológiai és kronológiai korának asszinkronjából is adódhatnak. Továbbá meg kell állapítani, hogy vannak kiemelkedő képességű gyerekek is, amelyet az iskola tanulói által elért sporteredmények bizonyítanak.

A társadalmi beilleszkedés és a felnőtté válás során az oktatási rendszer elemei nagy hangsúlyt fektetnek a társas viszonyok helyes elsajátítására, néha túl nagy szerepet tulajdonítva az alá-fölrendelő viszony helyes kezelésére. Ez és a csoportokon belül tapasztalt spontán hierarchiák nem teszik lehetővé a tanulók számára, hogy a különböző tudású, azonos szinten tevékenykedő diákok megfelelően kezeljék egymás teljesítményét a közös cél érdekében. Ezt az együttműködő képességet alakíthatja ki a csapatsport oktatása.

A motivációs ingerküszöb sem érhető el mindenkinél a kötelező testnevelés órákon még a differenciált oktatás keretében sem. Ezért a felzárkóztatás többnyire nem az ismeretanyag gyakorlásával, megszilárdításával kell, hogy foglalkozzon, hanem az aktív pszichikai állapot megteremtésével. Mivel ezek a célok is mozgásos cselekvéssel érhetők el, így mind a koordinációs, mind a kondicionális képességek fejlődnek. Ez a foglalkoztatási forma lehetőséget biztosít arra, hogy felnőttként valamely megismert mozgásformát beépítse tevékenységi körébe, így alakítva ki saját egészség-megőrzési programját. Ötödik osztálytól a lányok és a fiúk testi fejlődésének eltérő üteme, továbbá az életkorra jellemző - a nemi jellegek kifejlődéséből adódó - pszichés változások miatt csoportbontás szükséges a sportfoglalkozások alkalmával. Természetesen vannak kivételek is, hiszen a 10-12 éveseknél a fiúk labdarúgó foglalkozásán részt vehetnek a lányok, illetve a lányok kosárlabda foglalkozásán a fiúk is.

Ezek alapján a tömegsport foglalkozás 5-8. évfolyamokon:

leány felzárkóztató foglalkozás, fiú felzárkóztató foglalkozás

leány csapatsport foglalkozás, fiú csapatsport foglalkozás

leány tehetséggyógyozó foglalkozás, fiú tehetséggyógyozó foglalkozás

Ezek alapján a tömegsport foglalkozás 9-10. ill. szakképző évfolyamokon:

leány felzárkóztató foglalkozás, fiú felzárkóztató foglalkozás

leány csapatsport foglalkozás, fiú csapatsport foglalkozás

leány tehetséggyógyozó foglalkozás, fiú tehetséggyógyozó foglalkozás

A tömegsport foglalkozások jelentős szerepet töltenek be a mindennapos testnevelés kialakításában. Hasznosságuk kihat egyéb tevékenységük sikerességére is.

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka ellenőrzési, mérési, értékelési, minőségbiztosítási rendszere

A nevelő-oktató munka az ellenőrzés, mérés és értékelés valamint a minőségbiztosítás összehangolt rendszere.

Az ellenőrzés

A belső ellenőrzés

Iskolánk, mint szervezet működését az idevonatkozó dokumentumaink határozzák meg. Ebből a szempontból irányadó az iskola belső ellenőrzési terve, amely az éves munkaterv részeként szerepel. A belső ellenőrzésben az iskolavezetése és/vagy az általuk illetve a fenntartó által felkért személyek vesznek részt.

A belső ellenőrzés területei

I. Pedagógia	II. Tanügyigazgatás	III. Munkáltatói feladatok	IV. Gazdálkodás	V. PR-tevékenység	VI. Egyéb
Lásd alábbi táblázat	Naplók, anyakönyvek Ellenőrzők, tájékoztató füzetek, dolgozat füzetek Statisztika Tantárgyfelosztás, órarend Mulasztások pontos jelölése, összesítése hetente, havonta, félévente Beiskolázás Beiratkozás Vizsgák szervezése Tanév rendje	Átruházható jogkörök ellenőrzése vezetőik, helyettesek, munkaközösség vezetőik) Személyzeti munka (besorolás, átsorolás, megbízás, jutalmazás) Munkaidő pontos betartása Technikai dolgozók munkavégzése Pályakezdő kollégák Új kollégák	Beszerzések Eszközök nyilvántartása és karbantartása, pótlása, állaga Szakleltárak Karbantartás Étrend összeállítása Biztonságtechnikai előírások betartása Túlóra, helyettesítés elszámolása besorolások	Az iskola közéleti tevékenysége Az iskola menedzselése Kapcsolattartás más intézményekkel, szervezetekkel, alapítványokkal Pályázatokon való részvétel, ennek eredményessége	Munka-, tűz- és vagyonvédelem Rendszeres orvosi ellátás megszervezése és biztosítása Tanuló- és gyermekbalesetek megelőzése Ügyeletek Dekoráció Tantermek, illemhelyek, folyosók, öltözők, szertárak, udvar, konyha, kollégiumi szobák tisztasága

A pedagógiai ellenőrzés szinterei

A nevelő-oktató munka eredményességének ellenőrzése	Iskolán kívüli tevékenységek és kapcsolatrendszerek	Minőségfejlesztés	Pedagógiai attitűdök, módszerek, eljárások	Egyéb
<p>Tanítás – tanulás folyamata, feltételrendszere.</p> <p>Tanulói teljesítmények.</p> <p>A tanulók neveltségi szintje.</p> <p>Tanulói attitűdök.</p> <p>A nevelők tevékenységének eredményessége.</p> <p>Dokumentumok (pl. tanmenet) ellenőrzése</p> <p>Taneszköz, tankönyv kiválasztása és felhasználása, gazdaságossága</p> <p>Rendezvények, ünnepségek</p>	<p>Kirándulás</p> <p>DÖK</p> <p>Iskolaszék</p> <p>Közművelődési intézmény (műv. központ, városi könyvtár stb.)</p> <p>Fogadóórák, szülői értekezletek</p>	<p>Tanulói szokásrendszer</p> <p>Értékelés (osztályzatok aránya, szülői tájékoztatás)</p> <p>Mérések vizsgálatok (tantárgyi, neveltségi szintfelmérés, attitűd vizsgálat)</p> <p>Partneri elégedettség mérése</p> <p>Belső szabályzók betartásának ellenőrzése</p>	<p>Szociális érzékenység</p> <p>Empátia</p> <p>Bánásmód</p> <p>Pozitív értékelés</p>	<p>Gyermekvédelem</p> <p>Továbbtanulás</p> <p>Beiskolázás</p> <p>Ügyeleti rendszer</p> <p>Házirend</p> <p>Tanítás nélküli munkanapok felhasználása</p> <p>Továbbképzésen való részvétel ellenőrzése</p> <p>Az iskolai munkaközösségek működése</p> <p>Védőnői tevékenység</p>

Az ellenőrzésben a következő szempontokat tartjuk irányadónak:

- Az ellenőrzés legyen tényszerű és objektív.
- Legyen folyamatos és tervezett.
- Tartsa tiszteletben a pedagógiai önállóságot.
- Kövesse az iskolai nevelés sajátos menetét
- Terjedjen ki az iskola egész működésére.
- Legyen nyílt és demokratikus.
- Írásban rögzített legyen, az érintett felek tudomásával.

A pedagógiai munka éves ellenőrzési terve

Jelmagyarázat: ☺ ig., 🔔 ig.h., ✍ mk. vezető

Az ellenőrzés területei	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
Tanmenetek		✍	☺									
Munkatervek		☺										
Naplók (haladási és osztályozási rész)			🔔			🔔				☺		
Ellenőrzők				✍		✍			🔔			
Anyakönyvek, bizonyítványok		🔔									☺	
Füzetek vezetése					✍				🔔✍			
Taneszközök, tankönyvek kiválasztása						🔔✍						
Óralátogatások	Folyamatos ☺🔔✍											
Napközis foglalkozások, tanulószoba				🔔			🔔		☺			
Szakkörök, korrepetálás				✍		🔔	☺			✍		
Pályakezdő pedagógusok		✍		☺			🔔✍					
Új kollégák				🔔✍				🔔		✍		
Osztályfőnöki munkaközösség	☺								☺			
Szülői értekezlet, fogadóóra		☺					🔔					
A mk tervekben szereplő feladatok megvalósítása					🔔					🔔		
Mérések									✍🔔	✍🔔		

szervezése												
Beiskolázás (nyílt nap, beiratkozás)	☺🔔						☺✍	☺✍	🔔			
Továbbtanulások előkészítése						☺			☺			
Pályázatokon való részvétel	Folyamatos☺											
Rendezvények, ünnepek		☺	🔔		☺			🔔		🔔	🔔	
Versenyek						🔔	✍	✍	✍	☺		
Tábor	🔔	🔔				🔔				🔔	🔔	☺
Tanulói szokásrendszer	Folyamatos🔔☺✍											
Ügyeleti rend	Folyamatos 🔔 és DÖK vez.											
DÖK programjai			🔔			☺			☺			
Átruházott ellenőrzési jogkörök	Folyamatos☺											

A pedagógusok munkájának ellenőrzése

Végzik: igazgató, vezető helyettesek, munkaközösség-vezetők, valamint a felkért külső szakértők.

Területei:

- a nevelő-oktató munka színvonala a tanítási órákon
- felkészülés, tervező munka
- az óra felépítése, szervezése
- alkalmazott módszerek
- a tanulók ellenőrzése, értékelése
- a tanulók munkája, magatartása
- a pedagógus egyénisége
- felzárkóztatás, tehetséggondozás
- tanórán kívüli foglalkozások szervezése, ezeken való részvétel.
- a tanulók továbbtanulásának segítése, irányítása.
- tanterem és folyosó dekoráció.
- tanár – diák kapcsolat.
- tanár – szülő kapcsolat.
- diákönkormányzat munkájának segítése.

Az ellenőrzést az igazgató hangolja össze és a belső ellenőrzési tervben rögzítettek szerinti ütemezésben történik.

A tanulók munkájának ellenőrzése

Célja az eredményesség és a hatékonyság biztosítása, a partneri igényeknek való megfelelés. Folyamatosan történik az iskolai munkaterv alapján.

Végzik az iskola pedagógusai, szaktanácsadók, szakértők.

Területei:

A tanulók értékválasztása, jellemvonása.

A helyi tantervben előírt követelmények teljesítésének szintje.

Az osztályközösségben végzett tevékenysége.

Viselkedése, magatartása, fegyelmezettsége.

Az ellenőrzési rendszer kidolgozásakor meghatározandó, hogy ki, kit, mikor, mit és hogyan végzi az ellenőrzést. Minden tanévre az alábbi kitöltött ellenőrzési terv iskolai munkaterv mellékletét fogja képezni.

Hospitálási terv

Az ellenőrzést végző személy	Az ellenőrzött személy	Az ellenőrzés tárgya	Az ellenőrzés módszere	Az ellenőrzés ideje
<i>KI?</i>	<i>KIT? KIKET?</i>	<i>MIT?</i>	<i>HOGYAN?</i>	<i>MIKOR?</i>

A mérés, értékelés

Az iskolai munka **értékelésének** folyamatosnak kell lennie, szervesen kell illeszkednie minden munkafolyamatba. Ezért a tanítási-tanulási folyamat állandó figyeléséről, nyomon követéséről, illetve a jobbítására irányuló törekvésről van szó.

Az értékelés alapelvei

Terjedjen ki az iskolai élet egészére (egyénekre és közösségekre is)

Legyen folyamatba ágyazott, kiszámítható, megalapozott

Törekedjen az objektivitásra, komplexitásra, igazságosságra

Személyre, közösségre szólóan ösztönözzön, fejlesztő szándékú legyen

Az értékelés az iskolában elfogadott követelményrendszerre épüljön, biztosítva a követelmények nyilvánosságát (SZMSZ, Házirend, Munkaköri leírások, Tantervi követelmények stb.)

Az iskolai munka értékelésének céljai

Minőségbiztosítás az iskolai munka minden szintjén és területén

Eredményességre törekvés a személyiségfejlesztésben, a vizsgákra való felkészítésben, a továbbtanulásban és szakmaszerzésben stb.

Motiváció (tanulói, tanári, szülői)

Kontroll (ellenőrzés, korrekció)

Jövőkép-alakítás

Az értékelési területeket meghatározó iskolai folyamatok

A tanulók tanulásvezetése (pedagógiai menedzsment)

Tantervfejlesztés, (tantárgyi) módszertan, tanítási folyamat

Tantárgyi eredményesség

Tanulói személyiségfejlesztés, szocializáció
 Értékelési folyamatok
 Képzés és innováció (vezetésfejlesztés, személyiségfejlesztés)
 Iskolai szervezete fejlesztés
 Marketing (elégedettségi vizsgálatok, reklámtevékenység, stb.)

A pedagógiai program megvalósulásának szabályozása

Szakmai munkaközösség-vezetők ellenőrzésével
 Az iskolavezetés ellenőrzésével, értékelésével
 Külső szakértők szakmai segítségével
 Megyei mérési központok által biztosított feladatlapok segítségével
 A pedagógiai program beválása során észlelt hibákat saját erőből kijavítjuk, szakértők bevonásával.

A pedagógiai mérési, értékelési rendszer szintjei:

- a tanulók értékelése
- a tanítási-tanulási folyamat értékelése
- egy-egy osztály, csoport értékelése
- az iskola pedagógiai munkájának értékelése

A „bemeneti” mérések képezik a viszonyítási alapot, ezek tantárgyi vonatkozásainak már vannak hagyományai az iskolában. A tantárgyi tudás oldala a belső vizsgák és értékelésük.

A tanulói személyiséget érintő „mérések” kidolgozása és lebonyolítása jóval nehezebb feladatot jelent. Az értékelés az ellenőrzés tapasztalataira épül, vele szoros egységet alkot. Az értékelésben fontos szerepet játszanak a visszajelzések. A visszajelzés irányul:

- az eredményekre (tanulókra, családra)
- a tanulási-nevelési folyamatra
- a célrendszerre

Mérési, értékelési területek:

- önértékelés
- a pedagógiai programba foglalt nevelési-oktatási célok teljesülésének eredményei
- a kimeneti eredményesség mérése
- tanári munka értékelése
- a vezetés értékelése
- a szervezet működésének értékelése (pl. nevelőtestület, nyilvánosság, információs rendszer, kommunikáció)
- viszonyok (tanulói, szülői, tanári jogok)
- eszközök (tanterv, tankönyv, taneszközök kiválasztásának elvi érvényesülése)
- feltételrendszer (gazdasági, technikai, humán)

A mérési, értékelési folyamat részei:

- adatgyűjtés, információ-feldolgozás
- az információk értelmezése
- a nevelési-oktatási folyamatok korrekciója

Az iskola belső ellenőrzési, értékelési és minőségbiztosítási rendszerének kialakítási, fejlesztési elképzeléseit az oktatási kormányzat törekvéseivel összhangban kívánjuk megvalósítani. Iskolánk 2002 januárjában megkezdte a közoktatási minőségfejlesztési program kiépítését. A Comenius 2000 Minőségfejlesztési Program Intézményi I modell kiépítése megvalósult, ennek keretében az itt **megfogalmazott alapelvek alapján** alakítjuk ki az iskola ellenőrzési, mérési,

értékelési és minőségbiztosítási rendszerét. A mérésekre minden tanév végén sort kerítünk.

A tanulók értékelése

A tanulmányi munka értékelése

Az értékelés alapelvei

- sokoldalú, tervezett és megbízható legyen
- személyre szóló legyen
- fejlesztő, ösztönző jellegű legyen
- ne legyen megtorló, fegyelmező jellegű
- folyamatosságot biztosítson
- az iskolai (munkaközösségi) követelményrendszerre épüljön
- biztosítsa a szóbeli és írásbeli értékelés egészséges arányát
- legyen tárgyyszerű (mik az erős pontok, melyek a gyengeségek, hogyan lehetséges a javítás)
- félelemmentes légkörben történjen
- ismert legyen a követelményrendszer tanár, diák és szülő előtt.

Ahhoz hogy alapelveink megvalósulhassanak, a tanév elején az egyes tantárgyak követelményeit, illetve minden téma megkezdése előtt világosan meg kell fogalmazni és a tanulók tudomására kell hozni. Az egyes tantárgyak egységes iskolai követelményrendszerét minden tanár köteles betartani.

Az értékelés formái

Szóbeli értékelés történik

a tanítási órákon, ahol a tanár folyamatosan megerősít, korigál, segít, tanácsot ad
 a tanár megragadja a tanórán kívüli lehetőségeket is
 a szaktanárok által az évközi érdemjegyek és az osztályzatok megállapításakor
 a fogadó órákon
 a szülői értekezleten az osztályfőnökök által
 az osztályfőnök az osztályban tanító tanárok véleményét is közvetíti a magatartás- és szorgalom jegyek kapcsán
 az osztályfőnök által a naplók és ellenőrzők havi felülvizsgálatakor
 az iskola által szervezett programok értékelésekor (kirándulás, színházlátogatás, iskolai műsorok, vetélkedők stb. kapcsán)
 a tantestület előtt
 az igazgató vagy az igazgatóhelyettesek által (kiemelkedő eredmények, illetve fegyelmi vétségek kapcsán)

Szöveges értékelés írásban

a szaktanár vagy az osztályfőnök által szükség esetén (kiemelkedő teljesítmények illetve problémás tanulók)
 dicséretesek illetve elmarasztalások beírása az ellenőrző könyvbe
 a szaktanárok dolgozatokra írott véleményei
 külső felkérésre készített minősítések, vélemények (gyermekvédelem, rendőrség, bíróság, pályázatok stb.)

Értékelés és minősítés

a szaktanárok minden tanév első óráján a tantárgy követelményrendszere mellett ismertetik saját értékelési rendszerüket
 a szaktanárok a tanulók teljesítményeit tanév közben érdemjegyekkel értékelik (1-től 5-ig), félévkor és a tanév végén osztályzatokkal minősítik. (jeles, jó, közepes, elégséges, elégtelen)
 a tanév végén az egész tanévben nyújtott teljesítményt értékeljük
 a félévi osztályzat az ellenőrző könyvbe, az év végi a bizonyítványba kerül
 a szóbeli feleletek értékelésénél a nyelvi kifejezőképesség is szempont
 a tanórai aktivitást és a plusz munkákat is értékeljük
 az érdemjegyek minimális száma félévente: három az a tanuló, aki hiányzásai miatt nem osztályozható, a törvényben előírt módon osztályozó vizsgát tehet.

Az értékelés nyilvános fórumai

házi versenyek és vetélkedők
 bemutatóórák
 speciális tantárgyi felmérések lehetősége külső, illetve belső szervezésben
 értékelés az egész diákközösség előtt (tanévzáró, tanévnyitó ünnepélyek, iskolai rendezvények)
 értékelés a nevelőtestület előtt (tantestületi értekezletek, iskolai események)

Vizsgák

A szakmai vizsgát vizsgaszabályzat szabályozza. Helyi tantervünk határozza meg azokat a tárgyakat, amelyeket a 11. és 12. évfolyamokon a tanulóknak tanulniuk kell. Az osztályozó, javító, pótló- stb.. vizsgákat, beszámolókat évente két alkalommal a tanév végén, illetve az első félév lezárása előtt bonyolítja iskolánk.
 A szakmai vizsgák rendjét központilag határozták meg, így azokat a törvényekben előírt módon az OKJ alapján kell végrehajtani.

Kiemelkedő teljesítmények elismerése

A jutalmazás alapja

kimagasló tanulmányi eredmény
 jó tanulmányi eredmény, egy vagy több tantárgyból kimagasló teljesítmény
 közösségért végzett tevékenység
 diákkörben kiemelkedő színvonalú szereplés
 kiemelkedő sport- és/vagy kulturálisteljesítmény
 minden olyan tevékenység, amely az iskola hírnevét öregbíti

A jutalmazás formái

- írásbeli szaktanári, illetve osztályfőnöki dicséret
- igazgatói írásbeli dicséret
- az egész tanévben végzett kiemelkedő munkáért a bizonyítványba is beírt dicséret
- oklevelek
- egyéb egyéni és csoportos jutalmak

A magatartás és szorgalom minősítési rendszere

Alapelvek

Iskolánk arra törekszik, hogy az intézmény tanulóinak magatartása megfeleljen mindazon elvárásoknak, melyeket egyrészt a közösségi magatartás szabályai, másrészt a társadalmi normák támasztanak. Ezért az iskola nevelőtestülete a szülői

szervezetekkel és a diákönkormányzattal együttműködve a házirendben kidolgozta a tanulók magatartásával kapcsolatos elvárásait is a következőkben:

tanáraikkal együtt dolgozzanak iskolánk jó hírvének öregbítésén,
vigyázzanak maguk és társaik testi épségére, tulajdonára,
óvják és védjék az iskola vagyontárgyait,
társas életükben tartásuk be a kulturált viselkedés szabályait,
iskolai rendezvényeken, tanórákon, az órai szünetekben magatartásuk,
viselkedésük legyen kulturált,
legyenek udvariasak, előzékenyek,
tiszteletet és megbecsülést tanúsítsanak tanáraik, az iskola dolgozóit és
tanulótársaikkal szemben,
a tanítási óráról csak indokolt esetben, hiányzásának okát igazolva, maradjon
távol

minden tanuló igyekezzen megismerni iskolánk múltját, ápolja hagyományait,
Az értékelés helyi rendszerén belül a magatartás és a szorgalom értékelésekor
kiemelt fontosságúnak tartjuk az alábbiakat:

segítse az iskola nevelési és oktatási céljainak elérését
segítse a tanuló önismeretének fejlődését, adjon lehetőséget az önnevelésre
is
az értékelés általában a tanuló iskolai tevékenységére vonatkozzon
mindig legyen személyre szabott

A magatartás és szorgalom értékelésének módja:

Az osztályfőnök összegzi az osztály és a kollégák javaslatát. Végleges döntést az osztályfőnök hoz. Ha nem sikerül közös minősítést kialakítani, az osztályfőnök az osztályozó konferencia segítségét kérheti. A tanulók magatartását és szorgalmát félévkor és év végén osztályzattal minősítjük. Az év végi minősítés az egész tanévről szól.

A magatartás értékelése

Az értékelés szempontjai:

Megfelelés az iskolai követelményeknek

A házirend, az iskolai követelmények ismerete, azok betartása és betarttatása szükség esetén aktív kiállás a rendbontók, fegyelmezetlenek ellen, az iskolai viselkedés szabályainak megtartásáért

A közösséghez és annak tagjaihoz való viszony

Beilleszkedés a közösségbe, mások beilleszkedésének elősegítése, aktív szerepvállalás a közösség előtt álló feladatok megoldásában, segítőkészség a problémák feltárásában és megoldásában

Megfelelés az általános viselkedési normáknak megfelelően

Udvarias, figyelmes viselkedés és kulturált hangneme minden körülmények között

Az értékelés módja:

PÉLDÁS magatartású az a tanuló, aki az elbírálás minden szempontjának következetesen megfelel. Nincs írásbeli osztályfőnöki figyelmeztetése, nincs egyetlen igazolatlan órája sem. Tanáraival, az iskola dolgozóival és tanulótársaival szembeni viselkedése és hangneme kifogástalan. Követelmény a jó órai magatartás és az órákon tanúsított aktív közreműködés is. Az osztályközösség életére

véleményével, javaslataival, tetteivel pozitív hatást gyakorol. Megbízható, szívesen vállal feladatokat, s azokat megbízhatóan teljesíti.

JÓ magatartású az a tanuló, aki kisebb hiányosságok, kifogások mellett felel meg az elbírálás szempontjainak.

A tanítási órákon kifogástalan viselkedésű, az osztályközösségbe jól beilleszkedik, de annak alakítására különösebb befolyást nem gyakorol. Maga ugyan nem kezdeményez, de a kapott feladatot teljesíti. Igazolatlan mulasztása nem haladja meg a három órát.

VÁLTOZÓ magatartású az a tanuló, aki nem képes a követelményeknek folyamatosan megfelelni.

Magatartásával nem árt ugyan a közösségnek, de számítani nem lehet rá, mert megnyilvánulásai megbízhatatlanok, a követelményeket csak többé-kevésbé teljesíti. Hangneme társaival, tanáraival esetenként udvariatlan, viselkedése kifogásolható. Véleményével az osztályközösséget inkább negatív irányban befolyásolja. Igazolatlan mulasztása 4 – 10 óra, legfeljebb fegyelmező intézkedésben részesült.

ROSSZ magatartású az a tanuló, aki a követelményeknek sorozatosan nem felel meg, vagy a magatartásával kapcsolatban olyan súlyos kifogás merült fel, hogy igazgatói intézésben, vagy fegyelmi eljárásban büntetésben részesült. Igazolatlan mulasztása meghaladja a 10 órát.

A magatartásjegyek kialakításának rendszerében tükröződik az a határozott, társadalmi szinten is jelentkező igény, mely olyan munkatársakra alapoz, akik az ügyfelekkel és munkatársaikkal intelligensek, kulturált kapcsolatot tudnak kialakítani, munkájuk végzése során pedig megbízhatóak és kötelességtudóak.

A szorgalom értékelése

Az oktató munka hatékonyságának elengedhetetlen feltétele az egyenletes teljesítmény megkövetelése mind az elméleti, mind a szakmai tárgyakban.

A szorgalmat minősítő osztályzat fokozatainak megállapításában a legfőbb megkülönböztető vonás az, hogy a tanulóra mennyire jellemző a tanulmányi rendszeresség, a kötelességtudás és az érdeklődés. A szorgalom jegyek megállapításakor viszont nem minden esetben lehet a teljesítmény függvényében minősíteni. Figyelembe kell venni:

- az egyes tantárgyak sajátosságait s a tanulók eltérő egyéni képességéhez viszonyított teljesítményét is,
- a fejlődés irányát, a tanuló törekvéseit, egyéniségét és körülményeit, vitás esetben a két érdemjegy közül azt kapja a tanuló, amivel nagyobb nevelő hatást érünk el.

Az iskolai házirend a tanulók tanulmányi, szakmai teljesítményével kapcsolatos elvárásokat a következőkben rögzíti:

- a tanuló megfelelő általános műveltséget és minél magasabb szintű szakmai felkészültséget szerezzen,
- vegyen részt a kötelező és választott foglalkozásokon és szakmai gyakorlatokon,
- rendszeres munkával tegyen eleget tanulmányi kötelezettségeinek, képességeit szorgalmával igyekezzon gyarapítani.

A szorgalom értékelésének szempontjai:

A motiváltság

- a tudás megszerzésének igénye
- az egyéni képességeknek megfelelő teljesítmény

A tanulási folyamat

- jó idő és munkaszervezés
- kötelességtudó, pontos, megbízható, önálló munkavégzés
- fegyelmezett, aktív tanórai tevékenység

Többletek (tanulmányi versenyek, szakkörök, pályázatok)

Az értékelés módja:

Egy tantárgyi bukás nem kizáró oka (a példás kivételével) egyetlen szorgalmi minősítésnek sem, az osztályfőnök mérlegeli a bukás körülményeit.

Kettő vagy több tantárgyi bukás esetén a szorgalom minősítése változónál jobb nem lehet.

PÉLDÁS szorgalmú az a tanuló, aki a fenti követelményeknek maradéktalanul megfelel. Tanulmányi munkájában a tudás megszerzésének igénye nyilvánul meg és ennek érdekében céltudatosan, ésszerűen szervezi meg munkáját. Munkavégzése pontos, megbízható, a tantárgyi feladatokat pontosan teljesíti. Határozott érdeklődése van, ebben az irányban önkéntesen többletfeladatot is vállal.

JÓ szorgalmú az a tanuló, aki a követelményeket általában teljesíti, de képességei alapján néhány területen még fejlődnie kell. Az órákra lelkiismeretesen felkészül, rendszeresen, megbízhatóan dolgozik, de adottságai révén többre is képes lenne.

VÁLTOZÓ szorgalmú az a tanuló, aki nem képes a követelményeknek folyamatosan megfelelni. Tanulmányi munkájában ingadozó teljesítményt nyújt, időszakonként dolgozik, máskor figyelmetlen, pontatlan. Eredményei emiatt változóak, tükrözik a rendszertelenséget.

HANYAG az a tanuló, aki nem is próbál megfelelni a követelményeknek. Több tantárgyból sikertelen tanulmányi munkájának megbízhatatlansága miatt, feladatait rendszeresen nem végzi el, érdektelenséget mutat.

A pedagógusok értékelése

A teljesítményértékelés alapelvei

- Az értékeltek által elfogadott normarendszer alapján történjen
- Az értékelést tényanyag támassza alá
- Személyre szóló legyen
- Ösztönző hatású legyen
- A fejlesztés, a korrekció követhető legyen
- A munkaértékelés humánus légkörben történjen

Célok

- A minőségbiztosítás folyamatossága
- Az önértékelési képesség fejlesztése
- A szakmai pályaterv, karriertervezés elősegítése
- Az egyéni és szervezeti célok összehangolása
- A belső kommunikáció felgyorsítása
- A probléma- és konfliktuskezelés javítása

A teljesítményértékelés területei

- Tanári személyiség
- Tanítás
- Nevelés
- Eredményesség
- Munkafegyelem
- Többletek
- Emberi kapcsolatok, kommunikáció
- Az iskolai szervezethez való kötődés, rendszerszemlélet
- Vezetés, tantestületi képviselő

Az igazgató munkájának tantestületi véleményezése

igazgatói ciklusok végén

Területei:

- vezetői készségek
- az iskolai munka irányítása
- az iskola menedzselése
- az iskolai légkör
- az igazgatói pályázat teljesítése

A nem pedagógus munkatársak munkájának értékelése

A teljesítményértékelés területei:

A szakmai munka minősége

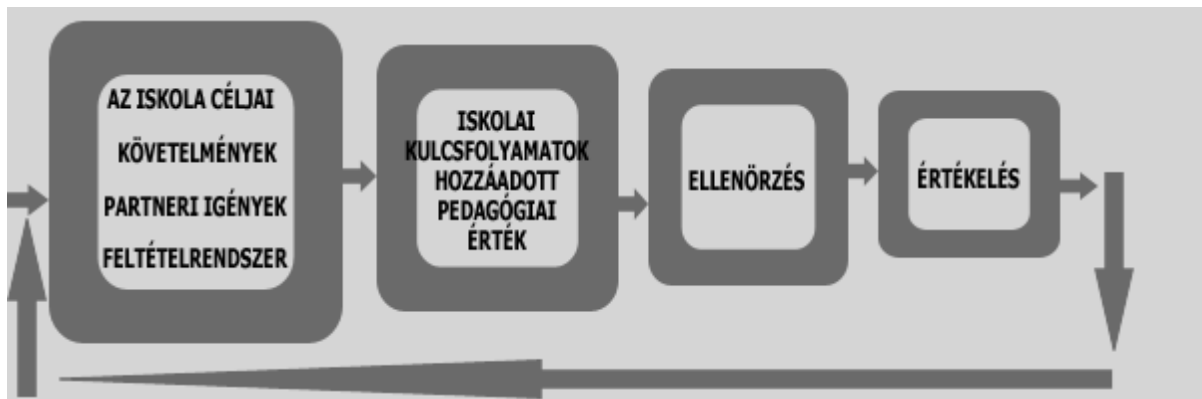
Munkafegyelem

Emberi kapcsolatok, kommunikáció

Mit? (Kit?)	Ki?	Milyen rendszerességgel?	Milyen formában?
<i>Amit értékelnünk kell</i>	<i>akik értékelik</i>	<i>az értékelés rendszeressége</i>	<i>az értékelés formája</i>
Pedagógiai programunk	iskolavezetés	évente	írásban
Helyi tantervünk	munkaközösségek	évente	írásban
Kiemelkedő tanulmányi, ill. sporteredmények	szaktanár, oszt. fő., ill. igazgató	amikor aktuális	írásban, az oszt. köz., ill. iskola közössége előtt szóban
Nagyobb osztály, ill. iskolai rendezvény	oszt. fő., ill. igazgató	amikor aktuális	az oszt. köz., ill. a tantestület, az iskola közössége előtt szóban, a legkiemelkedőbbeket írásban is
Magatartás, szorgalom	osztályfőnök	esetenként félévenként	szóban érdemjeggyel írásban

Tanulmányi munka	szaktanár, oszt. fő., szaktanár igazgató	folyamatosan, félévente legalább háromszor félévkor és év végén év végén	szóban éremjegy az ellenőrző könyvbe, bizonyítványba szóban
Tantárgyi felmérés eredménye	munkaköz. vez.	amikor aktuális	írásban
Érettségi, szakmai vizsga eredmények	munkaköz. vez., oszt.fő., igazgató	végzés utáni testületi értekezleten	szóban és írásban
Országos /megyei / városi versenyeredmények	szaktanárok, oszt.fő., igazgató.	folyamatosan félévente	írásban
Felvételi eredmények	munkaköz.vez., oszt.fő.	az új tanév nyitó értekezletén	szóban és írásban
Tanárok munkája	munkaköz.vez., igazgató,	amikor aktuális, évente	szóban szóban
A könyvtáros munkája	igazgató.	évente	szóban
A diákmozgalom tevékenysége	igazgató	évente	szóban
Az iskola gazdálkodása, ügyviteli munkája	igazgató, gazdasági vezető	félévente	szóban
a munkaközösségek munkája	igazgató, munkaköz. vez.	évente	szóban írásban
az oktató, nevelő munka körülményei	munkaköz. vez., igazgató	évente	írásban szóban
az épület rendje, tisztasága	gazdaságvezető	évente	szóban
techn. dolg. munkája	gazdaságvezető	évente	szóban
ig. és ig.h., int. egys. vez. munkája	nevelőtestület	évente	szóban és kérdőívvel
az iskolai munka	szülők, diákok	évente	szóban írásban kérdőívvel
Pedagógusok és munkatársak átfogó teljesítményértékelése	minőség.fejl. csop.	évente	teljesítményértékelő interjú

Minőségbiztosítás

Iskolai kulcsfolyamatok:

- a tanulás vezetése (pedagógiai menedzsment)
- tanítás (tantervfejlesztés, tantárgyi módszertan, tanítási folyamat)
- tantárgyi eredményességi vizsgálatok
- tanulói személyiségfejlesztés, szocializáció
- értékelési folyamatok
- képzés és innováció (vezetésfejlesztés, személyzetfejlesztés)
- iskolai szervezetfejlesztés
- iskolamarketing (elégedettség vizsgálatok, reklámtevékenység)

A pedagógiai programban megfogalmazott minőség megőrzésének stratégiája a minőségbiztosítás, amely egy olyan önértékelésen alapuló folyamatos és tudatos tevékenység, amely az intézmény kitűzött céljainak és tényleges munkájának a közelítését szolgálja és egyben az ellenőrzés, értékelés során felszínre kerülő hiányosságok, problémák folyamatos javítását is jelenti.

Célja: a tanítás-tanulási folyamat folyamatos figyelése, javítása.

Formája: folyamatba ágyazott önértékelés és külső kontroll.

Elveink:

Középpontban az iskolahasználók, a partneri elvárások állnak, amelyhez rugalmasan alkalmazkodunk.

A szervezet valamennyi szintjén a folyamatok állandó javításán dolgozunk.

A partnerek támogatását, az alkalmazottak körének támogatását elnyerni, megtartani.

Vezetői, dolgozói elkötelezettség

A kommunikáció, a folyamatos mérés – értékelés, az oktatás és képzés, a motiváció fejlesztése nélkülözhetetlen.

A kulcsfolyamatok minőségi fejlesztésével növeljük az iskola teljesítményét.

Az iskolai minőségbiztosítási rendszer feladatai:

Az intézmény tevékenységével kapcsolatos információk rögzítése.

Az információk rendszerezése, rendszerbe helyezése.

Összehasonlítás a munkatervben meghatározott gyakorisággal elvégzett mérések – értékelések eredményei között.

Folyamatfigyelés, korrekció.

Visszacsatolás.

Az átláthatóság biztosítása belső illetve külső szakemberek számára.

Megerősítés és a korrekció.

Tapasztalatok átadása.

Szakmai önfejlődés – öngazodás biztosítása.

Önellenzés.

Önértékelés.

Folyamatszabályozás optimalizálása.

A minőség szemlélet kialakítása.

HELYI TANTERV

Ez a tanterv a 2/2005. (III. 1.) OM rendelet 2. sz. mellékleteként kiadott Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai nevelésének, oktatásának irányelve alapján készült.

Sajátosságai:

- a) iskolaszakaszokra készült,
- b) tantárgyi struktúrája igazodik az enyhe értelmi fogyatékoságból adódó nevelhetőség, oktathatóság, képezhetőség sajátosságaihoz:
 1. integrált természetismereti tantárgyakat tartalmaz;
 2. az élő idegen nyelv tanítása 7. évfolyamon kezdődik, helyi döntés alapján ezt megelőzően is megkezdhető;
 3. az informatika tantárgyban hosszú előkészítő időszakot biztosít;
 4. a kompetenciák fejlesztésében megkülönböztetett figyelmet fordít a személyes, a szociális, a kommunikációs, és az életvezetési kompetenciákra;
- c) szerkezetében egymással szorosan kapcsolódó egységekből épül fel;
- d) az intézményi folyamattervezéshez a fejlesztési feladatok megvalósítását segítő konkrét prioritásokat ad;
- e) fejlesztési feladatainak szerkezete lehetővé teszi a tanulók egyéni haladási ütemének figyelembe vételét.

Célok, feladatok

A helyi tanterv valamennyi képzési szakaszban megjeleníti a tantárgyi célokat, a fejlesztési feladatokat.

Fejlesztési feladatok

A fejlesztési feladatok megjelölik az adott képzési szakaszban, az adott tantárgyban a sajátos nevelési igényű tanulók esetében leginkább fejleszhető kulcskompetenciákat.

Tantárgyi tartalmak, témakörök

A kerettanterv témakörei (altémái) a képzési tartalmat jelenítik meg. A témakörök a tantárgy sajátosságainak, az *Irányelv*ben leírtaknak megfelelően egymásra épülő ismeretegységeket, problémaköröket, tevékenységeket, eljárásokat, összefüggéseket, tényeket stb. fogalmazzák meg.

A tantárgy kiemelt habilitációs/rehabilitációs célú feladatai

A tantárgyhoz kötődő habilitációs/rehabilitációs célú tevékenység a sajátos nevelési igényből adódó gyógypedagógiai teendőket foglalja össze, segítve az egyéni habilitációs/rehabilitációs fejlesztő programcsomagok összeállítását.

A tanulók értékelésének elvei

Iránymutató valamennyi tantárgy esetében. Az értékelési elvekben leírt sérülésspecifikus szempontok útmutatást adnak az egyéni sajátosságokhoz igazodó fejlesztő értékelés alkalmazásához.

Elvárható követelmények

Az iskolai szakaszok végére elvárható követelmény olyan tantervi elemként jelenik meg a kerettantervben, amely többféle szerepet tölt be.

Egyrészt képzési szakaszra fogalmazódik meg, a közoktatásról szóló törvény és a NAT szellemiségéhez igazodva magában hordozza a képességfejlesztésre fordítható hosszabb időkeretet is.

Másrészt orientáló, figyelemfelhívó szerepe van. Meghatározza, hogy az adott képzési szakaszban mely tanulói tevékenységek, mely elemi ismeretek szükségesek, ezeket milyen szinten kívánatos elsajátítani ahhoz, hogy a következő elemek erre ráépülhessenek, és az értelmi fogyatékos tanuló képes legyen a következő képzési szakasz tartalmával, tevékenységrendszerével eredményesen megbirkózni.

Az elvárható követelmény a fejlesztési feladattal, a kiemelt rehabilitációs/rehabilitációs célokkal egységben értelmezhető.

A tanterv célja és feladata

- a) A **bevezető szakasz** célja átvezetni a gyermekeket az óvodai játékközpontú tevékenységből az iskolai tanulás tevékenységeibe.

Feladatai:

Olyan fejlettségi szintre hozni a tanuláshoz nélkülözhetetlen pszichikus funkciókat – a gyógypedagógia eszközrendszerével, módszereivel, terápiával –, hogy a tanuló az alapvető kultúrtechnikák elsajátítására a sérülésnek, az állapotnak megfelelő idő biztosítása mellett felkészült legyen.

Fogékonyra, befogadóvá tenni a környezetet, a közvetlen megtapasztalható természet és a társas kapcsolatok iránt.

Tág teret adni az életkornak, a fejlettségnek megfelelő gyermekjátéknak és mozgásnak.

Felkelteni érdeklődést a tanulás iránt.

- b) A **kezdő szakasz** kiemelt célja a tanulási képességek intenzív fejlesztése.

Feladatai:

A kreativitásra, a tevékenységre való ösztönzés, amely fejleszti az alapvető képességeket és alapkészségeket.

A tanulók személyisége érésének, önismeretük fejlődésének elősegítése a tanulási, viselkedési szokások elsajátításával, magatartási normák közvetítésével.

A sérülésből, a fogyatékoságból eredő tanulási nehézségek leküzdésének, a jól működő funkciók továbbfejlődésének segítése individualizált programok, terápiák, differenciáló pedagógiai eljárások alkalmazásával.

- c) Az **alapozó, a fejlesztő szakasz** célja, hogy szerves folytatást biztosítson az előző szakaszokra alapozva.

Feladatai:

Az alapkészségek megerősödésének biztosítása a tanulói tevékenységek középpontba állításával, a gyakorlás, lehetőségeinek megteremtésével.

A konkrét megtapasztaláson alapuló tudásgyarapítás erősítése a gondolkodási funkciók különböző sérülését, eltérő ütemű fejlődését figyelembe véve.

A tantárgyi tartalmak, tevékenységek, feladatok, terápiás célú eljárások igazítása a fejlődés egyéni üteméhez, a módosult tanulási képességhez.

A tanulók felkészítése az önálló életvitelre, és önálló munkavégzésre, a tanulói a képességkultúra fejlettségéhez igazodó szakiskolai továbbtanulásra, társadalmi beilleszkedésre.

d) A **megszilárdító szakasz**

A megszilárdító szakaszban elsődleges cél az előző képzési szakaszban folyó nevelés-oktatás tartalmi, szemléleti összehangolása, szintetizálása. Az önálló tanulás, a tájékozódási képesség, a tájékozottság, a pályaválasztási ismeretek és a munka világával való ismerkedés szélesítése, a döntési képesség erősítése.

Feladatai:

A tanuló sikeres továbbtanulási, szakmaelsajátítási lehetőségeinek kialakítása.

Az önálló tanulás, a tájékozódási képesség, a tájékozottság, a döntési képesség erősítése.

A társadalmi beilleszkedéshez szükséges szociális és cselekvési kompetenciák kialakítása, az önálló életvitelre való alkalmasság megszilárdítása.

MŰVELTSÉGI TERÜLETEK ÉS TANTÁRGYAK VISZONYA

Bevezető és kezdő szakasz (1–4. évfolyam)

NAT műveltségi területek (részterületek)	Tantárgyak – Szakaszok			
	Bevezető szakasz		Kezdő szakasz	
	1. évfolyam	2. évfolyam	3. évfolyam	4. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom Ember és társadalom	Magyar nyelv és irodalom		Magyar nyelv és irodalom	
Matematika	Matematika		Matematika	
Informatika	–		Informatika	
Ember a természetben Ember és társadalom	Környezetismeret		Környezetismeret	
Művészetek Ének-zene – tánc Vizuális kultúra	Ének-zene		Ének-zene – tánc	
	Rajz és kézművészet		Rajz és kézművészet	
Életvitel és gyakorlati ismeretek Ember és társadalom	Életvitel és gyakorlati ismeretek		Életvitel és gyakorlati ismeretek	
Testnevelés és sport	Testnevelés és sport		Testnevelés és sport	

Alapozó és fejlesztő szakasz (5–8. évfolyam)

NAT műveltségi területek (részterületek)	Tantárgyak – Szakaszok			
	Alapozó szakasz		Fejlesztő szakasz	
	5. évfolyam	6. évfolyam	7. évfolyam	8. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom Művészetek – dráma	Magyar nyelv és irodalom – dráma		Magyar nyelv és irodalom – dráma	
Élő idegen nyelv	–		Idegen nyelv	
Ember és társadalom (hon- és népismeret)	Történelem és társadalmi ismeretek (hon- és népismeret)		Történelem és társadalmi ismeretek (hon- és népismeret)	
Matematika	Matematika		Matematika	
Informatika	Informatika		Informatika	
Ember a természetben (hon- és népismeret)	Természetismeret (hon- és népismeret)		Természetismeret – Biológia, egészségtan Természetismeret – Fizika, kémia	
Földünk és környezetünk	Földrajz		Földrajz	
Művészetek	Ének-zene – tánc		Ének-zene	
	Rajz és kézművészet (vizuális kultúra)		Rajz és médiaismeret (mozgóképkultúra)	
Életvitel és gyakorlati ismeretek	Életvitel és gyakorlati ismeretek		Életvitel és gyakorlati ismeretek	
Testnevelés és sport	Testnevelés és sport		Testnevelés és sport	
Emberismeret, etika	Osztályfőnöki		Osztályfőnöki	

Megszilárdító szakasz (9–10. évfolyam)

NAT műveltségi területek (részterületek)	Tantárgyak - Szakaszok	
	Megszilárdító szakasz	
	9. évfolyam	10. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom Művészetek – dráma	Magyar nyelv és irodalom – dráma	
Élő idegen nyelv	–	
Ember és társadalom (hon- és népismeret)	Történelem és társadalmi ismeretek (hon- és népismeret)	
Matematika	Matematika	
Informatika	Informatika	
Ember a természetben (hon- és népismeret)	Természetismeret – Biológia, egészségtan Természetismeret – Fizika, kémia (hon- és népismeret)	
Földünk és környezetünk	Földrajz	
Művészetek	Ének-zene – tánc	
	Rajz és kézművészet (vizuális kultúra)	
Életvitel és gyakorlati ismeretek	Pályaorientáció Szakmai alapozás	
Testnevelés és sport	Testnevelés és sport	
Emberismeret, etika	Osztályfőnöki	

Az Officina Bona kerettanterv alapján alkotta meg tantestületünk a helyi tantervét . Az elmúlt évek tapasztalatait, további lehetőségeinket, az igényeket és elvárásokat , a mind hatékonyabb nevelési, oktatási feladatokat megvalósító elképzeléseinket felülvizsgálva a 2002. LXII. törvény 83 § (2) a-d pontja törvénymódosítás életbelépésével (mely az óraszámok csökkentésére vonatkozik) átgondoltuk és újraterveztük helyi tantervünk bizonyos pontjait, felülvizsgáltuk korábban megfogalmazott elképzeléseinket, a nem kötelező és a habilitációs órák rendszerét. Kidolgoztuk annak módját, hogy a tanulásban akadályozott és enyhe értelmi fogyatékos tanulóink mindegyike megkaphassa a fejlődéséhez szükséges felzárkóztatást, képességfejlesztést és tehetséggondozást. Mivel diákjaink nagy része vidéki, sokuk hátrányos helyzetű, fontos, hogy az iskolában juthassanak hozzá mindazokhoz a képzésekhez, segítséghez, amely a továbbtanulásukat és a társadalomba való sikeres beilleszkedésüket lehetővé teszi. Ezért fontos, hogy az egész napos foglalkoztatás ne csak az alsó tagozatban, hanem a felső tagozaton és a 9, 10. osztályban is megvalósuljon.

Iskolaszervezet

Alsó tagozat

A sokféle részképességgel küzdő gyerek felzárkóztatása, a későbbi sikertelenségek elkerülése, a prevenciós munka leghatékonyabban az alsó tagozaton (1-4. osztály) valósulhat meg. Ezt szolgálják a rehabilitációs órakeretben működő egyéni korrekciós foglalkozások, a logopédia és a gyógytestnevelés órák. A napközis időkeretbe beépített könyvtárlátogatások, meseterápia az olvasóvá nevelés alapját adják. A manuális tevékenységek a gyakorlati foglalkozások kiegészítését szolgálják, a kulturfoglalkozások pedig a magyarság értékeit, az ünnepek fontosságát, a közösséghez tartozás érzésének tudatosítását segítik. A napközis időkeret lehetőséget biztosít minden kisiskolásnak a testnevelés órákon túli mindennapos sportolásra, a kirándulásokra, mozi-, színház-, könyvtárlátogatásra. A tanulók érdeklődését, tehetségét figyelembe véve 8 szakköri klub működik az alsó tagozaton: kiskórus, muzsikus, rajz, kézműves, tánc, báb, mozgásjavító, képességfejlesztő.

A napi egy tanóra a délelőtti oktatás megerősítéséül szolgál.

Felső tagozat, a 9. 10. osztály valamint a szakképző évfolyamok

A felső tagozatos és 9., 10. osztályos tanulók számára nem kötelező, szabadon választott tantárgyak (informatika, környezetvédelem, önművelés, felzárkóztatás) és a különböző képességfejlesztő szakkörök (ügyes kezek, színjátész, futball, énekkar, újságíró, furulya, népismereti, táncművészeti, diáksport), a mindennapos sportolás, a különböző tervezett szabadidős tevékenység, valamint a következő napra történő tanórai felkészítés teremt lehetőséget a napközis időkeret hasznos eltöltésére.

Autista és foglalkoztató csoport

Az iskolánkban tanuló autista és középsúlyos értelmi fogyatékos gyerekek rehabilitációs megsegítése a gyógytestnevelés és logopédia órákon, oktatása pedig egyéni ütemezés szerint, a tanulók terhelhetőségét figyelembe véve gyógypedagógusok, gyógypedagógiai asszisztens és gyermekfelügyelők munkájával történik. A gyermekek oktatása az autista és a foglalkoztató csoportban is egyéni formában zajlik.

A szociális készségek elsajátítására, a mozgás és játéktevékenységekre az igénybe vehető napközis időkeretben van mód.

Évfolyamok óraszámjai

Tantárgyak	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	szakképző
Magyar nyelv, irodalom dráma	7	7	7	7	5	4	4	4	4	4	
Matematika	4	4	4	4	4	4	4	4	3	3	
Körny. ism.	2	2	2	2							
Tört. és társ. ism, honismeret					2	2	2	2	2	2	
Természetismeret					2	2					
Biológia, egészségtan							1	1	1	1	
Földrajz						1	1	1	2	2	
Környezetvédelem											
Fizika							1	1	1	1	
Kémia							1	1	1	1	
Ének-zene	1	1	1	1	1	1	1	1			
Rajz és kézművesség	1	1	1	2	1	1	1	1			
Informatika	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	
Életvitel és gyakorlati ism.	1	1	1	2	2	3	3	3			
Testnevelés	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	
Idegen nyelv							1	1	2	2	
Osztályfőnöki					1	1	1	1	1	1	
Pályaorientáció									2		
Szakmai előkészítő											
Szakmai alapozó									5	7	
Összes kötelező:	20	20	20	22	22	23	25	25	28	28	
Habilitációs és rehab. órák	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	
Szám. kép.											
Dixleszia prevenció											
Olv. helyesírási r. zavara											
Gyógytesnevelés	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Logopédia	1	1	1	1	1						
Tehetség kibontakoztatása Hátrányos helyzetű felzárkóztatása	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
Összes napközis foglalkozás	17,5	17,5	17,5	17,5	13	13	13	13			

Foglalkozások											
Tanóra	X	X	X	X	X	X	X	X			
Játék	X	X	X	X	X	X	X	X			
Kultúrfoglalkozás	X	X	X	X	X	X	X	X			
Manuális tevékenység	X	X	X	X	X	X	X	X			
Meseterápia	X	X	X	X	X	X	X	X			
Dráma	X	X	X	X	X	X	X	X			
Szakköri tevékenység	X	X	X	X	X	X	X	X			
9,10,11,12,13. kollégiumi felkészítő foglalkozás szervezése									14	14	14

Szakképző évfolyamok óraszámjai

Tantárgyak	Szakmák				
	Varró-munkás	Park-gondozó	Számítógép-kezelő (használó)	Szerkezet-lakatos	Virág-kötő
Szakmai elmélet	10	10	13	11	11
Szakmai gyakorlat	23	23	18	23	23
Testnevelés	2	2	2	2	2
Életvitel			2		
Vállalkozási ism.				2	
Anyanyelvi kommunikáció				2	

Igénybevehető szakköri lehetőségek

Szakkörök	Heti óra-szám	Évfolyamok									
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Kiskórus	1	x	x	x	x						
Tánc	1	x	x	x	x						
Rajz	1	x	x	x	x						
Kézműves	1	x	x	x	x						
Mozgásjavító	1	x	x	x	x						
Báb	1	x	x	x	x						
Képességfejlesztő	1	x	x	x	x						
Zenei	1	x	x	x	x						
Énekar	1					x	x	x	x	x	x
Színjátészó	1					x	x	x	x		
Furulya	1					x	x	x	x		
Ügyes kezek	2					x	x	x	x		
Dráma és táncművészeti	1									x	x
Futball	2					x	x	x	x	x	x
Atlétika	2					x	x	x	x	x	x
Tömegsport	2					x	x	x	x	x	x
Újságíró	1					x	x	x	x	x	x
Népismereti						x	x	x	x	x	x

A tantárgyak lehetőségei:

1. Az anyanyelvi tárgyak

- A magyar nyelv tanítása a közoktatási rendszerben kiemelt jelentőségű.
- Az anyanyelvi készségek, képességek kialakítása, fejlesztése nemcsak a magyar nyelv tantárgyának a hatáskörébe tartozik, hanem átfogja a közoktatás egészét.
- Fontos, hogy mesén keresztül vezessük be a tanulókat az olvasás szépségeibe, mert a mesékben rejlő magatartási minták, a konfliktuskezelési módok példaértékűek számukra.
- Nagy hangsúlyt kell fektetni:
 - az anyanyelv művelésére,
 - a beszéd-, az olvasás-, az írás-, a helyesírás, a grammatika-, a stílus-, a szövegtan-, a nyelvhelyesség-, a retorika- és a nyelvtörténet oktatására,
 - anyanyelvünk szabályainak megtanítására, oktatás során viszont kerülni kell a formális, tudományoskodó megközelítést.
- Gondot kell fordítani:
 - az irodalmi szövegek emlékezetből való megtanulására és elmondására,
 - a magyar nyelv helyes használatára, a tanulók beszédének fejlesztésére.

- Cél:
 - a gyerekek képesek legyenek megfogalmazni, leírni, kifejezni gondolataikat és
 - fejleszteni a kommunikációs képességüket.

2. A környezetismeret, környezeti nevelés

- A környezeti nevelés és tudatformálás megtanítja a gyermekeket a természeti környezettel való tudatos és harmonikus együttélésre, a környezetbarát életvitelre, vagyis a környezetkultúrára.
- Az ember és környezete egységes rendszert alkot, így a környezeti nevelésnek is ökológiai szemléletűnek kell lennie, a globalításra kell törekednie.
- A gyermekek számára a nevelés során a pedagógus a példakép.
- Cél, hogy:
 - a fiatalok gondolkodását, életmódját, viselkedését a (természetes és épített) környezet okos és mértéktartó felhasználását, a védelem és a fejlesztés egysége jellemezze,
 - a gyerekek kritikusan tudják elemezni és értékelni a környezetre vonatkozó cselekedeteket, intézkedéseket.
- *Egészséges életmódra nevelésben:*
 - érvényesülnie kell a mozgás- és táplálkozáskultúrának, a tisztálkodási szokásoknak;
 - fontos a biztonságos életvitelre és közlekedésre nevelés;
 - a pedagógusoknak ismerniük kell, hogy milyen veszélyek fenyegetik a gyermekeket az iskolán kívül.

3. Az ének-zene

- A zenei nevelés feladata:
 - a fiatalok lelki, érzelmi, értelmi nevelése,
 - segíteni a harmonikus személyiség kibontakozását a zene sajátos eszközeivel,
 - hogy a tanulónál kialakuljon az egészséges hangképzés és a kifejező, szép énekhang.
- A zenei nevelés célja, hogy:
 - a fiatalok váljanak nyitottá a különböző zenei stílusokra,
 - hogy a gyermekek váljanak fogékonyá a beszéd és a dallam kapcsolatának a megfigyelésére.
- A ritmuskészség fejlesztésének feladata, hogy:
 - általánosan rendezze a gyermekek fizikai, harmonikus mozgási és szellemi tevékenységeit,
 - segítse a beszédértést, valamint a kifejező beszédet.
- A kottaolvasás fejleszti:
 - a zenei emlékezetet,
 - a belső hallást.
- A zeneirodalom oktatásának célja, hogy:
 - a tanulók a meghallgatott zeneművet felismerjék,
 - néhány sajátos jegy alapján a zeneművet el tudják helyezni térben és időben,
 - ismerjenek néhány tény a legjelentősebb zeneszerzőkről, és
 - a meghatározó vonások alapján jellemezzék a zeneműveket.

4. A rajz és vizuális kultúra

- A vizuális művészetek tanításának célja:
 - a világ és az ember megismerése, a gyermekek esztétikai világgképének formálása,
 - a tanulók esztétikai érzékének, művészszeretetének, értékszemléletének, látáskultúrájának megalapozása,
 - az alkotás, mint cselekvés megszerettetése,
 - az alkotó, cselekvő képességek fejlesztése,
 - a tanulók rendelkezzenek átfogó ismeretekkel a hagyományok, a történelem, néprajz, általános esztétika és az etikai területén is,
 - hogy megismerjék az egyes vizuális művészeti ágaknak (képzőművészet, népi tárgyalakotó művészet, iparművészet, fotó, film, videó) műfajoknak, valamint a művészettörténeti korszakoknak, stílusoknak a főbb jellemzőit, kiemelkedő alkotásait.
- A rajz és vizuális kultúra feladata:
 - *A kisiskolás korban (6-10. év között):*
 - a spontán alkotókedvre, a szubjektív önkifejezési igényre történő alapozás,
 - a gyermekek megismertetése a képi-plasztikai kifejezés eszköztárával és az egyszerűbb ábrázolási technikák használatával,
 - *A középső szakaszban (10-14. év között):*
 - hogy a tanuló legyen képes a látványelemzéseken alapuló képi-plasztikai- téri megjelenítésre, intenzív alkotómunkára, kreatív tevékenységre,
 - kialakuljon az ábrázolási rendszerek megismeréséhez, megértéséhez szükséges térszemlélet, ábrázolási képesség,
 - hogy a tanulók szerezzenek megfigyelési és ábrázolási tapasztalatokat a természet forma és színvilágról, a közeli tér viszonyairól, a mozgásról,
 - a környezet színeinek, formáinak, térviszonyainak, mozgásának, anyagainak megfigyelése, megfigyeltetése és ezek ábrázolása,
 - a műalkotások megismerése,
 - a korok és kultúrák kifejezőmódjának, stílusainak tanulmányozása,
- Fontos a tanulók szembesítése a saját és társaik alkotásaival, mert felerősödnek a gyermek önértékelésének kritikus vonásai.

5. A technika és életvitel

- Feladata:
 - a diákok ismerjék meg és értékeljék mindazt a technikát, ami az életünket kényelmesebbé, jobbá teszi,
 - lássák, hogy a technika nagy lehetőséget és segítséget jelent a mindennapi életben,
 - a konkrét elméleti és gyakorlati ismereteken keresztül kialakuljon a technikai műveltség,
 - a tanulók a családi életre nevelés, a ház körüli, konyhai stb. munkák alapjaival megismerkedjenek,
 - a tanulók ismerkedjenek meg néhány, a mindennapi életben használt szerkezet, gép kezelésével, működésével.
- Célja, hogy:

- lehetővé tegye a napról napra változó technika megértését, követését, használatát,
- fejlessze a kreativitást,
- a tanuló megszerezze a technikai műveltséget,
- az egyszerűbb, de látványos műszaki feladatok megoldásán keresztül sikerélményhez jutassa a gyerekeket.
- *A kisiskolás korban (6-10 év között):*
 - elsődleges feladat a kezűgyesség fejlesztése és
 - az anyag érzékelésének és alakításának élményéhez juttatás.
- *A középső szakaszban (10- 14 év között):*
 - kapjanak rendezett ismereteket az alapvető anyagokról, eszközökről és gyártási folyamatokról, a működési elvek törvényszerűségeiről,
 - fontos a kezűgyesség és a kreativitás fejlesztése,
 - a munkadarab elkészítésekor az elképzeltől a kivitelezésig törekedjenek a pontos és igényes végrehajtásáig.
- *Az általános iskola 9. és 10. osztályában:*
 - a technika tanításának jelentősége fokozódik, hiszen az alapvizsgára készülő tanulók többsége szakképzésben vesz majd részt.

6. Az idegen nyelv

- Az idegen nyelv tanításának a célja, hogy:
 - a tanulók felismerjék, minél több nyelvet ismernek, tudnak, annál könnyebben tudnak érvényesülni a világban,
 - a tanulóknak felbredjen a nyelvtanulás iránti vágy és szándék,
 - az idegen nyelvek tanulása keresztül az adott nyelven beszélő népek életmódját, kultúráját is megismerjék a gyerekek.
- Az idegen nyelv tanításának a feladata, hogy:
 - a tanulók elsajátítsák a nyelvtanulás helyes módszereit,
 - a gyakorlati nyelvi készségeket és képességeket fejlesszék szóban és írásban (beszédkészséget, beszédértést, hallás utáni megértést, olvasás-, íráskészséget és –képességet).
 - a szókincs és a nyelvtani anyag elsősorban a mindennapi életben használatos szavakra, kifejezésekre, szókapcsolatokra, nyelvtani szerkezetekre épüljön.
- *Kisiskolás korban (6-10. év között):*
 - Feladata:
 - a gyerekek játékokon, szerepjátékokon keresztül ismerjék meg az adott idegen nyelvet,
 - dalok, mondókák, versek tanulásával a gondolkodás és az emlékezőképesség fejlesztésének segítése,
 - meg kell tanítani az idegen nyelv hangjainak ejtését és az idegen nyelv intonációjának elemeit.
- *A középső szakaszban (10-14. év között):*
 - Ebben az életkorban még hatásosan működik az utánzóképeség, de már a tudatosság is megjelenik.
 - Ennek a szakasznak a végén történik:
 - a nyelv szerkezetének tudatos megismerése,
 - az alapvető nyelvtani szabályok elsajátítása,
 - az írásbeliség fejlesztése és
 - a kulturális ismeretek megszerzése.
 - Feladat:
 - beszéd szinten kell elsajátítani az első idegen nyelvet.

- Gondot kell fordítani arra, hogy:
 - a gyerekek ne váltogassák az idegen nyelveket,
 - meglegyen a nyelvtanuláshoz szükséges környezet.

7. Irodalom

- Fontos, hogy:
 - a diákok a tanított műveket élvezni és értelmezni tudják,
 - a szorosabban vett irodalomtörténetet – ezen belül írók, költők, életútját, működésük társadalmi és történelmi körülményeit – megismerjék,
 - a tanár felkeltse a diákok érzékenységét a művek mondanivalója iránt,
 - a gyermekeknek joguk van tetszésük, nemtetszésük kinyilvánítására adott irodalmi művel kapcsolatban,
 - a tanulók a véleményüket megindokolhatják.
- *A kisiskolás korban (6-10. év között):*
 - Feladat:
 - el kell sajátítani az írást, az olvasást, az értelmes beszédet, a helyesírás alapelemeit,
 - a gyermekek életkori sajátosságaihoz megfelelő műveket kell választani,
 - a tanított művek járuljanak hozzá a gyermeki világkép alakulásához (népköltészeti alkotások, mesék, mondák, versek, elbeszélések, ifjúsági regények, regényrészletek, dramatikus népi játékok, gyermekeknek szóló ismeretterjesztő művek és publicisztikai írások stb.).
 - Cél:
 - az olvasás iránti kedv felébresztése,
 - a tanulók az olvasottak tartalmát saját szavaikkal el tudják mondani, ez fejleszti a figyelmes olvasást és a beszédkészséget is.
- *A középső szakasz (10-14. év között):*
 - feladat:
 - kialakítani a tanulóknál a szépirodalmi szövegek megismerésének és elemző leírásának képességét,
 - elemi szövegértés gyakoroltatása és ellenőrzése,
 - folyamatosan bővíteni kell az esztétikai fogalomkészletet, a szabályok ismeretét,
 - a szabályok alkalmazásának gyakorlása, gyakoroltatása,
 - képesek legyenek a diákok a megismert műalkotásokat térhez és időhöz kötni, művelődéstörténeti jelentőségüket értékelni,
 - különböző műnemek (líra, epika, dráma stb.) megismertetése,
 - a műelemző-képesség kialakítása.
 - Cél az, hogy nemzeti nagyjaink emberi, költői, írói egyéniségét minél árnyaltabban és meggyőzőbben, elkötelezettségüket értékként bemutatni.

8. A történelem és állampolgári ismeretek

- Szükséges:
 - a történelemtanítás korszerű technikai feltételeinek megteremtése (történetileg hiteles és jó minőségű képanyag, megfelelő térképek, ábrák, diafilmek, dokumentumfilmek és gyűjtemények, transzparenszek stb.),

- a terepgyakorlat követelményeinek és feltételeinek biztosítása,
- bejárni és meglátogatni a tanulóknak hazánk – lehetőségek szerint - ökológiai emlékeit (történelmi kertek, templomok, kolostorok, folyópartok stb.).
- Az iskolai történelemtanítás célja:
 - ismeretek,
 - készségek,
 - értékrendek elsajátítása, illetve kifejtése.
- Fontos szerepe van:
 - a személyiség kialakításában,
 - a nemzeti identitástudat megőrzésében,
 - az általános műveltség alapjainak megteremtésében.
- Feladat:
 - a tanulók ismerjék meg:
 - az emberiség múltjának legfontosabb eseményeit,
 - a különböző civilizációkat,
 - a társadalmi, gazdasági változásokat,
 - kontinensünk történelmi földrajzát és kultúráját,
 - az egyes országok magyar kapcsolatainak történetét,
 - a közvetlen környezetünkben élő népek történetét,
 - a magyarság kialakulását, a haza megteremtésének állomásait, a magyar államiság fejlődését, megőrzését, megújításának korszakait,
 - a legfontosabb történelmi tényeket, dátumokat, személyiségeket, az emberiség és Magyarország történetének jelentősebb írásos dokumentumait,
 - az országunk építészeti, irodalmi, képzőművészeti, tárgyi, zenei és táji emlékeit,
 - a vallások múltját, a kereszténység értékrendjét, a keresztény egyházak (és a szerzetesség) történetét.
- Cél:
 - legyenek a tanulók nyitottak, érdeklődők a hazai és nemzetközi történelmi, politikai fejlemények és a tudomány újdonságai iránt.
- *Kisiskolás kor (6-10. év között):*
 - rá kell ébreszteni a gyerekeket arra, hogy mely nemzetnek és milyen más közösségnek a tagja,
 - meg kell ismertetni a közvetlen környezet, család, település, táj múltjához fűződő történeteket, mondákat, hiedelemhistóriákat, legendákat, történelmi énekeket, emlékezéseket és az egyszerűbb történelmi jelképeket.
- *A középső szakasz (10-14. év között):*
 - kapjon nagyobb hangsúlyt a szóbeliség és a képszerűség (forrásanyagok, dokumentumok, képek, térképvázlatok stb.).
- **A hon- és népismeret** tanításának célja hogy
 - a gyerekek megismerkedjenek a népi kultúra elemeivel,
 - ösztönzést kapjanak a szűkebb környezet és a szülőföld hagyományainak megismeréséhez,
 - tudatosuljon a tanulóban, hogy a kultúrát őriznie, ápolnia és gondoznia is kell.

9. A matematika

- A matematika oktatása hozzásegíti a tanulókat:
 - a logikus gondolkodás kialakulásához és fejlesztéséhez,
 - a képzelőerejük és ötletességük fejlődéséhez,
 - a világról alkotott képük pontosításához,
 - a fogalmazásuk és kifejezésük szabatosabbá, változatosabbá tételéhez,
 - a felfedezés és a tudás öröméhez, valamint
 - az emberi gondolkodás vívmányainak megbecsüléséhez.
- Gondot kell fordítani arra, hogy
 - minden problémafelvetés, megállapítás és következtetés világos, pontos, a tanuló számára érthető, emlékezetbe véshető, és továbbgondolkodásra serkentő legyen.
- Fontos, hogy
 - a matematika tételeit bizonyítani kell,
 - úgy kell tanítani, hogy minden egyes részlet illeszkedjen a matematikának a későbbiekben sorra kerülő fogalomrendszerébe.
- Feladat:
 - központi helyet foglaljon el a valós számok halmaza, ideértve a műveletek elvégzésében való jártasságot is,
 - a halmazelmélet és a matematikai logika alapvető fogalmai szőjék át az iskolai matematikatanítás minden mozzanatát,
 - a tanulók lássák a geometria tanításának gyakorlati szükségszerűségét (pl.: terület-, felszín- és térfogatszámítás stb.),
 - az algebrai egyenletek közül az iskolában a lineáris egyenletek, a két- vagy háromismeretlenes lineáris rendszerek, valamint a másodfokú egyenletek szerepeljenek,
 - a százalék- és kamatszámítás, adózás stb. ismereteket készségszintre kell emelni, hogy azt a mindennapi életben hasznosítani tudja.
- Szükséges:
 - mind az írásbeli, mind a szóbeli számonkérés.

10. A fizika

- Célja:
 - a diákok ismerjék meg a fizikai világ legfontosabb jelenségeit,
 - bevezetést kapjanak a fizikai gondolkodás természetébe,
 - a gyerekek lássák meg, hogy a megismerésnek két útja van:
 - indukció: a jelenségek közvetlen megfigyelése, majd általánosítás,
 - dedukció: a már megismert tényekből a következtetés levonása.
- *A kisiskolás korban (6-10. év):*
 - a fizikai érzeteket kell kialakítani, illetve tudatosítani. Pl.: a hőmérséklet, az erő érzetét, az erő kölcsönösségének egyszerű megtapasztalását, a legegyszerűbb mozgásokat, és az első benyomásokat a mozgás viszonylagosságával kapcsolatban.
- *A középső szakasz (10-14. év):*
 - kísérleteken keresztül fel kell fedeztetni a természet jelenségeit,
 - a fogalomalkotást a megfigyelésekhez kell kötni.
- A kísérletek:
 - során a tanulók az észlelt jelenségeket figyeljék meg és tapasztalataikat mondják el vagy írják le,

- lehetőleg egyszerűek, látványosak és élményszerűek legyenek.
- Fontos, hogy
 - a tanulmányok során különös figyelmet fordítsunk a fogalomalkotásra,
 - a diákok előtt meg kell világítani, hogy a fizikai mennyiségek általában függnék a vonatkoztatási rendszer megválasztásától.
- A diákokkal szemben támasztott követelmények összeállításakor ügyeljünk arra, hogy fizikai gondolkodás nem egysíkú, és ezért elvárható, hogy sokféleképpen tudjanak számot adni tudásukról.

11. A biológia

- A biológia tanításának fontos szerepe van, mert:
 - a természettudományok között ez a tudomány nagymértékben épít – életkori sajátosságoknak megfelelően - más tudományterületek ismereteire, pl.: kémia, fizika, földtudományok,
 - a biológia az élővilággal foglalkozik, ezért fontos az emberi szervezet és az életműködések oktatása, az egészséges életmód, életvitel kialakítása,
 - az ökológiai egyensúly felbomlásának elkerüléséhez szükséges szemléletváltás forrása a biológiai ismeretnyújtás.
- *A kisiskolás korban (6-10. év között):*
 - a gyerekek tegyenek szert – közvetlen környezetük növény- és állatvilágán keresztül – faj- és fajtaismeretre, ily módon alakítsuk ki bennük az élővilág sokféleségének képét,
 - szervezet- és élettani ismeretekből az életkornak megfelelően annyi tanítható, amennyit a közvetlen tapasztalás élménye lehetővé tesz.
- *A középső szakaszban (10-14. év között):*
 - cél a faj- és fajtaismeret bővítése;
 - a hazai és más tájak jellemző élővilágának az alapvető ökológiai ismeretek beépítésével és a földrajzi ismeretekkel párhuzamosan, azokhoz kapcsolódva történő megmutatása,
 - a faj- és fajtaismereten túl a szervezeti felépítésről és működésről annyi ismeret megszerzése szükséges, amennyi a közvetlen tapasztalás, egyszerű kísérlet, megfigyelés alapján rögzíthető,
 - a megismert fajok csoportosítása tegye lehetővé az elemi evolúciós szemlélet kialakulását,
 - a diákoknál történjen meg a helyes életmód tudatos kialakítása.
- *Az általános iskola 9. és 10. osztályában (14-16 év között):*
 - el kell érni, hogy az ökológiai ismeretek integrálódjanak a megszerzett fizikai és kémiai ismeretekhez,
 - az egészségtani ismeretek tanításakor ki kell térni a genetikai anyagok által kifejtett káros hatásokra és a védekezés lehetőségeire.

12. Testi nevelés

- Cél:
 - az egészséges testi és lelki fejlődés elősegítése,
 - a rendszeres mozgás iránti igény felkeltése és kielégítése,
 - a fizikai tulajdonságok (erő, ügyesség, gyorsaság, állóképesség, mozgáskészség, mozgásműveltség) tökéletesítése,
 - a rendszeres mozgásra való igény kialakítása.
- Fontos:
 - a testi nevelés során – az életkor sajátosságain belül – differenciált terhelésre törekvés,
 - hogy ne lehessen gúny vagy elmarasztalás tárgya az esetleges adottságok hiánya,
 - hogy a versenyhelyzetek olyanok legyenek, amelyekben minden gyermek számára adódik pozitív mozgásélmény,
 - hogy tudjanak a gyerekek önfeledten – de a szabályok megtartásával – játszani, viseljék el a vereséget, örüljenek a győzelemnek, értékeljék a másik sikerét,
 - hogy az iskolájuk színeiben induló tanulók érezzék kötelességüknek a lehető legjobb eredmény elérését.
- Feladat:
 - a tanulók akaraterejének növelése, önértékelésük helyes irányba terelése,
 - az esztétikai és ritmusérzék fejlesztése a zenés mozgásképzés, a népi- és társastánc, a ritmikus sportgimnasztika tanításán keresztül,
 - a kisiskolásokat – az óvodai játékosság megőrzése mellett – hozzá kell szoktatni a tanórák kötöttségeihez, rendjéhez,
 - a mozgáskoordináció fejlesztése,
 - az egyszerű testnevelési játékok és sportjátékok szabályainak megismertetése,
 - a szergyakorlatokat alkalmazása(10 éves kor felett),
 - az atlétikai számok alapjait képező természetes mozgások (futások, ugrások, dobások) egyszerű technikáinak oktatása.
- Gyógytestnevelés célja:
 - a tanuló egészségi állapotában keletkezett elváltozások korrigálása, megszüntetése,
 - az egészséges gyermekekhez való felzárkóztatása,
 - a speciális gyakorlatok elsődlegességét figyelembe véve a testi nevelés általános céljainak, feladatainak elérése.

13. Kémia

- Cél:
 - a tanulók igazodjanak el a környezetben megjelenő, és a mindennapi tevékenységben felhasznált anyagok kémiai sajátosságai, hatásai, alkalmazásai megértésében,
 - a kémiaoktatás nyújtson maradandó és hasznosítható tudást,
 - a tanulóknak az adott szinten kémiai szemléletük legyen, tudják anyagát, lássák jelentőségét, tudjanak ezekről szabatosan beszélni, szükséges mértékben képleteket és egyenleteket felírni, rendezni és ezek alapján számításokat és kísérleteket végezni,

- a diákok ismerjék meg a környezet legfontosabb kémiai elemeit, valamint szervetlen és szerves anyagait, azok jellemző fizikai és kémiai tulajdonságait,
- ismerjék a fontosabb vegyipari eljárásokat, folyamatokat, feldolgozási módokat, környezetvédelmi technológiákat és mindezek gazdasági vonatkozásait,
- szerezzenek gyakorlati ismereteket a közvetlen környezetükben előforduló hasznos és káros vegyi anyagok kezelésében,
- az egyes anyagrészekhez kapcsolódva ismerjék meg a kémiatörténet egy-egy jelentős, tanulságos vagy érdekes eseményeit.
- Fontos, hogy:
 - szoros tartalmi és didaktikai kapcsolat legyen valamennyi – elsősorban természettudományi – tantárgy között,
 - mind az elsajátítandó tananyag, mind a tankönyvek, mind a kémiaórák szemlélete és anyaga legyen élet-, anyag- és élményszerű, emberközelű, érdekes és látványos.
- A kémiát négy alapvető követelménycsoportra kell építeni:
 1. Alapvető kémiai fogalmak, mennyiségek, összefüggések, törvények
 2. Konkrét kémiai rendszerek: anyagok és reakciók ismerete
 3. Ezek gyakorlati alkalmazásai: fontosabb vegyipari eljárások, a vegyi anyagok környezeti hatásai, a természet és a környezet védelme
 4. Tanári és tanulókísérletek.
- A kísérletek fontosak, mert:
 - az ismereteket személyes élmény alapján nyújtják a tanulóknak,
 - fejlesztik a tanuló megfigyelő-, elemző- és értékelő-képességét,
 - a tanulók megtanulják, hogyan kell a vegyszereket, a hétköznapi kemikáliákat biztonságosan és felelősen kezelni, célszerűen felhasználni.

14. Földrajz

- Cél, hogy:
 - a tanulók megismerjék a Földet, a természet és a társadalom legfontosabb sajátosságait, jelenségeit, folyamatait,
 - a gyerekek szerezzenek alapvető ismereteket a csillagászat alapjairól, az égitestünkről, a Föld tájairól, országairól, népeiről, környezetünkről,
 - a diákok legyenek tisztába az ország fejlődésével, sajátosságaival társadalmi és gazdasági viszonyaival.
- *Kisiskolás korban (6-10. év között):*
 - környezetünk alapvető jelenségeit, változásait megfigyelések, gyűjtések alapján ismerjék meg,
 - fel kell kelteni a tanulók érdeklődését a környezetük iránt és ki kell alakítani bennük a természet szeretetének, megismerésének és a védelmének igényét.
- *Középső szakaszban (10-14. év között):*
 - Feladat:
 - térben és az időben való tájékozódás, a Föld szféráinak megismerése,
 - készség szinten sajátítsák el a térképolvasást.
 - Cél:

- tudjanak különböző méretarányú és tartalmú térképek alapján tájékozódni,
- legyenek képesek összefüggéseiben értékelni egy-egy ország, táj értékeit, regionális problémáit, természeti és társadalmi jellemzőinek kölcsönhatásait;
- legyenek képesek időben elhelyezni a Föld és szféráinak kialakulását, jelentősebb fejlődési szakaszait,
- ismerjék meg a földrajzi tényezőket a Kárpát-medence gazdasági életében, népeinek elhelyezkedésében, hagyományaiban, településeiben megnyilvánuló hatásait és földrajzi összefüggéseit;
- ismerjék meg a jelentősebb hazai és külföldi földrajzi felfedezők, utazók és tudósok tevékenységét.

15. Informatika

- Az iskolai tanulmányok alatt minden diáknak részesülnie kell alapfokú informatika-oktatásban
- A fizikai, kémiai, biológiai, földrajzi problémák megoldása, különböző folyamatok modellezése nagy segítséget nyújthat a tanári munkában.
- Cél:
 - a tanulók a számítógépet hasznos eszköznek tekintsék.
- Feladat:
 - a diákok tanulják meg valamely szövegszerkesztő használatát olyan szinten, hogy jól tudják használni a mindennapi életben,
 - lehetővé kell tenni, hogy a tanulók megismerkedhessenek az adatbázis-kezelés módszereivel,
 - a számítástechnikát a matematika órán is fel lehet használni: az algoritmus szemléletét matematikai problémák megoldásával is jól meg lehet alapozni,
 - fel kell hívni a figyelmet a felvetődő erkölcsi problémákra is, mert az eszközöket kezelő diákok könnyen kárt is okozhatnak: vírusfertőzéssel, idegen adatokhoz való illetéktelen hozzáféréssel.

Oktatásszervezési kérdések

Tanulói terhelés

Oktatás: a gyermek képességeinek figyelembevételével differenciált feladatok adása a sikerélmény megélése érdekében.

Házi feladat: a házi feladat a gyakorlást szolgálja, differenciált legyen. Minden tanuló önállóan, vagy kevés segítséggel tudja feladatait megoldani

Hétvégén házi feladatot nem adunk

Számonkérés:

- szóbeli (feleltetés, órai szöveges feladatokkal)
- írásbeli (röpdolgozat, témazárók, félévi és év végi szintfelmérők), az írásbeli számonkérés a gyerekekkel előre megbeszélte időpontban történik.

Félévi és év végi értékelés százalékos teljesítmény alapján történik.

40 % 1 (elégtelen)

41 – 55 % 2 (elégséges)

56 – 70 % 3 (közepes)

71 – 85 % 4 (jó)

86 – 100 % 5 (jeles)

A tantárgyi értékelést év közben az írásbeli dolgozatoknál pontértékek alapján végezzük.

Speciális esetekben (mozgáskorlátozottság, súlyosabb beszédzavar esetén, pl. dyslexia, részképesség-kiesés) szóbeli vagy számítógépes felmérési rendszer alkalmazásával mérjük fel a tanulók tudását.

Értékelés: Az értelmileg akadályozott és autista tanulók esetében 1 – 8. csoportban, valamint a tanulásban akadályozottak 1. osztályában szövegesen történik, a 2 – 12. osztályban érdemjeggyel minősítünk.

Az alsó tagozatban sikertelenül teljesítő tanulók évisemlétlésre kötelezése a szülő írásos jóváhagyásával történhet.

A 2004-2005-ös tanévtől az 1. osztályban, majd folyamatosan, a következő években az alsó tagozaton – a mellékletben található formanyomtatványon – a számszerű értékelést szöveges értékelés egészíti ki (félévkor és év végén is).

A bizonyítványok és anyakönyvek vezetése az osztályfőnökök feladata.

Bejegyzési hibák javítása igazoló záradékkal történik, kiváló tanulmányi eredmény esetén egy-egy tantárgynál a jeles bejegyzést helyettesítheti a kitűnő.

Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei

A magasabb évfolyamba lépés feltételei:

- A tanulók magasabb évfolyamba akkor léphetnek, ha az előírt tanulmányi követelményeket az adott évfolyamon minden tantárgyból teljesítik.
- A követelmények teljesítését a nevelők a tanulók év közbeni tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei, szöveges értékelése alapján bírálják el. A 4-8. évfolyamon minden tantárgyból legalább az „elégséges” év végi osztályzatot kell megszereznie a tanulónak a továbbhaladáshoz.
- Ha a tanuló a tanév végén egy vagy két tantárgyból szerez elégtelen osztályzatot, a következő tanévet megelőző augusztus hónapban javítóvizsgát tehet.
- A tanuló részére engedélyezhető az iskola évfolyamának megisméltése abban az esetben is, ha egyébként felsőbb évfolyamba léphetne. Az engedély

megadásáról a tanuló, kiskorú esetén a szülő kérésére az iskola igazgatója dönt. A szülő kérésére a negyedik-nyolcadik évfolyamon engedélyezni kell az évfolyam megismétlését.

- Ha a tanuló a tanév végén három vagy több tantárgyból szerez elégtelen osztályzatot, egyéni elbírálás alapján javítóvizsgát tehet.
- Az első-harmadik évfolyamon a közoktatási törvény előírásának megfelelően a tanuló csak abban az esetben nem léphet magasabb évfolyamba, ha az adott tanév során 250 óránál többet mulasztott.

A tanulók távolmaradásának engedélyezési rendje:

- A tanulónak egy tanítási évben az elméleti órákról való igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen meghaladja a 250 órát, illetve az elméleti órák 20%-át, a tanuló a tanítási év végén nem osztályozható, kivéve, ha a tantestület engedélyezi, hogy osztályozó vizsgát tegyen.
- Megszűnik a tanulói jogviszonya annak a nem tanköteles tanulónak, aki 30 tanítási óránál többet mulaszt igazolatlanul (feltéve, hogy az iskola a tanuló, illetve szülőjét legalább 2 alkalommal figyelmeztette az igazolatlan mulasztás következményeire).
- Az igazolatlan mulasztás fegyelmi vétség, büntetést von maga után, ami a magatartás osztályzatot is befolyásolja.

Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái, a tanuló magatartása, szorgalma értékelésének és minősítésének követelményei, továbbá – jogszabály keretei között – a tanuló teljesítménye, magatartása és szorgalma értékelésének, minősítésének formája

Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

Az **ellenőrzésnek**, a tanulók tudásszint mérésének alapvetően két feladata van:

1. rendszeres munkára szoktat, motivál, felkészít a továbbtanulásra,
2. tájékoztat a készségek fejlesztésének, a tananyag elsajátításának szintjéről, a gyakran előforduló hibákról, hiányosságokról.

Az ellenőrzés formái:

1. Szóbeli számonkérés:

feleltetés: a leggyakoribb forma. Ilyenkor általában a napi a tananyag ellenőrzése történik. Feleltetéskor érdemjeggyel kell kifejezni a tanári értékelést, mely a naplóba kék színnel kerül beírásra;

2. Írásbeli számonkérés:

témazáró: egy nagyobb tematikus egységet lezáró, összefüggő írásbeli ellenőrzés, melyből évente legalább kettőt kell írni azokból a tantárgyakból, melyet osztályzattal értékel félévkor és év végén. A tantárgyi tanterveknél megtalálható, hogy konkrétan hány témazáró lesz az év során. A témazáró mennyisége függ a tantárgy heti óraszámától is. Az érdemjegy pirossal kerül be a naplóba. Beszámítása meghatározó a félévi és év végi osztályzatot illetően;

számonkérés: kisebb tematikus egységet lezáró írásbeli ellenőrzés, melyből a tanár saját belátása szerinti mennyiségben és gyakorisággal írathat, ha a tantárgyi tantervek másként nem rendelkeznek. Az érdemjegy beírása kék színnel történik. (pl. teszt, feladatlap);

írásbeli felelet: egy-két leckét számonkérő írásbeli ellenőrzés, melynek gyakorisága a tantárgy természetéből adódik és a szaktanár önállóan dönti el

gyakoriságát, ha másként nem rendelkezik a tantárgyi tanterv. Az ezért kapott érdemjegy egy szóbeli felelet súlyával azonos. Beírása kék színnel történik. (pl. teszt, röpdolgozat, feladatlap).

3. Gyakorlati számonkérés:

Például munkadarab, gyűjtőmunka, sportteljes ítmény értékelése.

Mindezekből kiválasztva a pedagógus maga tervezi meg az ellenőrzést, értékelést, ügyelve a szóbeli és írásbeli formák helyes arányára.

A tanulók tanulmányi munkája ellenőrzésének, értékelésének rendszere, módszerei, visszacsatolási eljárások (az értékelés alapelvei, rendszeressége)

A tanulmányi munka ellenőrzésének és értékelésének rendszere

Az iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését.

Az előírt követelmények teljesítését a szaktanárok az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően ellenőrzik a tanulóknál.

Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.

Az érdemjegy visszajelző, informatív értékű. A tanuló tudásának, felkészültségének ellenőrzésére szolgál a tanév során több alkalommal, és a tananyag rövid időegység alatt megtanulható részének elsajátítását minősíti.

A pedagógusok a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez, emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanuló képességei, eredményei hogyan változtak – fejlődtek-e vagy hanyatlottak az előző értékelés óta.

A pedagógus a tanuló teljesítményét, előmenetelét:

- tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeli,
- félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősíti.

A félévi osztályzatok azt mutatják, hogy:

- a tanuló az első félév egészét tekintve milyen színvonalon, milyen mértékben tett eleget az egyes tantárgyak tantervi követelményeinek,
- és a félév egészét tekintve miként értékelhető magatartása, szorgalma.

A tanév végi osztályzatok azt tanúsítják, hogy:

1. a tanuló az adott évfolyamra előírt tantervi követelményeket milyen mértékben teljesítette,
2. megszerzett ismeretei, tudása elegendő-e arra, hogy azt a pedagógus legalább elégségesnek minősítse,
3. megszerzett tudása elegendő-e arra, hogy a következő, magasabb évfolyam tantervi követelményeit el tudja sajátítani.

Alapelvek:

1. Az osztályzatról a tanulót és a kiskorú szülőjét értesíteni kell.
2. Az érdemjegy, illetőleg az osztályzat megállapítása a tanuló teljesítményének, szorgalmának értékelésekor, minősítésekor nem lehet fegyelmezési eszköz.
3. Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti, és a pedagógus, illetve az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről. Abban az esetben, ha az év végi osztályzat a tanuló hátrányára lényegesen eltér a

tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, a nevelőtestület felhívja az érdekelt pedagógust, hogy adjon tájékoztatást ennek okáról, és indokolt esetben változtassa meg döntését. Ha a pedagógus nem változtatja meg döntését, és a nevelőtestület ennek indokaival nem ért egyet, az osztályzatot az évközi érdemjegyek alapján a tanuló javára módosítja.

Az érdemjegyek és osztályzatok a következők:

a tanuló tudásának értékelésénél és minősítésénél:

jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)

Szöveges minősítés

Az első-harmadik évfolyamon - félévkor és év végén, továbbá a negyedik évfolyamon félévkor - szöveges minősítéssel kell kifejezni, hogy a tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített, illetve felzárkóztatásra szorul.

Mentesítés az értékelés alól

Az első évfolyamra felvett tanulót, ha egyéni adottsága, fejlettsége szükségessé teszi - jogszabályban meghatározott munkamegosztás szerint, a szakértői és rehabilitációs bizottság vagy a nevelési tanácsadó szakértői véleménye alapján - az igazgató mentesíti az értékelés és minősítés alól, vagy részére az egyéni adottságához, fejlettségéhez igazodó továbbhaladást engedélyez.

Egyéni továbbhaladás

Egyéni továbbhaladás esetén az engedélyben meg kell határozni, melyik tárgyból, melyik évfolyam utolsó tanítási napjáig kell a tanulónak utolérnie a többiekét.

Az egyéni továbbhaladás - valamennyi vagy egyes tantárgyakból - különböző évfolyamokig, de legkésőbb a negyedik évfolyam végéig tarthat.

Az előkészítő év az első félévet követő hónap utolsó tanítási napjáig átváltoztatható egyéni továbbhaladásra.

A magatartás értékelésének és minősítésének követelményei

A tanuló további fejlődése szempontjából kiemelkedő jelentőségű a magatartás és a szorgalom értékelése, osztályzása. A tanuló magatartásának és szorgalmának értékelését és minősítését az osztályfőnök - az osztályban tanító pedagógusok véleményének kikérésével - végzi.

A magatartás félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról. A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

Az érdemjegyekről a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét rendszeresen értesíteni kell.

Az érdemjegyek és osztályzatok a következők:

A tanuló magatartásának értékelésénél és minősítésénél:

példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2);

Szöveges értékelés:

Az első osztályban félévkor és tanév végén:

megfelelt, jól megfelelt, kiválóan megfelelt

minősítést alkalmaz a pedagógus.

A magatartás értékelésénél a következő szempontokat vesszük figyelembe:

A tanuló:

- magaviselete tanítási órákon, egy foglalkozásokon, szünetben,
- tanuláshoz, munkához és a közösséghez való viszonya,
- környezete, személyiségjegyei és
- milyen elismerési, illetve elmarasztalási formákban részesült.

Büntetés

Az iskolában adható büntetési formák:

Azt a tanulót, aki:

- tanulmányi kötelezettségeit nem teljesíti, vagy
- a tanulói házirend előírásait megszegi, vagy
- igazolatlanul mulaszt, vagy
- bármely módon árt az iskola jó hírnevének,

büntetésben kell részesíteni.

Figyelembe kell venni:

- a tanuló életkori,
- személyiségi tulajdonságait, valamint
- a fegyelemsértés és
- a köteleességszegés súlyát és gyakoriságát.

A fegyelmi intézkedés vagy a fegyelmi büntetés sohasem lehet megtorló vagy a tanulóra nézve megalázó jellegű. A testi fenyítés minden formájának alkalmazása tilos.

Büntetési formák:

- szaktanári figyelmeztetés,
- szakoktatói figyelmeztetés,
- napközis nevelői figyelmeztetés,
- osztályfőnöki figyelmeztetés,
- osztályfőnöki intés,
- osztályfőnöki megrovás,
- igazgatói figyelmeztetés,
- igazgatói intés,
- igazgatói megrovás,
- tantestületi figyelmeztetés,
- tantestületi intés,
- tantestületi megrovás.

Kezdeményezheti:

- iskolavezetés,
- osztályfőnök,
- szaktanárok,
- munkaközösség-vezetők,
- diákközösség,
- iskola dolgozói.

Súlyos fegyelmi vétség esetén a Köznevelési törvény 76.§-a szerint kell eljárni. A büntetést írásba kell foglalni, az osztálynaplóba kell vezetni és azt a szülő tudomására kell hozni.

Kártérítés

A tanuló által az iskolában jogellenesen okozott kárért (szándékosan vagy gondatlanságból okozott rongálás) a *Polgári Törvénykönyv* szabályai szerint a tanulónak kell felelnie. A fegyelmi eljárásról, illetve kártérítési kötelezettség megállapításáról a szülőket kellő időben kell értesíteni.

A kisebb, könnyen megállapítható értékű károkat (pl. ablaktörés) teljes értékben köteles megtéríteni a tanuló.

A szándékos rongálás fegyelmi büntetést is von maga után.

Jutalmazás

Az iskola a kiemelkedő tanulmányi munkát és az iskola hírnevét növelő bármilyen teljesítményért (pl.: sportversenyen elért helyezés) szaktárgyi, illetve tantestületi dicsérettel jutalmazza. Ezek bekerülhetnek a bizonyítványba, a naplóba, valamint a törzskönyvbe osztályfőnöki aláírással.

A diákok plusz feladataik sikeres teljesítéséért:

- szaktanári,
- osztályfőnöki vagy
- igazgatói dicséretben részesülhetnek.

Ezt az ellenőrző könyvbe lehet jegyezni, és figyelembe kell venni a félévi, illetve évi végi magatartás vagy szorgalom osztályzatban.

Az iskolai jutalmazás lehetséges formái:

Az iskolában tanév közben elismerésként a következő dicséretek adhatók:

- szaktanári dicséret,
- napközis nevelői dicséret,
- osztályfőnöki dicséret,
- igazgatói dicséret,
- nevelőtestületi dicséret.

Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók a tanév végén:

- szaktárgyi teljesítményért,
- példamutató teljesítményért,
- kiemelkedő szorgalomért,
- példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért dicséretben részesíthetők.

Az egyes tanévek végén, valamint a nyolc éven át kitűnő eredményt elért tanulók oklevelet és könyvjutalmat kapnak, melyet a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt vehetnek át.

Az iskolai szintű versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók osztályfőnöki dicséretben részesülnek.

A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.

A szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei

A szorgalom érdemjegye nem tükrözheti csak a tanuló eredményességét. A szorgalom értékelésének és minősítésének nem azt kell mérnie, hogy az egyes tanuló az iskola vagy az osztály tanulmányi rangsorában milyen helyet foglal el, hanem azt, hogy saját képességeihez, eddigi tanulmányi eredményéhez viszonyítva az értékelt időszakban milyen eredményt ért el.

Az érdemjegyek és osztályzatok a következők:

A tanuló szorgalmának értékelésénél és minősítésénél:
példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2).

A tanulók szorgalmának értékelésekor figyelembe kell venni az alábbiakat:

- motiváltság,
- a tudás megszerzésének igénye,
- egyéni képességeknek megfelelő teljes ítmény,
- a tanulási folyamatban való részvétel,
- kötelességtudó, pontos, megbízható, önálló munkavégzés megléte vagy hiánya,
- tanórai tevékenység,
- plusz tevékenységek.

A szorgalom félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról. A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Az ismeretanyag átadásának színhelye alapvetően a tanítási óra. Azonban a készségek kialakításának és a gyakorlat megszerzésének a lehetősége nem korlátozódhat csak a tanórára. A fent említett jártasságok nagy részét csak rendszeres, kitartó munkával lehet elérni, mely elképzelhetetlen az otthoni gyakorlás nélkül. Ezért a tantárgyak legtöbbszörénél szükséges a rendszeres házi feladat.

A házi feladat lehet:

- szóbeli vagy
- írásbeli munka, vagy
- egyszerre mindkettő.

A házi feladatok célja, hogy a tanulók:

- elkészítésükkel elmélyítsék az órán tanultakat,
- megtanulják önállóan alkalmazni az ismereteiket és
- segítsék a logikus gondolkodás kialakulását és fejlesztését.

A szaktanár adhat fel úgynevezett szorgalmi, alkotó és kreatív házi feladatot is.

A házi feladat ellenőrzése:

- A szóbeli házi feladatok ellenőrzése legtöbbször szóbeli feleletek formájában történik.
- Az otthoni írásbeli munkákat minden esetben ellenőrizni kell.

Az otthoni feladatok jellege függ a tantárgy sajátosságától.

Házi feladatok lehetnek:

- feladatgyűjteményből adott feladatok,
- tankönyvi kérdésekre adandó válaszok,
- vázlatkészítés,
- leíró vagy elemző munkák,
- házidolgozat,
- gyűjtő- vagy kutatómunka, illetve
- számítógépes feladat.

Az oktatás rendje délelőtti és délutáni időkeretben

Az elmúlt évek tapasztalatait és a gyerekek igényeit, a mind hatékonyabb oktatást szem előtt tartva, az önálló tanulás kialakításának érdekében, a rendszeres felkészülést biztosítva iskolánkban iskolaotthonos oktatást vezettünk be.

A kötelező és a szabadon választható órák, a szabadidős tevékenységek egymásra épülése biztosítja tanulóink számára a jó felkészülést, a rendszerességet, érdeklődésük és tehetségük figyelembevételével a képességfejlesztés többféle módját, az egészséges fejlődésüket (mindennapos sport).

Az osztályok és az egyéni órarendek kialakítása ennek érdekében az osztályfőnökök feladata.

A délelőtti órák és a délutáni napközis időkeret, a szakiskolai gyakorlat 8⁰⁰ – 16⁰⁰-ig tart. A gyakorlat kivételével ettől péntekenként a napközi tér el, amikor a tanulók, tanulócsoportoktól függően (órarend alapján 12⁰⁰ vagy 13⁰⁰ órakor hagyják el az iskolát

A csengetés rendje a házirendben rögzített módon történik.

Az iskolai foglalkozásokról való eltávozás – a fenti időkereten belül - csak osztályfőnök vagy igazgató engedélyével történhet.

Az iskola épületében pedagógus ügyeletet szervezünk.

Ennek részleteit az éves munkaterv tartalmazza.

Új tanulók fogadása

- az osztályközösség felkészítése az érkező tanulóval kapcsolatos tudnivalókról, megfelelő fogadóléghő kialakítása,
- az új tanulóval ismertetni kell az iskolai házirendet és szabályzatot, a tűz-, baleset- és munkavédelmi szabályzatot,
- meg kell ismertetni az osztály szokás- és felelősi-rendszerével,
- az új tanuló, annak szüleit tájékoztatni kell az iskola, az osztályfőnök, a szaktanárok elvárásairól
- ismertetni kell az iskola oktatási rendszerét, a délutáni (egész napos) munkarendet

Az osztályfőnök és napközis nevelő kapcsolata

Az osztályfőnök és a napközis nevelő kapcsolatában fontos, hogy az elvégzendő feladatok és a megvalósításához szükséges eszközök vonatkozásában összhang és kölcsönös együttműködés valósul meg.

Fontos, a gyermekek szocializációs folyamatának egységes kezelése a normák, az elvárások és követelmények egyöntetű érvényesítése.

A nevelők kapcsolatában a kiegyensúlyozottság, az egymás iránti tisztelet, egymás munkájának megbecsülése, a bizalmon alapuló információcsere alapkövetelmény. Az osztályfőnök és a napközis nevelő egymást erősítve valósítja meg a tanulók mentális, szellemi és fizikai fejlesztését.

Közös tevékenységek:

- az egységes nevelési és fejlesztési szemlélet kialakítása
- a naponkénti információ átadás szóban és/vagy írásban
- a viselkedés és tanulási problémák közös értékelése (magatartás, szorgalom)
- a szülők megfelelő tájékoztatása
- az osztály rendezvényeinek szervezése, lebonyolítása
- kapcsolattartás a diákotthon nevelőivel

Tantárgyi modulok, csoportbontások

Az általános iskolában a magyar nyelv és irodalom tantárgyba integrált modulként szerepeltetjük 5.-8-ig a hon-és népismeretet, 5. és 7. osztályban a tánc-és drámát, 7.-8-ig a médiaismeretet.

Az életvitel tantárgy oktatása során a kötelező tananyag elsajátítása mellett figyelembe vesszük a tanulók egyéni érdeklődését és a pedagógusaink oktatási specifikumait, s ennek alapján 5 - 8-ig osztálybontásokkal végezzük – elsősorban gyakorlati téren- a képzést.